

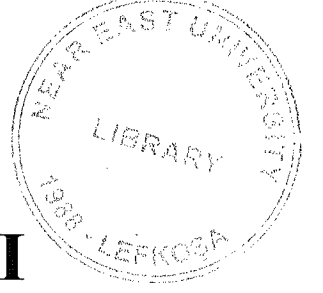

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

**FEN VE EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
BÖLÜMÜ**

**2000
LEFKOŞA**

MEZUNİYET ÇALIŞMASI

**1958-1974
CANLI HATIRALAR**

**HAZIRLAYAN
TANER NİZAM**

960514

IV-B

**MEZUNİYET ÇALIŞMASI
DANIŞMANI
DOÇ.DR. BÜLENT YORULMAZ**

İÇİNDEKİLER

I.ÖNSÖZ

II. GİRİŞ

III. METİNLER

1-1958 YILINA AİT CANLI ANILAR

- A- İLMİYE NİZAM
- B- ÖZAY TÜREDİ
- C- ŞENAY TÜREDİ
- D- ŞENAY TÜREDİ
- E- ŞENAY TÜREDİ
- F- ŞENAY TÜREDİ

2- 1963 YILINA AİT CANLI ANILAR

- A-ABDİ DAYI
- B- AYŞE ŞAH
- C-TALAT ARÇELİK
- D-NECİBE FİKRİ
- E- ŞENAY TÜREDİ
- F-ŞENAY TÜREDİ
- G- ŞENAY TÜREDİ

3- 1974 YILINA AİT CANLI ANILAR

- A-AYŞE SALAHİ
- B-AYŞE HANCER
- C-DUDU NİZAM
- D-DUDU NİZAM
- F-FERDİYE GÖNENÇ
- G-FERDİYE GÖNENÇ
- H-FERDİYE HANÇER
- I-TANER NİZAM
- İ-TANER NİZAM
- J- TİMUR NİZAM

IV GAZETE KÜPÜRLERİ

V- ŞİİRLER

VI- FOTOĞRAFLAR

VII- İNDEKS

ÖNSÖZ

1958-1974 savaş yılları arasında yaşamış olan kişilerin canlı anılarını toplayarak mezuniyet çalışmasının konusunu oluşturduk.

Ben bu çalışmamda Türk Rum dostluğu, düşmanlığı ve birbirlerine duydukları nefreti anlatmaya çalıştım. Anılarını aldığım kişiler o günleri sanki tekrar, tekrar yaşayıp ağlıyorlardı. Bu beni o kadar çok etkiledi ki sanki o günleri ben de yaşıyordum. Bu insanların çektiği acıları yeniden tazelemek bizim geçmişimizi öğrenmemiz için bir vesile olmuştur. Bu şekilde geleceğe daha farklı bakıp, vatanın ne zor şartlarda kazanıldığını anlıyoruz.

Bu çalışmayı bize veren danışman hocam Bülent Yorulmaz'a teşekkür ederim. Ayrıca bizzat anılarını bana anlatarak çalışmamı destekleyen kişilere çok teşekkür ederim.

Çalışmamda bu yıllar arasında olan olayları gazeteden araştırdım ve bu konularla alakalı pek çok gazete buldum. Bu gazeteleri bana bizzat araştırıp veren ve beni destekleyen Altay Bey'e teşekkür ederim.

GİRİŞ

1 Nisan 1955'te EOKA kurulur EOKA'nın amacı adada Enosisi gerçekleştirmektir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi barış ya da savaş yoluyla değil insanlık dışı olaylarla Türkleri yok etme yoluna girdiler. Yoldan aldıkları insanları öldürerek veya diri diri toprağa gömerek yok etmişlerdir.

Bu gün yüzlerce insanımız tek suçları Türk oldukları için bilinmeyen yerlerde halen mezarları bulunamamış , ya bir tarla içinde ya da bir dağ başında gömülmüşlerdir. Bütün bu olaylar Türk halkının gözünü korkutamamış yıllarca İngilizin baskısına ve Rumun barbarlığına karşı mücadele vermiş, kanını toprağa akıtarak, arkada çocuklarını öksüz bıraktı ve mücadelesine devam etti.Çünkü Atatürk'ten ve Anavatanından aldığı güçle mücadelesini sürdürmüş ve bu günkü özgürlüğüne kavuşmuştur. Tarihimiz Rumun yaptığı barbarlık olayları ile doludur.

Tarihin derinliklerine bakıldığında bir teşkilat kurmak ve özellikle de bunu o dönemin şartlarında ve azami gizlilik içinde yapmak hiç de kolay değildi. Bundan hareketle Türk Mukavemet Teşkilatı bu gizliliği oldukça dikkate almış ve başarının temelinde bu vatanseverlik yerleşmiştir.

Dönemin gizliliğinde ilk adım elbette ki Teşkilatın üyesi olmak oluşturunuyordu.

Bundan hareketle Teşkilata yeni bir üyenin alınması itinalı bir araştırmadan sonra ve yeminler eşliğinde sağlanır.

1-) 1958 YILINA AİT

CANLI ANILAR

İsim İlmiye Nizam

Yaş: 1930 Doğumlu

Meslek: Evhanımı

1958 yılında satış yapmak için bir çok köyü gezerdim. Bunun yanında Lefkoşa'yada gelirdim.Bazı olayların ve hareketlerin olmasıylada herkes uğraşmak zorundaydı . Ekmem oarası kazanıyorduk. Bir gün köyden çıkıp köy köy gezdim ve en sonunda Lefkoşa'ya geldim. O zaman Lefkoşa'da dilden dile gezen çok iyi ve cesur Emine isminde bir kadın vardı. İsmi duyar ama hiç görmemiştim. Tesadüfen benden mal alırken tanıştık ve konuşmaya başladık o zamanlarda EOKA yeni kurulmuş ve temellerini yeni atmaya başlamıştı. EOKA Türk tarafına gizlice geçen elinde bombalarla birlikte gözüne kestirmiş olduğu bir kaç Türk evini patlatmak istiyordu . Ben ve Emine sohbet yaparken yanımızdan biri geçer yani EOKA , Emine bunu görür ve izlemeye başlar, Emine ve EOKA önlü arkalı önlü bir kaç ev yürüdükten sonra EOKA'nın bir eve bomba koyduğunu görür, bunun üzerine , Emine EOKA'nın üzerine atılır ve onu tutuklar ve TMT 'ye teslim eder ve Emine de bunun üzerine TMT 'den ödül alır. Ben o esnada çok korktum, başımıza bir şey geleceğini zannettim.

İsim :Şenay Türedi

Yaşı : 1940

Meslek : Ev hanımı

1958 Olaylarında Rumlar Türklere çok büyük bir düşmanlık ve kin beslemeye başlarlar , tabii o zamanlar EOKA kurulmuştu. Rumları Türklere karşı dolduran ve düşman yapan yegane özellikli EOKA'ydı. Babam TMT'de görevliydi. Ben ve nişanlım bir gün Larnaka'dan , Galatya'ya gitmek için yola çıkmıştık. Lefkoşa'ya geldik ve Magosa'ya doğru yol almaya başlamıştık. Dediğim gibi o zamanlar Rumlar Türklere karşı saldırmaya hazırdılar. Biz tam olarak Magosa'ya girdiğimizde , Magosa Kapısı dediğimiz bir yer vardı. Bir de ne görelim bir gurup Rum ellerinde baltalar, nacaklar, kürekler ve coplarla sınıra gelmişler ve Magosa Kapısı'ndan geçip Türkleri öldürmek istediler. Bunu gören İngiliz bu kapıyı kapatır.biz de Magosa'da kalırız. Yani köyümüze geri dönemeyiz. Tam olarak üç gün üç gece orda kalırız ve rumlar 1958 yılında İngilizlere de büyük kin duymaktaydılar. O sırada Magosa Kapısı'nda görev yapan bir İngiliz askeri rumlar tarafından başına nacak vurularak öldürülür. Ben de oradaydım ve çok korkmuştum.İngilizler bize kaçmamızı söyledilerve bizde Galatya'da akrabalarımızın yanında kaldık.

İsim : Şenay Türedi

Yaş : 1940

Meslek : Ev hanımı

Benim kızkardeşim Özeyile evli olan eşi Münir Karabardağın'da 1958'lerde büyük atılımları ve olayları olmuştu. Bir gün günlerden Salı eniştem Münir Karabardak lise son sınıfında okuyor ve TMT 'de görevli bir kişiydi. Eniştem ve arkadaşları devamlı Türklerin kuvvetini ve Rumlardan korkmadığını göstermek için bir çok yürüyüşler yapıyorlardı. Yine bir gün yürüyüşle ilgili planlar yapmışlar ve ellerinde Türk bayraklarıyla yürüyüşe katılmışlar eniştemin elinde Türk bayrağı vardı. Bu yürüyüş esnasında yollarını bir çok Rum ve İngiliz polisleri kesmişti. Onlara engel olacaktı. Bir Rum polisi enişteme elindeki Türk bayrağını indirmesini söylemiş, eniştem de indirmede. Rum da elindeki job ile eniştemin kafasına vurdu. O anda eniştemin gözleri görmez oldu. İngiliz polisleri eniştemi hemen hastahaneye kaldırdılar ve Rum polisi de göz altına aldılar. Eniştemin gözleri tam bir hafta görmedi. O günden sonra Münir Karabardak ismini duyan ve gören Rum eniştemi öldürmeye çalıştılar. Hayatta buna muvaffak olamadılar. (Bunu anlatmamın sebebi eniştemin hayatta olmamasıdır.)

İsim : Şenay Türedi

Yaşı : 1940

Meslek : Ev hanımı

Benim babam 1958 yılında polisti. Mesleğini severek yapıyordu ama o yıllarda Rumlar Türk polislerini yok etmeye çalışıyorlardı. Babamın arkadaşı olan iki üç kişiyi öldürmüşlerdi. Babam çok kurnaz ve şeytan bir kişiydi. Rumların her an ne yapacaklarını çok iyi bilen bir insandı. Bunu gören ve öğrenen Rumlar babamı öldürmek için planlar kurmaya başlamışlardı. Rumlar her akşam bir kişiyi babamı izlemek için görevlendiriyorlardı. Tabii babam bunun farkında idi ve bunu hissediyordu. Günlerden bir gün babam Karakoldan çıkıp eve geliyordu , yol boyunca bir kaç bakkala uğrayıp birşeyler almıştı. Tam eve gelmesi için iki üç ev kalmıştı ki önünü iki Rum keser. Babama saldırırlar , orada babamla dövüşürlerken babamında arkadaşları tesadüfen ordan geçerler ve kavgayı görürler, koşarak babama yardım ederler. Babam bir kaç sıyrıkla hayatını zor kurtarmıştı. Babam bu olayın üzerine Polis karakoluna gizli polis olmak için müracaat eder. Kabul edilir ve babam sivil polis olur. Sivil Polis olduktan sonra kendisine saldıranları kolayca yakalar. Bu olaydan sonra babam bir süre daha sivil polislik yapar ve ondan sonra emekli olur.

İsim: Özay Türedi

Yaş: 1945 Doğumlu

Mesleği: Ev hanımı

Tarihlerden 1958'di. Bildiğiniz gibi Rumlarda herşeyin en iyisi mevcuttu bunlar ister giyecek olsun ister yiyecek. Günlerden bir gün ben ve komuşumuz Perihan ablayla birlikte Rum tarafına geçeriz ve gordon boyunda gezerken Rum dükkanlarının birinde çok güzel bir çift ayakkabı gördüm hemen onları satın aldım. Ayakkabıları aldıktan sonra ben ve perihan abla yine gezmeye devam ettik. O gün ayakkabılardan ayrı bir çok hediyelik eşyalar almıştık. Ben ve Perihan abla çok yorulmuştuk. Rum tarafında çok ünlü olan Pilavuna Paskası isimli pastahaneye girdik isteklerimizi söyledik ve hemen yemeğe başladık ki tam o sırada Türk tarafından kontrol için Rum tarafına geçen teşkilat adamları bizleri pastahanede göremezdi. Bildiğiniz gibi babam teşkilatta görevli olan ve tanınmış bir ibsabdu ve bizim bu tip harekette bulunmamamız gerekiyordu ama bizler bu gizliliğe dayanamıyorduk kuralları çiğniyorduk. Bizi gören iki teşkilat adamı hemen Türk tarafına geçip bizleri babama şikayet eder. Tabi biz bunun farkında değiliz. Bizler herşeyden habersiz Türk tarafına geçtik ve direkt olarak babamın dükkanına gittik. Babam ise bir karış asık suratla bizleri bekliyordu. Ben babama sordum “baba ne var, birşey mi oldu?” babam bağırmaya başladı ve Rum tarafından neler aldığımızı ve neden pastahaneye gidip oturduğumuzu, elimde bulunan bütün eşyaları aldığı gibi yola fırlattı ve Rum tarafına bir daha gitmemizi yasakladı. Ama ben gizliden gizliye yine Rum tarafına geçiyordum.

2-) 1963 YILINA AİT CANLI ANILAR

İsim :Abdi Dayı

Yaş :1924

Meslek: Kasap

1924 doğumlu olan Abdi Dayı Meriç doğumludur.Üç çocuk babası olan Abdi dayının asıl işi kasaplıktı.

Abdi dayının köyü Meriç bir Türk köyüdü., ama etrafında bulunan Afanya, Angasina,Balıkesir ve Dimbo köyleri Rum köyleriydi, ama bu köylerde üç beş Türk ailesi de yaşamaktaydı.

Ben 1960 yıllarında Lefkoşa'ya evlenip geldim ve gizli polislik yapıyordum.Yani (aksiden) dim ve polis olduğum sıralarda bir çok kere vali köşkünde görevli olarak çalıştım. Bir de o zamanlar bazı Rumları yöneten bazı kişiler vardı bunlar Grivas,Yorgacis ve Samson'du bir gün gelir bunlar kendi aralarında kavga ederler ve ayrılırlar ve EOKA'yı kurarlar.O zamanlar EOKA'yı kuran Rumlar kendilerine yardım eden İngilizlere bile savaş açmaya başlamışlar ve bu gün gibi hatırlıyorum ki bir olayda bşir çok İngiliz ölmüştü. Bunun üzerine İngilizler kendi içlerinde ingilizceyi, Türkçeyi ve Rumcayı çok iyi yani farsî bir şekilde bilen kişileri seçerler ve gizli polis yapıp Rum köylerinde görev yapmak için yolları. O zamanlar sivil gizli polisler bir çok EOKA'cı rumları yakalamışlardı. İngiliz polislerinin Kaymaklı bölgesinde yapmış oldukları cezaevine yakalanan tutuklular getirilirdi. Bu ceza evinde yakalanan Rumlar konuşturulmak için İngilizler tarafından çok şiddetli bir şekilde dövölüyorlardı. Bazen İngilizlerin anlayamadıkları konuşmaları biz Türkler görevli olarak yanlarına alıp onlara tercümanlık yapmamızı isterlerdi.

Bazı gün Makarios helikopterine binip EOKA'yla uğraşan Rum partilerini

kontrol etmek için gök yüzünde kontrola çıkardı. Yine günlerden bir gün Makarios böyle bir görevde iken Eoka partilerinde bulunan bir kişi Yorgacis özel insan tutup Makarios'u helikopterle teftiş sırasında iken , helikopteri vurup yere düşürmesini ister. Tutulan katil bu işi beceremez ve makarios ölmez. Makarios'da bunun üzerine dedektif görevlendirip bunu ona kimin yapabileceğini öğrenmek ister ve bunu yaptıran kişinin Yorgacis olduğunu öğrenir.Makarios'da gizli katil tutar ve Yorgacis'i öldürtür. O zamanlar ben ve rahmetli Sidika ablan Rum köylerine gitmek için yola çıkmıştık, mallarımızı aldıktan sonra geri döndük ve Magos kapısından benzin almak için durduğum sırada radyodan Yorgacis'in öldüğünü ve cesedinin de Değirmenlik yolunda ölü olarak bulunduğunu söylüyordu. Ve o zaman bütün Rumlar birbirleri içinde kaynaşmaya başlamışlardı. Bizlerde Ortaköye yani evimize gelmek için çok zorluk çekmiştik. Bütün yollar Rum polisi kaynıyordu tanıdık bir Rum polisi bizi görür ve tanır. Bizi bunun üzerine تنها yollardan geçip evimize gelmemize yardımda bulunur ve sağ salim evimize gelebiliriz. Yani o zamanlar iyi bildiğimiz Rumlar da vardı. Bildiğn gibi ben kasapcılık yapıyordum ve kuzularımı hem Rumlardan hem de Türklerden alıyordum ama şuna dikkat etmişim ki Rumlardan aldığım kuzulardan kar edebiliyordum ama Türklerden aldığım kuzulardan kar edemiyordum.Birde Rumlar alış veriş sırasında öyle iki liraya 10 liraya bakmazlardı ,mesela para 110 lira tutardı , o sadece 100 lira alırdı. 10lirayı istemezdi. Türklerden alış veriş yaptığım sıralarda ise alınan miktar 102 lira tuttu diyelim , sizden iki lirayı bile isterdi.

Yıllardan 1947 – 48 lerdeydi günlerden bir gün Angasina'ya kuzu almaya gitmişim ve o zamanlar tren vardı, aldığım kuzuları tren ile Lefkoşa'ya getirirdim. Angasina'da Yasemi diye bir Rumdan 10 tane kuzu ayırttım paralarının da ödedim ve

ertesi günü alacaktım ama elimdeki kuzuları eve getirdim ve bazı olaylardan dolayı köye kuzuları almak için gidemedim. Oraya iki hafta sonra gittim ve Yasemi bu süre zarfı içinde besleyip daha da büyüttü ve onları almaya gittiğimde bana hal hatırımı sorarak kuzularımı alabileceğimi söyledi. Benden ekstra bir talepte bulunmadı. Ama şunu söylemek istiyorum ki aynı olay Türk tarafındaki satıcılarda da oluyordu ve onlar bizden baktıkları süreye bakım parası olarak istiyorlardı . İşte bütün fark burada. 1974 'te harb çıktığı sıralarda ise Rumlar başka köylere gitmişlerdi. Bu sırada Türkler Rumların terk edilmiş evlerini yağmalamaya başlamışlardı. Benim anlatacaklarım bu kadar.

İsim Müjgan Arçelik

Yaş: 1936

Meslek : Fırıncı

1936 doğumlu olan Müjgan hanımın köyü Lapatoz'du, şu an dört çocuk annesi olan Müjgan hanım fırıncılık işiyle uğraşıyor.

Benim küçüklüğüm Lapatoz'da geçti, bizim evimiz Rumlarla karışıklıydı. Ben genç kız iken Rum komşularımız çocuklarını bana bırakıp ovaya giderdi, bende zaten evde dikiş dikiyordum bu esnada çocuklara da bakıyordum. Rumlar çok eli açık insanlardı . belli bir yaşa kadar o köyde kaldığım müddetce Rum ailelerden çok iyilikler gördük. Mesela kardeşlerim rumların bahçelerine burçak yolmaya giderlerdi. Burçak yolmak için sabah saat üçte kalkmak gerekiyordu. Kardeşlerim ve Rumlar burçağı yolduktan sonra saat dokuzda eve geri dönerlerdi. Rumlar işçilerini hiç bir zaman ne aç işletirdi nede eve aç yollardı. Hem onları yedirirdi ve hemde tabaklarını doldurup evlerine bile yollardı. Yani Rumlar o kadar eli açık insanlardı.Karşılıklı oturduğumuz ve komşu olduğumuz Gadinu ve Sadidi çok iyi insanlardı. Öyle bir kişiliğe sahiplerdi ki yemezlerdi, dyedirirlerdi. Köy içinde Çörek, Ekmek, peksemet yaparlardı bizim evimiz ekmek , çörek dolardı. Fasulye zamanı gelirdi evimiz, taze siyle, kurusuyla fasulye dolardı.Sadidi çok yardım sever biri olduğu için herkese para yardımında bulunurdu bu yüzden fakirleşip Londra'ya işlemeye gitti. Çocuklarını ve eşini bize emanet etmişti. Ta ki 1974 ayaklanması başlasın . bizim köyde bulunan Rumlar Türklere hiç bir şey yapmazdı ne de Türkler Rumlara bir şey yapardı.harekat ve çatışma başladığı zaman bizler birbirlerimizi ne kadar çok sevdiğimizi anlamıştık. Rumlar ve Türkler birbirlerine sılıp bize neler oldu ne yapacağız diye ağlamaya başladık. Ama bizim köyde savaş sırasında ne Türkler

nede Rumlar kayıp vermemişti.Başka köydeki rumlar bizim köydeki Rumlara gelip onlara biz Türkleri ldrmedikleri iin baskıda bulunurlardı. Bu baskılararağmen yine rumlar bizlere hi bir şey yapmazlardı. Ortam dzeldiğı zaman Gadina ve Sadidi oğulları andıkkı'yu evlendirirler ve köyde öyle güzel bir yemekli düğün yaparlar ki bu düğüne köy iinde her kes davet edilmişti.

Gadino'nun kocası Sadidi Londra'ya işlemeye gittiğı iin Sadidi'den bir ka sene sonra kkkızı Badu ve ortanca kızı Eva'yı alarak kocasının yanına Londra'ya gider. Belli bir sreden sonra Gadino'nun kk kızı Badu Londra'da ölür. Gadino'yu uğursuzluk bu kadarla da bırakmadı. Gadino'nun köyde bulunan erkek kardeşi rahatsızlanır ve Gadino'ya gelmesi iin haber verilir. Gadino köye gelmek iin uağā biner ve uak Londra'dan havalandığından bir iki saat sonra uak düşer ve Gadina lr. Bu olayı duyan köylü ok üzülür.Bu zntden sonra 1974 hareketları başladı. Ben Lefkoşa'ya gelin geldim. Köyde kalan Rum komşularımız başka rum köylerine g etmek zorunda kaldılar.

İsim : Necibe Fikri

Yaş : 1933

Meslek : İşsiz

Necibe hanım Galatarga köyünde doğdu ve evlenene kadar o köyde kaldı . 4 çocuk annesi olan Necibe hanımın kocası polis çavuşuydu.

Ben Galatarga köyünde kalırken Türkler ve Rumların mahalleleri ayrıydı. Biz o köyde 13 aileydik. Bizim mahallemizde kahve yoktu, bu yüzden Türk erkekleri Rum kahvelerine gidiyorlardı. Ben genç kız iken köyde bazı ayaklanmalar başladı, ve bizler kendimizi korumak için damların üzerine taşlar, şişeler ve sopalar taşırdık çünkü Rumlar bize saldıracaksa onlara karşı tedbirli olalım diye. Daha sonra ben evlendim ve beyimle birlikte o köye yerleştik.. Beyim polisti ve Rumlar bizim köye pek gelemezlerdi.Çünkü kocamdan ve eniştem Aziz'den korkuyorlardı .Rumlar bizim köye geldiklerinde eniştemi görür görmez deli Aziz geldi derler ve köyden kaçıyorlardı. Bir müddet sonra Türk teşkilatları köylere haber yollayıp az aileli olan köydeki Türklerin Türk köylerine göç etmeleri gerektiğini duyurdular. Benim yeni doğmuş olan üç aylık kızım vardı. Köydeki bütün Türkler yavaş yavaş köylerden ayrılmaya başlamışlardı. Ben ve kocam bir akşam kaçmaya karar verdik, Kocam Rum köyüne gidip bir motor çaldı ve o akşam motorla birlikte kaçtık. Gideceğimiz Türk köyünün adı Aynikola idi oraya gitmek için önümüzde bir saatlik yol vardı .kızım kucağımda o akşam motorla köyümüzden ayrılarak Aynikola'ya gittik.Kocam motoru çalmasa biz köyden kaçamıyacaktık çünkü kocamın polis olmasından dolayı bazı zorluklar çıkıyordu. Bu yüzden gizlice kaçtık.

İsim : Şenay Türedi

Yaş :1940

Meslek : Öğretmen

Tarih 1963'lerde Rum tarafında çok güzel fotoğraf çeken Gılazner adında bir resimci vardı. Yine komşumuz olan Perihan hanım ve kızkardeşi benimle birlikte Gılazner'e gitmek istediklerini söylediler ve hep beraber yola koyulduk. Gılazner'e gidip resimleri çektikten sonra biraz da Rum tarafında gezer sahil kenarında kurulan Rum panayırına da gitmekten geri kalmayız. Rumların panayırları her zaman renkli ve güzel geçerdi. Ama bizler daha önceden korktuğumuz için oradan bir iğne bile almadık. Herşey bittikten sonra ben ve Perihan ablalar ellerimizi sallaya sallaya Rum tarafından Türk tarafına geçtik. O akşam da Vatan sinemasına gidip yeni gelen filmi görmek için hazırlanıp gidecektik. Yine bizi teşkilattan Hüseyin isminde biri bizi görür ve babama bizim rum tarafından bir tarak aldığımızı söyler. Akşamleyin bütün ev halkı sinemaya gitmek için hazırlanır, babamı bekleriz . Babam tam o sırada eve gelmişti. Babamın yüzü asık bir şekilde içeri girer. Annem sorar neyin var bey. O da bütün her şeyi anlatır, ve beni sinirli bir şekilde aşağıya çağırır ve benden Rum tarafından aldığım tarağı ister ama ben Rum tarafından hiç bir şey almamıştım. Öyle böyle sinemaya gitmekten vazgeçilir. Bizler çok üzülürüz. Bunun üzerine Perihan ablalar yemin billah oradan bir iğne bile almadığımızı söyler. Babam yine kabul etmez ve o gece sinemaya gitmekten vaz geçer.

İsim : Şenay Türedi

Yaş :1940

Meslek : Öğretmen

Şenay Türedi 1940 yılında Larnaka – İskele doğumlu. Dört kardeş “üç kız bir oğlan” Şenay hanım çok güzel ve mütevazı bir hayat geçirmişlerdi. Babası polisti annesi ev hanımıydı. Şenay Türedi : Bizler hep karma olarak yaşıyorduk Ermeni olsun Rum, Türk olsun hepimiz dip dibe bir komşu kardeş gibi yaşıyorduk. Bizim evimiz sınıra yakındı ve bizim evden sonr sınır başlıyordu. Bunlar Rum ve Türk mahallesi olarak ikiye ayrılıyordu. Ama Rum ve Türkler yine aynı mahallede birlikteydiler.Dün gibi hatırlıyorum ben ve Türk çocukları Rum çocuklarıyla beraber aynı mahallede evcilik oynarken her zaman olduğu gibi aramızda bir anlaşmazlık çıkıyor bu olay kavgaya dönüyorduama bu tip kavgalar kardeş kardeşe bile çıkabilirdi. Kavga çıktığı zaman Rum çocukları ellerini ay yıldız yapıp üzerine tüptürür. Bizlerde ellerimizi ile haç işareti yapar üzerine tüptürüyorduk. Yani her iş karşılıklı oluyordu. İşte ta ezelden beri içimizde bir kin varmış ama ben bu kini gelip geçici görüyordum. İlk okulu bitirdiğim zaman babam beni çok istediğim Fransız Kolejine yazdırır. Biz o okulda Türk, Rum, Ermeni, İngiliz ve Fransızlarla birlikte okuyorduk. Her kes okulda çok iyi anlaşıyorduk.

Daha sonra 1963 yılında EOKA organizasyon edilir ve Rumlar tarafından kurulur. EOKA kurulduğu zaman ben son sınıftım okulumu bitirdim. Diplomamı bile Makarios'un elinden aldım. Ama daha mezun olamayan altı Türk daha vardı. Onlar tehditlerden dolayı okullarından ayrılmak zorunda kalmışlardı.

Ben her zaman okulumu içimdaki hırs ve azimle hep birincilikle bitiriyordum. Mezun olduktan sonra artık hareketler ve kinler yavaş yavaş şehire

yayılmaya başlamıştı. Her kes dışarı çıkmaktan korkarken ben ci si lerimi bitirmek için rum tarafına geçip ouluma gidiyordum. Bunu yapmamın sebebi ise arkadaşlarım Maria, Niki, Rana ve hocalarım bana her zaman güvende olduğumu ve Rumların bana bir şey yapmayacaklarını söylemeleri beni güvenceye alıyordu. Ben Rum hocaların ve arkadaşlarım için bir gurur kaynağıydım. Korkarak ve güvencede olarak ci si lerimide başarılı bir şekilde tamamlayıp sınavlarımı birincilikle tamamladım.

Daha sonra babam bazı nedenlerden dolayı polislikten ayrılıp emekli olur. Kendi çapında bir dükyan açar. Tam babamın emekli olduğundan üç gün sonra 21 Aralık 1963'te rumlar bütün Türk polislerini esir alırlar. Esir alınan polisler 12 saat sonra serbest bırakılırlar. Rumlar Türk polislerini serbest bıraktıkları zamanın ertesi günü ellerinde taşlar ve sopalarla Türk tarafına saldırmaya başlarlar. Türklerde aynı şekilde ellerinde taşlar ve sopalarla Rumlara karşı saldırmışlardı. Bu saldırılarda galip gelenler Türkler olmuşlardır. Bu olay olduktan sonra bölgede oturan bütün İngilizler bölgelerimizi terk etmişlerdir, ve bölgemize sınır çektik. Türk bölgesine beş yaşındaki bir Rum çocuğu dahi giremezdi ama bizler Rumların trafına elimizi kolumuzu sallayarak geçiyorduk.

1963 Yılından itibaren EOKA'cılar Türklerden gayri İngilizlere de saldırmaya başlamışlardır. Buna karşı İngilizler görevli olarak geldikleri Rum tarafında kalmıyorlar güvenceleri için Türk tarafında kiracı olarak oturuyorlardı. Bizim evimiz sınıra yakın aolduğu için evimizin üst tarafından iki odası Mücahidler tarafından mevzi olarak kullanılıyordu. O zamanlar mücahit azlığından dolayı 16-17 yaşlarındaki genç erkekler gündüzleri okula gidiyor geceleyin ise de mevzilerde nöbet tutuyorlardı. Bu olay tam olarak yani 1963- 1974 olan yıllarda nöbetleri genç öğrenciler tutmuşlardır. Tabii bu zamanlar içinde Türklerin Rum tarafından

İsim: Talat Arçelik

Yaş: 1935 Doğumlu

Meslek: Emekli

1963 yıllarında ben ve arkadaşlarım İngiliz komandosuyduk işimizi seviyorduk ve bizler komando iken İngilize bir çok yardımımız olmuştu. İngiliz komando bölüğünün % 50 sini Türkler oluşturunuyordu. Kısacası ingiliz yanında paralı askerdik. Aradan günler aylar geçti. Rumlarla Türkler bir birine düşman oldu. Rumlar Eokayı kurdu Türklerde TMT'yi kurdu. Ben ve arkadaşlarımla teşkilatta görev almıştık. Aylarca İngiliz komandosuyduk. Bizim teşkilatta olduğumuzu kimse bilmiyordu. İngiliz bizleri atış çalışmaya yolladığı zaman elimize verdiği mermileri hiç bir zaman saymazdı. Çünkü İngilizde mermi un gibi çoktu. Bunun üzerine atışa gittiğimizde ceplerimizi fişenkle doldurup teşkilata götürürdük. Teşkilat yeni kurulduğu için cephanesi zayıftı. Günlerden bir gün olayların kızışmasıyla beraber İngiliz bir karar alır ve bütün Türkleri komandoluktan çıkarır ve tazminat olarak bizlere 750 Kıbrıs Lirası ödedi ama bizim hükümetimiz o yıllarda fakir olduğu için bize verilen 750 Kıbrıs Lirasının 500 ünü vergi olarak geri aldı. O zamanlar biz askerler İngilizlerden birçok mermi ve patlayıcı maddeleri Teşkilata taşıyıştık.

İsim: Şenay Türedi

Yaş: 1940 Doğumlu

Mesleği: Öğretmen

Bizler hep karma olarak yaşıyorduk. Ermeni olsun Rum , Türk olsun hepimiz Dip dibe bir komuşu kardeş gibi yaşıyorduk. Bizim ev sınıra yakındı ve bizim evden sonra Rum sınırı başlıyordu. Bunlar Rum mahallesi ve Türk mahallesi diye ikiye ayrılırdı. Ama Rum ve Türkler yine bereber aynı mahallede birlikteydiler. Dün gibi hatırlıyorum ben ve türk çocukları rum çocuklarıyla aynı mahallede evcilik oynarken her zaman olduğu gibi aramızda bir anlaşmazlık çıkıyor bu olay kavgaya dönüyordu ama bu tip kavgalar kardeş kardeşe bile çıkabilirdi kavga çıktığı zaman Rum çocukları ellerini ay yıldız yapıp üzerine tüpürür. Bizlerde elimizle haç işareti yapıp üzerine tüpürürdük. Yani herşey karşılıklı oluyordu. İşte ta ezelden beri içimizde bir kin vardı ama ben bu kini gelip geçici görüyordum. Ben ilk okulu bitirdiğim zaman babam beni çok istediğim Fransız kolejine yazdırır. Ve biz o okulda Türk, Rum ve ingiliz hep karıştık. Herkes okulda çok iyi anlaşıyorduk.

Daha sonra 1963 yılında EOKA organizasyon edilir ve Rumlar tarafından kurulur. EOKA kurulduğu zaman ben son sınıftım okulu bitirdim diplomamı bile Makarios'un elinden aldım. Ama geride mezun olamayan altı Türk daha vardı ve onlar bazı tehditlerden dolayı okullarından uzaklaşmak zorunda kalmışlardı.

Ben her zaman okulumu içimdeki hırs ve azimle hep birincilikle bitiriyordum.

Mezun olduktan sonra artık hareketler ve kinler yavaş yavaş şehire yayılmaya başlamıştı. Herkes dışarı çıkmaktan korkarken ben gi si lerimi bitirmek için Rum tarafına geçip okuluma gidiyordum. Bunu yapmamın cevabı ise arkadaşlarım Maria,

Niki, Rona ve hocalarım bana her zaman güvende olduğumu ve rumların bana hiçbirşey yapmayacaklarını söylemeleri beni güvenceye alıyorlardı. Ben Rum hocalarım ve arkadaşlarım için bir gurur kaynağıydım korkarak ve güvencede olarak ci si lerimi başarılı bir şekilde tamamlayıp birincilikle bitirdim.

Daha sonra babam bazı nedenlerden dolayı polislikten emekli olur ve kendi çapında bir dükkan açar. Tam babamın emekli olduğunun üçüncü günü 21 Aralık 1963 tarihinde Rumlar bütün Türk polislerini esir alırlar. Esir alınan polisler 12 saat içinde serbest bırakılırlar. Rumlar Türk polislerini serbest bıraktıkları zamanın ertesi günü ellerinde taşlar ve sopalarla Türklere saldırmaya başlarlar Türklerde aynı şekilde ellerinde taşlar ve sopalarla Rumlara karşı saldırmışlardı. Bu saldırıda galip gelenler Türkler olmuştur. Bu olay olduktan sonra bölgede oturan bütün ingilizler bölgemizi terk etmişlerdir ve bölgemize sınır çektik. Ve Türk bölgesine 5 yaşındaki bir Rum bile geçemiyordu ama bizler Rumların tarafına elimizi kolumuzu sallayarak geçiyorduk.

1963 yılından itibaren EOKA'cılar Türklerden ayrı ingilizlerde saldırmaya başlamışlardır. Buna karşılık ingilizler görevli olarak geldikleri Rum tarafında kalamıyorlar güvenceleri için Türk tarafında kiracı olarak oturuyorlardı. Bizim evimiz sınıra yakın olduğu için evimizin üst tarafından iki odası Türk mücahitleri tarafından mevzi olarak kullanılıyordu. O zamanlar mücahit azlığından dolayı 16-17 yaşlardaki genç erkekler gündüzleri okula gidiyorlardı geceleri ise de mevzilerde nöbet tutuyorlardı. Bu olay tam olarak 11 yıl yani 1963-1974 olan yıllarda nöbetleri genç öğrenciler tutmuşlardı. Tabi bu zamanlar içinde Türklerin Rum tarafından alış veriş yapmaları yasaktı. Niçin? Çünkü Rumlar onlara vermiş olduğumuz parayla silah alıp kuvetleniyorlardı. Tabii Larnaka'da oturan bazı Türklerin Lefkoşa'da

tanıdıkları vardı. Larnaka Türklerinin Lefkoşa'daki akrabalarını görmesi için Rum sınırından geçmeleri lazımdı. Rumlar sınırdan geçen Türkleri baştan aşağıya didik didik yokluyordu. Kadınlar kadın polisi tarafından erkeler erkek polisler tarafından yoklanıp sınırdan geçiriliyorlardı. 15 Temmuz 1974 yılında çark tersine dönerek Rumlar bu kez birbiriyle çatışmaya başlamışlardı. Çatışmaların sebebi ise bir Rum partisinin EOKA'cı olması diğerlerinin ise Makarios'cu olmasıydı. Bu arada EOKA'cılar Türklere duyuyorlardı. Makarios'cular ise pek o kadar değildi. EOKA'cıların bir planı vardı Türkleri bir gecede katliam yaparak onları yok etmekte ama Makarios buna karşı çıkmış ve bu ayaklanmayı durduruyor. Makarios ve EOKA'cılar arasında bu çatışma ve dalaşma 15 gün sürmüştü. Bir süre sonra Rumlar 20 Temmuz'da Türkleri yaylın ateşine tutar. Rumlardan gelen ilk kurşun evine gelip değiştiren erkek kardeşim mevzisine dönerken ona isabet eder. Allah'a şükür ki kardeşime birşey olmadı. Rumlarla Türkler arasında olan bu çatışma tam olarak 24 saat sürdü. 20 Temmuz sabahı bu çatışma üzerine Bayrak Radyosu anonslar yapıyordu. Türkiye'den gelen mücahitler Kıbrıs adasına çıkmışlardı.

Adamıza Türk askeri çıkartma yapmıştı ama Rumlar ellerini çabuk tutup sınırları yıktılar ve bizim mahallemize girmişlerdi bile bunun üzerine bizler yani bütün Türkler alel acele toparlandık ve mahallede bulunan Cennet sinamasına sığınmıştık o gün aramızdan yedi kişiyi şehit verdik yedi saat sonra Türk millet vekilleri ve barış gücü askerleri arabalarda gezerek herkesin evine gidebileceğini ve güvencede olduklarını duyuruyorlardı.

Bizler de evimize gitmek için yola koyulduk . Uzun bir yol yürüdük sonra evimize yaklaşıyorduk aman Tanrım bu da ne evimizin önünde iki Rum askeri ellerinde tüfeklerle evi bekliyorlardı. Bunları gören bizler ilk önce korktuk tabii

Rumlar bizlere gelin işareti yaptılar bizlerde yarı korkarak yarı düşünerek tekrar ilerledik evin önüne geldiğimizde bizlere şöyle dediler. Bizler size birşey yapmayacağız sizden sadece birer bardak su istiyoruz dediler. Bizler onlara birer bardak su verdik ve kapımızın önünden ayrıldılar. Ama evin içini 7 saat içinde çok kötü bir koku kaplamıştı. Çünkü elektirikler kesilmişti. Aylardan Temmuzdu ve havanın sıcaklığından buzlukta bulunan bütün etler ve herşey kokmuştu. Erkek kardeşim ise acıkmış ve ona patates kızartıyordum ki o sırada yoldan geçen bir Rum polisi bağırarak bir duyuruda bulunuyordu 14 yaşından büyük olan Türk erkeklerinin hepsi Aylazora kilisesinin önünde toplanmaları emrediliyordu. Bu bir komploymu bütün Türk gençlerini Aylazora kilisesinden kamyonlara yükleyerek Bekir Paşa Kolejine götürüp orada esir olarak tutulur , bu dönem tam üç ay sürdü. Tabii bu esirler arasında benimde erkek kardeşim Eray da vardı. Esirlerin aileleri bu dönem içerisinde evlatlarına yemek götürebiliyorlar ve onlar görebiliyorlardı. Bir de şunu söylemek istiyorum bu üç ay zarfında esirlere hiçbir eziyet yapılmadı. Erkek kardeşim Rumların elinde esir iken ben ve kardeşimin karısı Türk tarafına geçmek istiyorduk ama Rumlar sınırda bizlerin Türk olduğumuzu görünceler bizleri geri çeviriyordu. Rumların bizleri sınırda çevirmelerineben seviniyordum çünkü kaçmak istemiyordum yani annem ve babamı orda bırakmak istemiyordum. Şansımız iyi gidiyordu ve günlerden bir gün bize bir haber gelir babamın çok iyi bir arkadaşı olan Lefkaridis bizleri ve ailemizi Türk tarafına geçireceklerine söz verirler. Lefkaridis'ler Rumlaaar ve Türkler içerisinde çok iyi tanınan ve hürmet gören bir aileydi. Lefkaridis'ler bizleri Türk tarafına götürmek için bize gelmişlerdi araba içinde hanımı ve Maria isimli kızı da vardı. Maria benim Fransız Kolejinden okul arkadaşımıydı. Neyse annem ve ben öncelikle Lefkaridis'lerle birlikte arabayla yola

koyulduk. Öncelikle birinci sınır, ikinci sınır ve üçüncü sınır derken geride tam olarak üç Rum sınırı geçmiştik. Tam Türk sınırına geldik Lefkaridis'ler korkmaya başlamışlardı, bizler ise onlara güç ve kuvvet verdik onlara Türklerden korkmamalarını ve Türk Mücahidlerinin onlara bizleri getirdikleri için teşekkür edeceğini söyledik ve öyle oldu Türk Mücahidleri Lefkaridis ailesini kutlayıp onlara teşekkür etmişlerdi

Sağ olsun Lefkarides ailesi, bizlere bu yardımı yaptıkları için. Aradan on beş gün geçti ve Lefkarides ailesi bu defada babamı ve kardeşlerimi Rum sınırlarından kaçırıp Türk tarafına getirdiler. Bizler bu olaydan sonra Lefkaridis'lerle bir kaç kez mektuplaştık ama ondan sonra onlardan hiç bir haber alamadık, bizler onlara çok minnettarız.

Bu olaydan sonra Türk tarafında bizlere Yeni Boğaziçi'nden ev verildi ve oraya yerleştik.

İsim : Ayşe Şah

Yaş : 1925

Meslek : Ev hanımı

1963 yılında eşim Rumlar tarafından esir alınmıştı ve bu sıralarda bizm bir çok Rum komşumuz vardı ve bende onklarla konuşuyordum. Kocam esir düştüğü için evimize pek bakamıyorduk, çocuklarımın kimi askerde kimi duruyordu. Bende evden dışarı çıkıp alış veriş yapamıyordum. Çünkü bazı Rumlar Türkleri ya kaçııyorlardı veya öldürüyorlardı, bu yüzden evden dışarı çıkmaya korkuyordum. Bunun üzerine komşumuz bizlere bakıyordu. Komşum ise bir ciraydı. Her zaman evinde ne pişiriyorsa bir tencere de bizim ev için pişiriyordu. Bu olay tam tamına 15 gün sürdü. Hiç bıkmazcasına bizlere baktı. Bizlere bakmakla kalmıyor ayrıca bizlere sataşan ve bizleri kaçırmak isteyen Rumlara da karşı çıkıyor ve onları başımızdan uzaklaştırıyordu. Ama ne yazık ki günlerden bir gün mahallemize gelen yeni Türkler bu iyi ve güzel kadını evinden çıkartmak istediler ve bu kişileri orada oturan bazı Türk aileler bile yardımda bulunmuşlardı. Cira evinden çıkmak istemiyordu ve ağlıyordu bunun üzerine bizlerde karşı çıkmaya çalıştık ama ne yazık ki Türkler bizleri de dalgaya almışlardı. Türklerin amacı cirayı evinden atmak ve kendileri yerleşmekti ve sonuçta olan oldu . cira zornan zor evden atılsı. Cirayı o an işten gelen oğlum gizlice eve aldı ve bir iki saat sonra Ciranın istemiş olduğu köye gizlice götürdük . Cira bizden memnun olduğunu söyledi ve vedalaşarak oradan ayrıldık.

3-)1974 YILINA AİT CANLI ANILAR

İsim : Ayşe Salahi

Yaş: 1925

Meslek : Ev hanımı

Ayşe hanım 1974 yılında Lefkoşa'daki evlerini yapıp oraya yerleştiler. Bizim evimiz üç katlıydı bizler geceleri yatklarımıza yatarken korkarak yatıyorduk , çünkü ne olacağımızı bilmiyorduk. Neden dersiniz? Bazı komşularımız sağlam yatıyorlardı ve gecenin bir vaktinde evlerine düşen bir havandan dolayı sabahı bulamıyorlardı. Bu yüzden bizlerde geceleri yattığımız zaman tereddütlü bir şekilde yatıyorduk. Ama günlerden bir gün dediğimiz ve korktuğumuz başımıza geldi. Şu an gününü tam olarak hatırlamıyorum daha yeni doğum yapmıştı ve bizim evimizde kalıyordu. Hepimiz güzel bir şekilde yavrumuzu ve torunumuzu uyuttuktan sonra bizlerde uykuya yattık , sabaha yakın saat 3-4 sıralarındaydı ki evimizin üçüncü katına uğultulu ve bağırılı bir şekilde damın üzerine düştü. Bizler bu olaydan hemen sonra telaşla yataklarımızdan fırladıkve ne olduğuna inanamadık. Eşim hemen üçüncü kata çıktı ve bize havan düştüğünü söyledi. Allaha şükürler olsun ki kızım evinde kalmamıştı bizim evimizde kaldı. Çünkü kızım üçüncü katta oturuyordu. Eğer o akşam evde kalmış olsaydı kesin ölebilirlerdi. Allaha dua ettim ki kızımı bizlere Bağısladı.

İsim : Ayşe Hançer

Yaş : 1958

Meslek : Dikişçi (Terzi)

O zamanlar ben yeni nişanlıydım ve nişanlım askerdı askerliğini ise Ledra Palace yapıyordu bşizde sarayın önünde oturuyorduk. Yerimiz çok yakındı ama birbirimizi iki ayda bir zor görüyorduk, o da bir saat veya iki saat . görüşmediğimiz sıralarda ve zamanlarda birbirimize mektup yazıp gönderiyorduk . Bu işide oraya gidecek Türk askerleriyle yapıyorduk. Günlerden bir gün nişanlımın izin günüydü ama izne çıkmadı ben çok merak etmiştim iki günde öyle bekledim ama nişanlım yine gelmedi bende annemden ve nbabamdan izin alarak nişanlımı görmeye gidecektim akşamdan bütün her şeyi hazırladım ve sabahın olmasını dört gözle beklemiştim. Sabahleyin saat 8'de kalktığım gibi giyindim ve nişanlımı görmek için yollara düştüm . Uzun ve korkulu bir yol yürüdükten sonra Ledra Palace yaklaştım ki bir askerin boş bir arsa içinde sürüne sürüne bir yerlere gittiğini gördüm. Ne olduğunu sordum bana demezmi ki Rumlar ani bir saldırıya geçtiler bunu duyan ben ise hamen yere çöktüm ve olduğum yerde dona kaldım, ta ki saldırının durduğu haberi ilan edilsin. Bu haber ilan edildiği zaman ben de nişanlımı görmek için yanına gitmiştim. Ona bütün başımdan geçenleri anlattım. Halen bu gündür bu olayı hatırlar ve aklıma geldiği zaman hem üzülür hem de gülerim.

İsim :Dudu Nizam

Yaş :1955

Meslek: Özel bir işte çalışıyor.

1955 Baf Reçça doğumlu olan Dudu hanım 4 kardeşi olan ve ve şimdi üç oğlu olan bir iş hanımı.

Bizler Reçça'da yaşarken hem Türk hem de Rum olarak yaşıyorduk.

Aramızda hiç bir tartışma veya dalaşma yoktu. Benim babam hayvancılık yapıyordu. Bunun yanı sıra bizim bağlarımız , Zeytinlik ve elmalıklarımız vardı . Bazı zaman oklurdu ki Rumlar bizlerin bahcelerinde çalışır bazı zaman olurdu biz Türkler onların bahçelerinde çalışırdık. Bizim zamanımızda Rumlar çok fedekar ve cömertti. Rumlar bahcelerinde çoğunlukla bakla ekip başka yerlere gönderiliyordu. Bakla zamanı bütün tarlalar bakla dolardı ve bizim Rum komşularımız her zaman bahcelerinden evlerine geldikleri zaman yanlarında bulunan bütün komşularına bakla getirip veriyorlardı. Ve birde o zamanlar bizim köyümüzde limon ağacı tek bir tane vardı . O ağaçta bir Rumun havlusundaydı ve bizler bütün köylü limon ihtiyacını o ağaçtan gideriyorduk.Limon gıtlığında ise ya ekşi nor veya goruk üzüm kullanıyorduk. Yani kısacası Rumlar ve Türkler bir arada ve çok iyi bir şekilde yaşıyorlardı. Öyle zaman oluyordu ki Türk aileleri birbirleriyle savaş ederlerdi. Günlerden bir gün çok iyi hatırlıyorum iki dayı çocuğu bir tarlayı paylaşamadılar ve o gün köyde büyük bir olay olmuştu. Bütün köylü oraya toplanmış ve onları yatıştırmaya çalıştık ve bunu becerebilmiştik. Geceleyin ise kavga edenlerdenbiri evinde bulunan av tüfeğini alır ve kapıdan çıkar çıkmaz onu vurur işte bizim köyde böyle çatışmalar olabiliyordu ama Rumlarla böyle bir şey yoktu.

Belli bir zamandan sonra Türkler ve Rumlar arasında az da olsa dalaşmalar

ve anlaşmazlıklar çıkmaya başlamıştı. Bunu sebebi ise bazı Rumların yani EOKA'cılarının Türkleri istememesiydi. Köyde ayaklanmalar ve hareket başlamıştı. Bir gün Rumlar , Türklere saldırdı bizlerde köyümüzü terk ettik ve belli bir zamandan sonra tekrar köyümüze geri döndük. Bizim o zamanlar köyümüzde su ve elektrik yoktu . Suyumuzu meydan çeşmesinden doldurup eve getiriyorduk. Bu ayaklanmalar belli bir zaman sürmüştür. Babam ve annem çok korkmuşlardı ve köyümüzde bazı Türkler parti parti toplanıp Baf'tan gizlice kaçıp Kuzey Kıbrıs'a geçiyorlardı. Benim büyük ablam evliydi ve Girne'de kalıyordu Türkleri Türk tarafına geçiren kişiler bu işi para karşılığı yapıyordu. Ben ve küçük kız kardeşim ve köyden bazı kişiler toplanıp bir gece ayarlayıp köyden kaçmayı planlamıştık. Kimseden habersiz olarak . Çünkü şikayet edilirse tutuklanır esir alınırdık. Bizi götürecek olan çok iyi tanıdığımız bir Rum ailesiydi Onlar Baf dağlarını çok iyi biliyorlardı ve Türkleri çok seviyorlardı Bir akşam hazırlanıp yola çıktık evden çıkış tarihimiz 15 Haziran'dı gündüzleri dağlarda , mağaralarda saklanıp geceleri durmaksızın yürüyorduk. Gözcümüz ve rehberimiz çok iyiydi. Bir gün yürürken uçurum kenarından geçiyorduk ve evden çıkarken aldığım bir çift yeni ayakkabılarım vardı onarı o an düşürdüm ve uçurumdan aşağı yuvarlandılar. Herkes yürümeye devam ediyordu ben ise üzüntümden orada durdum ayakkabılarımın düşüşünü izliyordum. Bunlara nazaren hiç bir tehlike atlatmadan Rum tarafından yani Baf'tan (Reçça'dan)sağ salim beş akşamda girne dağlarına ulaşmıştık, hepimiz rehberimiz Vasi'ye minnettarlık ve bizden bir kuruş talep etmeden bu işi yapmıştı. Bizlere bu Rum niye yardım etti? Çünkü çocuğu küçükken köyümüzde bulunan büyük akıntılı dereler vardı. Ve Vasi'nin çocuğu bu derelerin birine düşüp boğulma tehlikesi geçirmişti. Onu Türklerden bir genç kurtarmıştı.Bu yüzden Türklere minnettardı.

İsim :Dudu Nizam

Doğum : 1955

Meslek :Özel bir iş yeinde çalışır.

Dudu Nizam

1974 yıllarıydı 18 yaşında Hüseyin isminde tek erkek kardeşimiz Limasol'da kendi başına kurmuş olduğu bir boyacı dükkanıyla uğraşıyordu. Kız kardeşlerimizden en büyüğü Aysel evlenmek için hazırlıklara başlamıştı. O zamanlar düğünler üç gün üç gece sürerdi. Ben ve ailemiz çok büyük bir yoğunluk içerisinde düğün hazırlıkları yapıyorduk. Erkek kardeşim Hüseyin, o gün köye gelmişti, annem ve komşularımız bahcede herse yapmak için buğday ayıklıyorlardı. Kardeşimde Limasol'dan , Reçça'ya o an gelmiş ve bizlere yardım ediyordu. İki gün sonra düğün başlayacaktı. Kardeşim Hüseyin tekrar Limasol'a dönmek istedi , annem ise ona kalmasını ve iki gün sonra düğün olacağını ve kısa bir süre için gidip gelmesine gerek olmadığını söylemişti. Ama kardeşim gidip ,yine gelirim cevabını vermiş.

Duyduğumuz konuşmalara göre, ksrtdeşim Limasol'a gittiğinde Limasol'dan tanıdığımız yaşlı kadın ona para verip kendisine ekmek almasını istemiş. Kardeşim Hüseyin çok iyi ve saygılı bir insan olduğu için yaşlı teyzeyi kıramamış ve ona ekmek almak için çarşıya gitmiş. İşte ne olduysa o an oldu. Ani br ayaklanma sonrası bütün Türkler paniğe karışmış. Bunu gören kardeşim çarşıya yakın olan bir yeğenimiz vardı ve onun kapısını çalmak zorunda kalmış. Kapıyı açan yeğenimiz karşısında kardeşimi gördüğünde ne olduğunu sordu. Kardeşim beni içeri alabilirmisin demiş. Çünkü ayaklanma oldu beni öldürebilirler. Yeğenimiz buna

rağmen kardeşime şu sözü söylemiş “seni içeri alamayız çünkü sen erkeksin “ dediğinde kardeşim oradan ayrılmak zorunda kalmış. Bu olaya ve konuşmaya tanık olan yaşlı bir Rum kadını kardeşimi evine almak istermiş. Arkasından okadar bağırıp çağırılmış ama kardeşim Hüseyin’e sesini duyuramamış. Bildiğiniz gibi bizler köyde düğüne hazırlık yapıyorduk. Bu ayaklanma çıktığı zaman, her şeyi bırakıp köyden kaçtık. Düğün olamadı olaylar bittiği zaman evimize döndük ve kardeşimizin kayıp olduğunu öğrendik. Çok üzüldük fukara annem biricik oğlunu bulabilmek için her yere başvurdu. Babamda öyle, annem ayrıca baş vurmuş olduğu yerlerden yeterince bilgi alamadığından büyücülere ve falcılara baş vurmaya başladı. Dha sonra bütün gerçeği öğrendik. Kardeşimizin yeğenimizin evine gittiğini ve içeri alınmadığını öğrendik.

O gündür bu gündür ben ve kardeşlerim bir erkek kardeşi özlemi çocuklarım ise bir dayı özlemi çekiyorlar.

İsim : Ferdiye Gönenç

Doğum: 1950

Meslek : Terzi

Günlerden 30 Temmuz' du, dün gibi hatırlıyorum Temmuz'un sıcak ortalığı yakup kavururken her kes işinde gücündeydi. Köye bir Rum kamyonla beraber geldi Bunlar polisti, bizler Rum polislerini görünce çok korktuk ne yapacağımızı şaşırdık.

Birde ne görelim bu dört Rum polisi, o mahalle içinde bulunan bütün Türk erkeklerini kamyonun içine yüklemeye başladılar. Bizlerde köy kadınları olarak kiminin kocası kiminin oğlu benim de kardeşlerimi o kamyonu bindirdiler. Köyümüzde bir Türklerle evli olan Bana isminde bir de cira vardı. Onun kocasını ve iki oğlunu da kaçırdılar. Bizler köy kadınları olarak Bana'ya koştuk çünkü o Rumdu, belki birşeyler yapabilirdi. Bana'ya dedik ki koş senin kocanı ve oğullarını da bizimkilerle beraber dört Rum polisi bir kamyonu doldurup götürüyorlar, koş bize yardım et dedik. Bana hemen köyde bulunan Rum Karakoluna telefon açtı ve onlardan yardım istedi. Aslında cira Türkleri sevmezdi niçin diyeceksin ? Çünkü iki kız kardeşini Akdoğan'da türkler öldürmüşlerdi. Ama cira bizim köyü çok severdi, köylüyü de severdi. Herneyse Karakoldan polisler geldi ve kamyonun yolunu kestiler Polis kamyondakilere bu insanları nereye götürüyorsun? Kimden izin aldın ve bu kadar insanı topladın ? dedi. Bu köyün insanı bizden sorulur. İnin aşağıya ve kamyonu açıp bu insanları aşağıya indirin dedi. Kamyonda bulunan Rum polisleri aşağıya indiler ve kamyonun içinde bulunan bütün erkekleri aşağıya indirdiler. Köylü çok sevindi Bana olmasaydı o gün bütün köyün erkekleri esir kampına götürülecekti.

İsim : Ferdiye Hançer

Yaş : 1958

Meslek Terzi

Aylardan Ağustos ayıydı . Bizim evimiz köyün ortasında idi bu yüzden bizler köyün tek olaan ana yolunu tas gibi görebiliyorduk. Dedim ya aylardan Agustos'du ve hava çok sıcaktı bunu üzerine bütün köy evin damlarında veya bahçelerde yatıyordu. Bu kadar olaya rağmen hiç korkmuyorduk. Bir akşam saat 12 de annem mutfağa gitmek için yataktan kalkar ve mutfağın penceresindn dışarıya bakar ne görsün 5-6 tane askeri kamyon köye doğru gelirdi annem bize haber verin ddedi bizlerde köylüye haber verdik. Çünkü biz onları Rum zannetmiştik. Bütün köylü evlerinden dışarı çıkar ve bizim köyde bağlarımız vardı., bizlede korkudan üzüm bağlarının içine gidip gizlendik. Bizm bu olayı gördüğümüz gibi Rumlarda arabaları görür ve onlarda gelenlerin Türk askeri olduğunu zanneder ve onlarda korkudan bizim gibi bağların ve zeytin ağaçlarının gider ve saklanırlar. Hem bizler hem de Rumlar tetikte bekler ve Rumlarla bizler kendi aramızda korkudan şöyle konuşmaya başladık. Eğer gelenler Türk ise sizler bizi koruyun ,bizlerde eğer gelenler Rum ise bizde sizleri koruruz derlerdi.Şimdi bu konuşmalarda köylüler arasında hem bir güven hemde bir güvensizlik vardı gelenler Rum askerleriydi, ve bağın içine saklanmayan iki Türk ailesi yolun kenarında gizli kalmışlardı ve arabadaki Rum askerleri durdular ve bu iki aileyi aldılar ve bağın içindeki Rumlar, söz verdikleri gibi dışarı çıktılar ve Rum askerleriyle konuşup o iki aileyi kurtarmışlardır.

İsim : Taner Nizam

Yaş : 1955

Meslek : Ormancı

74 olaylarında ben bir hapishanede nöbet tutuyordum. Bu hapishane içerisinde iki kötü Rum vardı, bunları tutup da getirenler İngiliz üssü askerleriydi. Hapiste bulunan iki Rumu kurtarmak için gelenler vardı kimdi bu gelenler? Bunlar EOKA 'da görev alan kişilerdi. O zamanlar bunlara karşı çıkan kişilerde İngilizlerdi. İçeride hapishanede bulunan iki rumu kurtarmak için gelen iki rum benimle bir atışa girdiler. Büyük bir kavga ve mücadele sonrası birini yakaladım diğeri kaçtı,O kaçan kişi eline bir taş alır ve arkamdan başıma atar o anda ben büyük bir depresyon geçirmiştım ama buna nazaren yine hapiste bulunan üç tutuklunun yanından kaçmadım. İngiliz askeri gelir ve ona olan biteni anlattım. İngiliz askeri beni hemen doktora yolladı ve bu başımdan dolayı da bana tam olarak 5000 Kıbrıs Lirası verdi ama yanımda olan Şevket Menteş bu parayı almamı engelledi neden mi ? Avukat Menteşe göre biz bu oalyı mahkemeye verirse daha çok para kazanacaktık. İngiliz üssü askeri iki kere bana bu parayı vermeye çalıştı , ben yine kabul etmedim . Benim başım çok büyük depresyon geçirmişti. Yani ben öyle bilirdim. Mahkeme tam iki ay sürdü olay Rauf Denktaş'a kadar gitti ve sonuçta ben haklı çıktım ama Türk hükümeti o zaman Dr. Fazıl Küçük'teydi ama Rauf Denktaş'a geçmişti. Ben mahkemeyi kazandığımda nasıl olduğunu bilmiyorum ama bana para yardımı olarak 100 Kıbrıs Lirası verilmişti.

Şu an bile keşke diyorum ki İngilizin verdiği parayı kabul etsem avukat Menteş'e inanmasam. Sonuç olarak benim yanıma tek bir hastalık kaldı.

İsim : Timur Nizam

Yaş : 1945

Melek : Serbest

Timur Nizam Baf Doğaşan doğumlu ve üç çocuk babasıdır. Şu an işi serbest ticaret. Timur Nizam savaş yıllarında mücahitlik yapmıştır. Kısacası Timur Nizam'ın Gençliği mücahitlikle geçti.

1974-75 yıllarında orta okulda okuyordum ve o yıllarda asker azlığından genç çocuklar askere alınıyordu. Gündüzleri okula gidiyorduk , akşamları ise mevzilerde nöbet tutuyorduk.ücaahitlik yaptığım sıralarda nöbet tutmak için Hamit köyde bir kilse yanında nöbet tutmaya gönderildim, hafta sonu orada kaldım ve arkadaşlarımla nöbetleşe olarak nöbet tutuyordum bir akşam nöbetten çıktım ve arkadaşım yerime geçmişti. Ben kilse içinde yatmak istemiştım arkadaşlarım bana şöyle dediler sakın kilse içinde yatma orada papazın ruhu vardır . Oraya yatan kişiler papaz tarafından bastırılıp acı çekebilirler. Ben bu sözlere rağmen kilise içinde yatmaktan vazgeçmedim ve tüfeğimi yanıma koyup ve yere yattım.

Horul horul uyuduğum sırada birden uyandım birde ne göreyim karşımda bem beyaz bir ruh duruyor. Duran kişi papazın heykeliydi aynen beyaz sakallı papaz ayak ucunda elinde bastonuyla duruyordu . O bana bakıyor ben ona elimi tüfeğe götürmek istedim kımıldayamıyordum sanki bütün vücudum felç olmuştu. Bağırarak istedim onu da başaramadım. Aradan 10 dakika geçmiştiyan taraftaki pencereden yürüyüp çıktı. O kaçtıktan sonra her tarafım çözüldü , arkasından koşturdum onu göremedim.Daha sonra olanları arkadaşlarıma anlattım , onlar da biz sana söylemedikmi diye cevap verdiler. Papazın burada gezmesinin sebebi arkadaşların söylemesine göre orada öldürölmesidir.

V - ŞİİRLER

AK BABALAR

Papaz gaflet uykusunda
Kan çekiyordu Kıbrıs'tan
Ve akbabalar semalarda
Ölü arıyorlardı keskin gözlerle...
Pençelerinde kan ve et parçaları
Ak babalar ölü arıyorlardı
Bir adamnutuk çekiyordu topluma
Halk dinliyordu....
Yeni bir
nesil yetişiyordu Kıbrıs'ta
“ENOSİS” diyen
Her akşam bulutlar kızıla boyanıyordu
Kıbrıs vahşet ve kan içinde...
Bir çocuk, çıplak ayakları nasır tumuş
Elbisesi yırtılmış
Gözleri kan çanağı
Oturuyordu bir köşede
Elinde bir kuru ekmek
Ağlıyordu gözünden yaş akmaksızın...
Gazetelerde her gün “Rum Basını “ okunuyor
Çarşılar da çeşit, çeşit mallar
Satılmış her şey, çocuk ağlıyor...
Türkiye kan veriyordu Kıbrıs'a

Ak babaların kursakları kan deposu
Ellerim titrer yazamam
Kalemimde mürekkep kalmadı
Hoşça kal Kıbrıs'ım
Ben gidiyorum başka diyara
Hoşça kal akbaba
Ben göçüyorum artık.
Ben ölmeden yiyemezsiniz beni
Hatta ben öldükten sonra dahi
Dokunamazsınız kılıma...
Sen varsın ya koca Türkiye
Bütün ümidimiz sende
Bırakma bu adayı gavura
Biz ölsek de koru Kıbrıs Türkünü
Türkcülüğün ne olduğunu öğret akbabalara...
Türkiye aslan pençesi
Akbabalar yükseklerden bakıyordu
Ölü arıyordu ağaçlar arasında
Bir arslan kükrüyordu

(İ. M.)

YARALI KUŞ

Yıllardır yaralısın

Belki de gücün kalmadı

Bezginsin, acılısın

Uç, küçük kuş, uç

Yırt artık acı kafesini

Uç, Asyanın bozkırlarına uç,

Uçmak senin hakkın

Siyah gözcüklerini kaldırıp semaya

Bakma, bakıp de çırpınma

Yıllardır yaralısın

Birşey yememiş, su içmemişsin

Hep bakmışsın, hep çırpınmışsın...

Küçücük gözlerince

Yırt artık acıyı yavru kuş...

Belki de daha uzun yıllar yaşayacaksın

Boş, acı dolu bir yaşam

-Sevdiklerinden ayrı-

Engin denizlerce uzaklara, küme bulutlarca yüksel

Yavru kuş anan nerede, baban, kızanın, bacın nerede?

Hepsi kanının kızılılığına gömülmüş

Yıllardır yaralısın

Uç artık yavru kuş

Moskofun rüzgarı sana etkimesin.

ÖZLEM

Karanlık sokaklarda yürüyorum bir an
Bir an Lefkoşa'nın تنها sokaklarındayım
Bir kız balkona çıkmış, bakıyor
Deli, hoppa bir kız
Bana bakıp gülüyor.
Bir a için gülüyorum ona
Ve kız kayboluyor...
Sonra geniş caddeleri Lefkoşa'nın
Girne kapısı, Atatürk
Bir kaç deviye kol geziyor
Bellerinde tabancalar...
Sonra bir bayrak
Kırmızı, Beyaz ay yıldızlı
Türk bayrağı...
Bir an gülümsüyor dudaklarım
En son gerçiyor gözlerimden bayrağın dalgalanışı
Hiç bir şey yok artık
Bakıyorum ki Lefkoşa uzak, çok uzak.
Yatıyorum ki rüyalarım kabus olsun Lefkoşa
Uyuyorum, bir koku
Gül kokusu
Gül değil ful kokusu.
Hayır Lefkoşa'nın kızları bunlar

İçine dinmiş acıları

Onlara ben

Ben onlara

Bir kutsi emanetim

Uzakta

Bilmedikleri yerde

Emniyette...

(İ. M.)

KUZEY KIBRIS TÜRK MARŐI

Bölünmez, bir bütündür benim yüce milletim,
Devamı olmayacak çektiğim iŐkencenin,
Esir gibi yaşamak,Şanlı Trk ldrr,
Yüzümü bağımsızlık meŐ'alesi güldürür.
Senelerdir zgrlk ateŐi ile kavruldum,
Kendi topraklarımda yerden yere vuruldum,
Yoz düŐünce içinden, yzakıyla doğruldum,
Bileğimin hakkıyla yurduma sahip oldum.
Kuzey Kıbrıs Trkndr ve Trkn olmalıdır,
zerinde ebedi devletim kalmalıdır,
Muhteşem bir coŐkuyla hakimiyim vatanın,
Vatanıma göz koyan, canımı almalıdır.
Vatanımda insanca yaŐamayı özledim,
Gcme, sabrım ile nefretimi gizledim,
"geç kalmış cumhuriyet", bize özgürlük verdin
Yıllar, yılı bugüne ermek için bekledim.
Bu sayfayıŐerefle ekledim tarihime,
GemiŐimden g alıp, yürürüm geleceğe,
Bağımsız Kuzey Kıbrıs Türklere kutlu olsun,
Gelecek bayramımız, bu günden mutlu olsun.

Nesrin ÖZVARDAR

BAYRAĞIM

Bayrağım, bayrağım şanlı bayrağım
Canımla kanımla sana kurbanım
Ne mutlu; Türküm be hür bir insanım
Fedadır canımız sana bayrağım.
Kırarım, uzanan elleri sana
Keserim kem diyen dilleri sana
En kutsal varlıksın, Bayrağım bana
Ebedi bekçisin sen bu vatana
Bu millet uğrunda azmı can verdi
İman dolu göğsüm yurda siperdi
Şehitler kanıyla sana renk verd
Hürriyet feryadım semayı deldi
Bu yolda yitirdik binlerce Mehmet
Özgürlük hakkımdır alırım elbet
Vatanım benimsin giremez namert
Milletimin hakkıdır benim hürriyet
Dalgalan durmadan şanlı bayrağım
And içtim, seni hep koruyacağım
Ne mutlu; Türküm ben, özgür vatanım
Helaldir kanım, canım sana BAYRAĞIM.

VI - FOTOĞRAFLAR

Resim 1: Apdi Dayının hatıralarından

Resim 2 : Fikri Çavuş'un hatıralarından

Resim 3: üseyin Cemal Dudu Nizam'ın hatıralarından

Resim 4 : İlmiye Nizam'ın hatıralarından

Resim 5: Şenay Türedi'nin hatıralarından

Resim 6: Talat Arçelik'in hatıralarından

Resim 7 : Taner Nizam'ın hatıralarından

Resim 8 : Timur Nizam'ın hatıralarından

IV - GAZETE KÜPÜRLERİ

LARNAKA'DAN LEFKOŞA'YA ÖLÜMÜNE GEÇİŞ

26 yıl önce motorlu araçlarla maceralı bir şekilde Kuzey'e geçiş öykülerinden biri basında yer almıştı, aktarıyoruz.

26 yıl önce yine Aralık ayında Leymosun'dan Kuzey'e geçmek isteyenler arasında 20 yaşındaki Şerife Ersanal ile 28 yaşındaki Hanife Necdet vardı. İki Türk kadını kucaklarında henüz yürümeyen birer de çocukları ile kendilerini Kuzey'e götürecek Monikko isimli bir Rum ile anlaşırlar. Rum, anneler için 100'er Kıbrıs Lirası, çocuklar için de 20'er Kıbrıs Lirası'nı peşin olarak alırlar.

Rum şoför, iki anne ve çocuklarını alarak Kuzey'e geçiş için Leymosun'dan 12 Aralık 1974 tarihinde Pazan'ı günü sabahleyin ayrılır. Pazarları hafta sonu tatili dolayısıyla geçişin kolay olacağı düşünülmüştür. Rum şoför, yolcularını kendi özel salon arabası ile geçirecekti. Çocuklar yolda ağlayıp ses çıkarmamaları için onlara uykuyu hapı içirtmişti. Anneler istemeye istemeye ve zorunlu olarak hapları çocuklarına içirdiler. Şoför Monikko kadınları bilmedikleri dağlık bölgeden geçirdi ve en son İngiliz Üsleri'ne yakın Rum sınırında tehlike gören Rum şoför geri döndü. Ancak şoför, bu kez mültecileri Leymosun'a değil de şüphe çekmemek için Larnaka'da Zekai Ferhat'ın evine götürmüştü. Zekai Ferhat zor durumda olan iki anneye yardımcı oldu ve bir gün sonra Rum şoför gelecek ve geçiş yapacaklar diye Zekai Bey ile anlaşırlar. Ancak Rum şoför üç gün sonra 4 Aralık 1974 tarihinde Çarşamba gün gelir. Zekai Ferhat eşi ve çocuklarını önceden aynı Rum'un arabasının bagajında Kuzey'e göndermişti. Zekai Ferhat, 20 Temmuz 1974 tarihinde Larnaka'da Rumlar tarafından esir alınan Türklere dendi. 66 günlük esaret hayatından sonra Kuzey'e göçen Zekai Usta eşi ve çocuklarını da Kuzey'e geçirmek için Pergama üzerinden Dikelya üssüne ve oradan da Kuzey'e göçtüğü Larnaka'ya ailesinin yanına geçti. Zekai Usta'nın Mesleği dülgerekti. Kiraladığı bir iş yerinde mesleğini sürdürüyordu. Uzun yıllar çalışıp yapabildiği Kocatepe Mahallesi'nde bir evi ve bir de işinde kullandığı bir vanı aracı vardı. Evini, iş yerini terketmişti. Kendi anlatımına göre 1974 yılında Larnaka'yı terk dolayısıyla geride 40.000 KL zararı olmuştur. Kuzey'de de ekmek parası kazanmak için atölyesinden alabildiği birkaç parça aletini iş aracına yüklemiş ve o da kaçış için Monikko'dan uygun zaman bekliyordu. Hareket günü gelmişti. Leymosunlu kadınların ikinci Zekai

Usta'nın da ilk kez Kuzey'e geçiş girişimleri oluyordu. Ancak bu kez iki kadın ve çocukları Zekai Ferhat'ın aracına binerler, Leymosunlu Rum şoför de önde kendi aracı ile yol gösterici durumdaydı. Rum şoför mültecileri Lefkoşa'nın Rum kesimine götürürken Atalasa bölgesinde yoğun Rum askerleri ile karşılaşır, burada kendilerine öncülük eden Rum önderinden kaybolur, çaresizlik içerisinde Zekai Usta van arabasını Lefkoşa'nın surlar içerisine doğru sürer. Amacı çok iyi bildiği Lokmacı Barikatı'ndan Arasta'ya Türk Bölgesi'ne geçmekti. Ancak bunu gerçekleştiremeyince Zekai Ferhat, Ledra Palace Otel yanındaki Rum sınırına yaklaştı. Annelere "çocukları aşağıya ayaklarınızın arasına alını, barikatta durmayacağımı, ne olursa olsun sürüp geçeceğiz" dedi. Öyle de oldu. Rum barikatında dur işaretine uymayan Zekai Ferhat, barikatta aracı Rum askerlerinin ve polislerin üzerine sürerek geçti. Rumlar aracı durduramayacağını anlayınca bu kez önce aracın lastiklerine, sonra da geliş güzel araca atış yapmaya başladılar. Araca birkaç kurşun isabet etti. Larnaka'dan van araca yüklenen iş makineleri isabet aldı. Onlar araçtakilerin canını kurtardı. Üzerinde kurşun izi olan makineler halen Zekai Usta'nın Karaoğlu Köyü'ndeki dülgere atölyesinde bulunmaktadır. Kurşunlardan patlayan lastiklerle barikattaki varillere çarparak, Mücahitlerin ve Türk Polislerinin bulunduğu barikata geldi. Sans eseri araçtakilerin hiçbir yaralanmamıştı.

4 Aralık 1974 tarihinde yaşanan ve filmlere konu olan bu öykü 10 Aralık 1974 Salı günü Hürriyet Gazetesi'nde yer almıştı, aynen alıntı yaptık.

KURŞUN YAĞMURU ALTINDA 2 ANNE İLE YAVRULARINI TÜRK KESİMİNE GEÇİRDİ

Larnaka'da dülgere çalışan Zekai Ferhat adlı 40 yaşında bir Türk, Rum Milli Muhafız askerlerinin Ledra Palas önünde kurdukları barikatı otomobille yararak, kurşun yağmuru altında iki genç anne ile kucaklarındaki çocuklarını özgürlüğe kavuşturmuştur.

Geçen Çarşamba günü saat 17.05 sıralarında Lefkoşa'nın Rum kesiminden yoğun makineli tüfek atışlarının başladığını gören mücahitler, Ledra Palas barikatından bir otomobilin süratle ve zigzaglar yaparak Türk kesimine doğru geldiğini gömülselerdir.

AL 395 plakalı Station otomobili ile hızla Türk kesimine geçen Larnakalı dülgere, "Kurtulduk yaşasın hürriyet" diye haykırarak kapısını açmış, önüne çıkan soydaşlarını öpmeye başlamıştır.

Otomobilin içinden çocuk sesleri geldiğini işiten mücahitler arka bölümde yarı baygın iki genç kadın ile kucaklarında birer yaşındaki çocuklarını bulmuşlardır.

YA HÜRRIYET YA ÖLÜM

Rumların kurşun yağmuru kurtulmuş özgürlüklerine kavuşan Zekai Ferhat ile birlikte 20 yaşındaki Şerife Ersanal, 28 yaşındaki Hanife Necdet ve birer yaşındaki çocukları derhal Lefkoşa Kızılay Hastanesine kaldırılmış, kendilerine yatıştırıcı ilaçlar verilmiştir.

Larnakalı dülgere Zekai Ferhat, Kızılay Hastanesinde macerasını şöyle anlatmıştır:

"Bu hanımlar Limasolludur. Kocaları esaretten kurtulduktan sonra Türk kesimine geçtiler. Çocukları ile Larnaka'da bana sığındılar. Ben de eşimi ve çocuklarımı daha önce değişik yollarla Türk bölgesine göndermiştim. Son günlerde Rumlar yollarda tedbirleri artırmışlar, kuş uçurmamaya başlamışlardı. Çarşamba günü saat 14.00 sıralarında evden çıktık. Eşyalarımızı da küçük otomobilime sıkıştırmıştım. Yolda ilk kez Rum askerlerini görünce Şerife ve Hanife bacılara, bu yolculuğun çok tehlikeli olduğunu, hattâ hayatımızı bile kaybedeceğimizi söyledim. Bana, ya hürriyete kavuşuruz, ya da ölürüz, dediler. Gözlerim yaşardı ve bana deli bir cesaret geldi. Dağ yollarından dolaşarak Lefkoşa'nın Rum kesimine kadar gelebildik."

Zekai Ferhat, Rum kesiminde önce trafik polisleri tarafından durdurulmak istendiğini, sokaklara daldığını, sonunda Ledra Palas barikatına kadar ulaşabildiğini anlattıktan sonra şöyle devam etmiştir:

"Ledra Palas önünde Rum askerlerinin güçlü bir mevzil vardı. Uzaktan bana dur işareti verdiler. Yine gaza bastım ve sağa sola zigzaglar yaparak süratle üzerlerine doğru sürdüm otomobili. Bu arada yolun sağ tarafındaki binalardan üzerimize yağmur gibi kurşun yağmaya başlamıştı. Gözlerimi kapadım ve gaz pedalına sonuna kadar bastım. Birden çevremde Türk bayraklarının dalgalandığını görünce uzun süre inanmadım."

EMEKLİ POLİS MEHMET ALİ İZMEN'İN ANILARI

Mehmet Ali İzmen KİMDİR:

Mehmet Ali İzmen 12 Mart 1927, Lefkara köyünde (şimdi Güney'de) doğmuştur. 1 Aralık 1946 tarihinde Polis Örgütü'ne katıldı. Örgütte ilk olarak Larnaka Polis Merkezi'ne atandı ve burada merkez karakola bağlı olarak şehir içerisinde yaya devriye ve karakol görevinde bulundu.

Mehmet Ali İzmen Larnaka Polis Merkezi'nde dinlenme esnasında

Mesleğinde başarılı bir polis olduğunu farkedən amirleri, bir yıl dolmadan genç polisi Larnaka Polis Merkezi'nde C.I.D.'de (Criminal Investigation Department-Tahkikat ve Davalar Şubesi) çalıştırmaya başladılar. Yeni görev yeri genç polis için mesleğe daha sıkı çalışmasında teşvik oldu. O yıllarda polislerin meslekte her yönüyle başarılı olması için köy karakollarında da çalışmak üstünlüktü. Halbuki Mehmet Ali İzmen o güne kadar yalnız Devriye ve Tahkikat

Şubeleri'nde çalışmıştı. İngiliz Polis amirleri alt sorumluların önerisi ile bu kez genç polisi yine Larnaka Kazası'nda Köfünye Köyü'ne (Güney'de Geçikale Köyü) atarlar. M. Ali İzmen Köfünye Köyü'nde meslekte başarılı soruşturmacılarla ve meydana çıkardıkları polis meseleleriyle ün yapmış Polis Çavuşu Ahmet Niyazi (sonradan Kıbrıs Cumhuriyeti döneminde Jandarma Genel Kumandanı) ve Polis Eri Namık İsmail (Namık Birgen - sonradan K.K.T.C.'de Polis Genel Müdürü)'in yanlarında çalışır.

Deneyimli polislerin eğitici katkılan, deneyimleri ve bir de genç polisin iyi derecede Rumca bilmesi, Rumların karıştığı polis meselelerinde, ifadeleri Rumca olarak alması ve ayrıca iyi derecede İngilizce bilmesi üstleri tarafından da beğeni ile karşılanır. Mehmet Ali İzmen 1953 yılında katıldığı bir meslek kursu olan ve polisler arasında "Carier

Course" olarak bilinen kursta da başarılı olur. 1953 yılında katıldığı çavuşluk meslek sınavlarını geçti. Ancak ne var ki çavuş olmaya fırsat bulunmadan 28 Şubat 1954 tarihinde açılan bir münhali kazanıp bu kez Gelir ve Vergi Dairesi'ne tahsildar olarak atanır. 31 Ocak 1957 tarihine kadar burada çalışan Mehmet Ali İzmen, terfi alarak 1.2.1957 ile 28 Şubat 1964 tarihleri arasında Çalışma ve Sosyal Sigortalar Dairesi'nde Çalışma Memur Yardımcısı olarak görevlendirilir.

21 Aralık 1963 Rum saldırıları sonucu o da güvenlik nedeniyle diğer Türk memurlar gibi görevine gidememiş ve Türk bölgelerinde yaşamaya başlamıştır. Bayrak Radyosu'nun kuruluş günlerinde radyoda görev yapmıştır. 11.2.1974'de (District Labour Officer) İlçe çalışma memuru 1. sınıfa terfi etmiştir ve aslı görevine devam etti.

Emekli polisimiz bizlere 1963 yılındaki anılarını şöyle anlattı:

21 Aralık 1963'de başlayan Rum saldırılarında birkaç gün içerisinde Rumlar'ın Küçük Kaymaklı'daki Türk evlerine saldırısı sonucu ailemle birlikte, daha güvenli yer olan Lefkoşa'nın surlar içi bölgesine sığındık. Ben kısa süre Saray Otel'de kaldım. Eşim ve dört çocuğu, Ayluka Mahallesi'nde o günlerde Barclays Bank'ta memur olarak çalışan merhum Şakir Emir Bey'in evinde kalıyordu. Şakir Bey'in evindeki kalabalıktan ötürü, Saray Otel'de kalıyor ve yemeği de otelde göçmenler için pişen yemekten yiyordum. Şakir Bey'in evinde 3-4 gün kaldık ve ardından bir öğrencinin o günlerde boş olan tek odalı bekar evine sığındılar. M. Ali İzmen Bayrak Radyosu'nda çalışmaya başlar. Radyo'daki ilk günleri için şunları söyler:

"Aynı günlerde önceden tanıdığım Cafer Mehmet (Şimdi Cafer Elgin) Bey ile Saray Otel'de karşılaştım. Cafer Bey "Ben seni ararım" dedi ve beni o an alarak, çalışmalarını mahkeme salonlarının birinde sürdüren Bayrak Radyosu stüdyosuna çalışmak üzere götürdü. (1.1.1964) Radyoda ilk görevim Router haberlerini dinleyip kaydetmek ve sorumlu Ali Şakir Bey'e iletmektir, ayrıca Rumca haberler bölümündeki ekiple de çalışıyordum."

Mehmet Ali İzmen B.R.T.'deki görevini yürütüyor fakat esas atanmış olduğu görev yeri "Çalışma ve Sosyal Sigortalar Dairesi"ydi. M. Ali İzmen Devlet hizmetinden 1979 yılında emekli oldu. Mehmet Ali İzmen emeklilik yaşamını ailesi ile birlikte Gime'de sürdürmektedir. Emeklilik yıllarında geniş çaplı araştırmalar yapan İzmen'in hazırladığı 300-350 sayfalık bir araştırma eseri vardır. Kıbrıs Türkü'nün yakın tarihine iş tutacak ve baskı aşamasında olan "Kıbrıs'ta Kurtuluş

Savaşımız" adlı eserinin üç ve dördüncü sayfalarından sizler için alıntı yaptık.

"Kıbrıs'ta Kurtuluş Savaşımız:

22 Aralık 1963 günü Lise avlusunda toplanmış bulunan öğrenciler, Atatürk Heykeli'ne ateş açmış bulunan Rumların bu eylemini protesto etmek için toplandıkları bir sırada, Rum polisleri, onların üzerine de ateş açmış ve iki öğrenciyi yaralamışlardı. Bu olaylar gelişirken, Çalışma Dairesi Şube Müdürü Hristos İliofotu'yu Lefkoşa Emniyet Müdürü (Rum) Mihalakis Pantelidis ile birlikte, Çalışma Dairesinin üst kat çatışmadan inerken gördüm. Çatı üzerinde bir emniyet müdürünün görünmesi, Türklere karşı silahlı kişileri mevzilendirmek için olduğuna kanaat getirmiştim.

Bu arada, Hristos İliofotu bana şu soruyu sordu: "Durumu nasıl görüyorsunuz? Çarpışma olacak mı?" Bu soruya karşılık olarak, "ben ayrılıyorum, bu gergin durumda burada daha fazla kalamayacağım" diyerek ortak bir kararla Çalışma Dairesi'ni kapattık ve apar topar arabalarımızı alarak oradan uzaklaştık. Durum, o denli gerginleşmişti ki halk evlerinin ihtiyaçları için dükkanlardan bol miktarda gıda maddesi almaya başlamıştı. Türk memurlar, Rum tarafında kalan görev yerlerine, bir daha dönmemişti. Durumun ciddiyetini henüz o günler kavrayamayan veya ödenmemiş son maaşlarını almaya gidenlerin bazıları bir kere daha geri dönmek üzere kaybolmuşlardı. Evime döndükten sonra, üzgün ve hasta olan ailemle ilgileniyor diğer yandan da şiddetlenen çarpışmalar bütün bölgeleri kapladığı gibi bizim evin civarı da ateş altında kalmıştı. Geceli gündüzlü aralıksız devam eden silah (Çoğu dum dum) atışları tuğladan yapılmış duvarları deldiği için evin sağlam bölümlerinde de toplanmış bulunuyorduk. Kış olduğu için havalar çok soğuktu ve gece de dolunaydı. Çarpışmalarda, daha fazla Rumların hareketleri ve birbirlerine talimat verdikleri duyuluyordu. Küçük Kaymaklı Polis lojmanlarının arka kısmında olduğum için, orada mevzilenmiş Yunanlı ve Rum asker ve subayların sesleri yankılanıyordu. Bir defasında, boşa mermi harcanmaması sadece görünün hedefe ateş açılması emrediliyordu."

Gazete'nin notu:

Emekli polisimizin hazırladığı ve yakında yayınlanacak kitabından biran önce okuyucu ile buluşmasını arzularken, Mehmet Ali İzmen'e çalışmalarında başarılar diliyoruz.

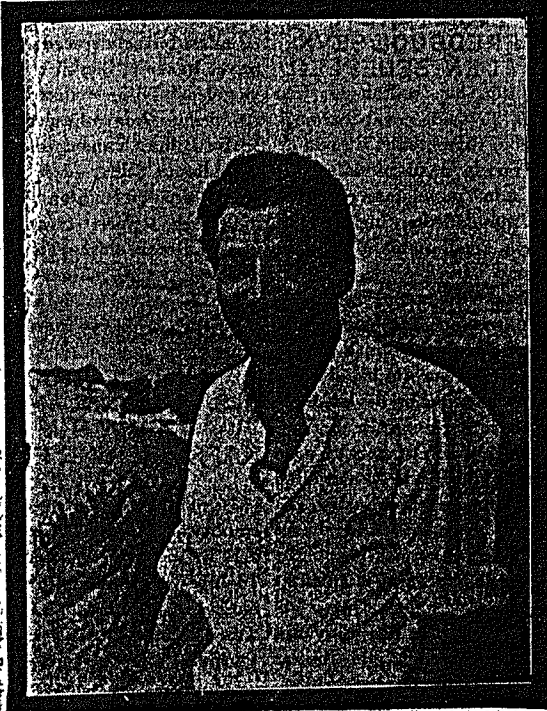

İKİ ŞEHİT DAHA VERDİK

Bu günkü cenaze töreninde cemaatımızın itidalli hareket edeceğinden eminiz

MÜESSİF BOMBA İNFİLAKI NETİCESİNDE ŞEHİT DÜŞEN GENÇLERİMİZ

Aziz ruhları sad olsun

ULUS ÜLFET

31 Ağustos gecesi Küçük Kaymaklıda yuku bulan müessif bomba infilakı hadisesinde ağır surette yaralanarak hastahaneye kaldırılan fedai gençlerimizden ikisini daha dün kaybettik.

Lefkoşa Genel Hastahanesinde tedavisi yapılmakta olan Mustafa Ertan Celal dün saat 12.25'te, Askeri Hastahane'de yatmakta olan Ulus Ülfet ise yine dün öğleden sonra saat 4.5'te hayata gözlerini kapamış

lardır. Acı ölüm haberi şehirde yayılır yayılmaz bütün bayraklar yarıya indirilmiş, bilûmum Türk müesseseleri kapılarını kapatmışlardır. Aynı hadisede yaralanan Kubilay Altay'ın muhtemel durumu ise tehlikeli olduğu anlaşılmaktadır.

Haber alındığına göre şehitlerimizin nasırları sabah saat 9'da hastahane'den kaldırılarak evlerine nakledilecek, bilâhare Selimiye Caminde cenaze na-

MUSTAFA ERTAN CELAL

mazı kılındıktan sonra saat 12.30'da şehitler camiden alınarak obedi istirahatgâhlarına tevdi edileceklerdir. Bu aziz şehitlerimize Tanrıdan mağfi-ret dilerken yaşlı ailelerine ve yaşlı Türk cemaatine sabır ve başsağlığı dileriz.

H.S. Bu günkü cenaze törenine iştirak edecek olan bütün din kardeşlerimizin Türkün asâletine yaraşır bir tarzda sabırlı, itidalli ve vakur bulunacaklarından asla şüphelenmiyoruz. Hissiyatımıza hâkim olarak bu büyük davamızın iştiraklerini sarsmamayı her şüurlü Türk millî bir vazife telâkki edeceğinden eminizdir.

MAGUSA'DAN BİR HEY'ET CENAZE TÖRENİNE İSTIRAK EDECEK

Magusa (Hususi Muhabirimizden telefonla)

İki şehit gencimizin acı ölüm haberleri alınır alınmaz Lefkoşada yapıldığı gibi dün Magusa'da da Türk bayrakları yarıya indirilmiş, bütün Türk dükkanları kapatılmış, şehre derin bir sükun ve hüznün hakim olmuştur.

Bu arada bu günkü hazin cenaze törenine iştirak etmek ve şehitlerin kabrine birer gelenek koymak gayesiyle Magusa gençlerinden müteşekkil bir heyet bugün Lefkoşa'ya geleceklerdir.

Karamanlis yepyeni bir siyasi blöf kisvesine bürünüyor

Atina 5 (Royter) Yunan Başvekili Karamanlis, Atinada bulunan yabancı basın mensupları ile yorumculara verdiği resmi bir beyanatta ezümle sunları söylemiştir. Yunan Hükümeti Kıbrıs'ın istikbalini her hangi bir millete ve her nerede olursa olsun müzakereye hazırdır. Yeter ki bu müzakereler bir hüsnüniyet atmosferi dahilinde cereyan etmiş olsun ve netice nihai bir hal çaresine in tikal ettirilsin.

Sorulan bir suale cevaben Karamanlis şu cevabı vermiştir: "Kıbrıs meselesi Birleşmiş

Milletler nezdinde istikrarlı bir surette plânlaştırılmadığı takdirde tahakkuku muhtemel olan aksi ahvaldeki bir netice, ilgili devletlere faydadan ziyade zarar tevli edecektir. Aramızdaki mevcut farkları tesbit etmek gayesiyle bir müzakere aktedmek kanaatimce tamamiyle manasızdır. Yunan Hükümeti Kıbrıs halkını temsilen bu müzakereye Kıbrıs mevzuunda bir hal çaresi araştırmak gayesiyle değil, bu davayı kati bir sonuca bağlamak maksadıyla iştirak edecektir.

(Devamı Sayfa 4 sütun 2)

SAYIN VATANDAŞ!

Haklı dâvamızı dünya unumî efkârında isbat etmek, onları aydınlatmak amacıyla, ile partinin büyük yardımlara ihtiyacı olduğu aşikârdır.

Türk vatandaşlarımızın yapacakları teberrüler memnuniyetle kabul edilir.

BU GÜNLÜK BU KADAR

Dr. Küçük'ün basın toplantısında yapmış olduğu beyanat Kıbrıs Türklüğünün kalbine bir defa daha su serpiti. Bu toplantıda cenebi basın mensupları da bulundu. Fakat Times of Cyprus'un muhbiri kulağının bir tarafını tıkayıp da gelmiş olmalı. Doktorun beyanatında en mühim kısımları kısıntılı, doktorun aleyhine olacak zannettiği kısımları da büyük manşetli veren Times of Cyprus bir defa daha bulanık suda balık avlamaya çıktı. «Doktor Küçük Bomba Yapılmasını Takbih etmiyor» diye gözüne giresice büyük manşetlerle ön sayfayı dolduran Times of Cyprus bu reportajı ile dünyaya «İşte gördünüz mü ya Türklerin lideri de tedhişçiliği takbih etmiyor. O halde zavallı papaza ne diye güceniyorsunuz?» demek istiyor.

Times of Cyprus Papazın kanlı ellerini görmüyor da Doktor Küçük'ün sözlerinden binbir mâna çıkararak onu papazın seviyesine düşürmek istiyor. Papazın düpedüz propagandacısı olan bu gazeteden başka bir şey beklemek de olmazdı ya...

Doktor, Batı Trakya'daki Türklerden, bu kardeşleri mizin her geçen yılla Yunan idareci altında eridiğinden bahsetti. Yunan dostu Times of Cyprus statistikler

Devamı sayfa 4 sütun 1 de

KUBILAY ALTAYLI

Kubilay Altaylı 1941 senesinde Lefkoşada dünyaya gelmişti. Cemaatımız tarafından sevilen ve sayılan Atalılar ailesinden Hasan Altaylı'nın oğludur.

İlk tahsilini Haydarpaşa ilkokulunda ikmal ettikten sonra iki sene Lefkoşa Türk Orta Okuluna devam etmişti. Sanat ve ticareti benimsemiş bir aileye mensup olduğu için orta okul tahsilini ikmal etmeden elektrikçi olmak için çarşıya atılmıştı. Altaylı Kardeşler firması kurulduktan sonra kardeşleri ile el ele vererek bu firmada çalışmaya başlamıştı.

N GÖZ YAŞLARI ARASINDA İKİ ŞEHİDİMİZİ TOPRAĞA VEF

BİLAY ALTAYLI DA DÜN EBEDİYETE İNTİKAL ETTİ

Amız Büyük, Acımız Derin, Fakat Umudumuz Kuvvetlidir

Küçük Kaymaklıdaki bomba hâdisesinde yaralanan Mustafa Ertan Celâl ile Ulus Ülfet'i dün gözyaşları arasında toprağa tevdi ettik. Diyebiliriz ki, Kıbrıs Türki bu güne kadar böyle acı duymamış, böyle yas çekmemiştir. Hiç bir baskı olmadan bütün dükkanlar, eğlence yerleri kapatılmış, bayraklar yarıya inmiş, yüzlerdeki neşe bir saniyede ıstıraba, üzüntüye inkılâp etmişti.

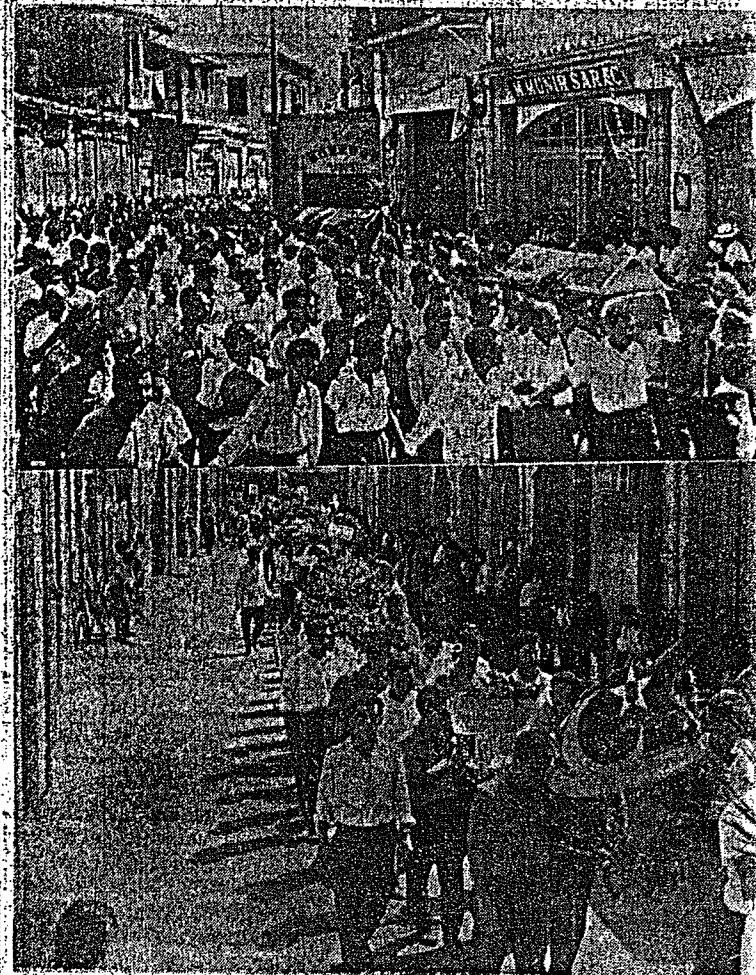
Şehitlere milli vekar ve ananelerimize sadık muhteşem bir tören tertiplemek için en küçüğümüzden en büyüğümüze kadar kadın, erkek, çocuk, çocuk âdeta seferber olmuştu. Çelenkler milli matemin ıstırap dolu levhaları halinde durmadan Selimiye camii'ne taşınıyor, halk kütüphanelerinde Selimiye camii'ne akın ediyordu. Gözler yaşlı, yürekler yası, hıçkırık sesleri, büyük acının adeta

milli marşını söylüyordu. Bizim için tek teselli "Vatanın sağ olması" idi. Tedvin merasimi tamamlandıktan sonra Atatürk Meydanı'na takiben şehitlerimiz Asmalı caddesinden geçilerek Selimiye camii'ne getirildiler. Bu yürüyüş anında binlerce çelenk şehitlerimizin tabutlarını ta-
kib ediyor, gözyaşları ve hıçkırıklar "biz varız" diye haykırıyordu.

Cenaze Namazı

Mübarek Cuma namazını müteakip Müftü Dâni Efendi tarafından şehitlerimizin cenaze namazları kılındıktan sonra tabutlar omuzlara alındı ve binlerce halkın iştirak ettiği cenaze alayının önünde kulüb, kurum, partiler ve müesseseler tarafından gönderilen çelenkler tabutların önünde yer alarak Asmalı'ya takiben Atatürk Meydanı'na

(Devamı sayfa 4 de)

Kıbrısın her tarafından gelen 10 binden fazla kardeşimizin iştirak ettiği töreninden ilki hasin sahne

Martaval Dinlemeyiz!

Korku belâsı ile tabansızlar bir taraftan bize yaltak lanırken, öte taraftan kuyumuzu kazmaktan yine de bir türlü vaz geçmiyorlar. Meselâ Küçük Kaymaklı hadisesinden paçaları fena halde tutuşan Rum gazeteleri, iki cemaat arasında iyi münasebetler kurulmasının elzem olduğundan bahsetmeğe ve sureti haktan görünerek hakkımızda tatlı dil kullandıklarını görüyoruz. Fakat yukarıda dediğimiz gibi, aleyhtarlık ve gammazlıkta da yine aynı şekilde devam edip gidiyorlar.

Onlara göre, Türk cemaati bomba imal ediyormuş! İşte bunun içindir ki, hükümet Türklere karşı sıkı takibata başlamalı imiş!

Küstahlığı ileriye götüren bir çok Türk gençleri enselenerek tecrit kamplarına gönderilmeli imiş!

Dr. Fazıl Küçük, bomba meselesini neden takbih etmemiş ve bu hareketi manidar değilmi imiş?

Daha düne kadar Türkleri ima ederek Köfteciler de «Volkan» isminde bir teşkilât kurdu. Topuzlar ile bize saldıracaklar galibai diyerek, alaylı sözler yazanlar, bugün istisnasız olarak, Türk cemaatının bomba imal ettiği iddiasında bulunuyorlar ki, bundan daha büyük bir zevzeklik olamaz.

Aylardanberi, siyasî mevkıfların serbest bırakılmasını isteyen ve bu isteklerini her gün tekrar eden Rum gazeteleri Türk gençlerinin tecrit kamplarına gönderilmesi teklifinde bulunmaları müthiş bir Türk düşmanlığından ileri gelmiyor mu?

Haydutlar ile iş ortaklığı yapanlar kollarını sallıyarak cemiyet arasında dolasmaları için serbest bırakılsınlar, ve bu kötü işlerde zerre kadar alâkaları olmıyan Türk gençleri kamplara atılsınlar. Bütün arzuları ve kalben temenni ettikleri işte budur. Allah kendilerine fırsat vermesin, yoksa bu memlekette her gün ecel serbetini içeceğimize şüphe yoktur.

Küçük Kaymaklıda vukubulan bomba hadisesini Dr. Küçük'ün neden takbih etmediği hakkındaki sualleri de çok yersiz ve çok mânasızdır. Türk gençleri kahtpce arkadan kurşun sıkarak yüzlerce kişi mi öldürdü? Bir kazaya kurban gidenlerin arkasından nasıl lânet okunabilir?

Halbuki, lânet ve nefretle yad edilmeleri elzem olan bir zümre varsa, O da, yüzlerce masumun canına kıyan tedhişçiler ile: «Hepimiz de Eokacıyız!» diye öğünen ca navar ruhlı kimselerdir.

Hükümetin ısrarla talep etmesine rağmen, bu güne kadar tedhişçiliği tekbihi etmiye yanaşmıyanların, bir kaza neticesinde hayatını kaybedenler ve yaralanan bir kaç Türk genci hakkında, liderimize böyle bir sual soruya acaba yüzleri var mıdır?

Hakikatta, tedhişçileri, daha doğrusu insan kanı akıtan kaatilleri takbih etmek Başpapaza düşen dini ve nsani bir vazife olduğu halde, ona bu hususta bir tek sual soran yok!

Çünkü, Papazın Baştedhişçi olduğunu, kaatilleri ebcil, maktullerin ruhunu da Aforoz ettiğini hepsi de çok iyi biliyor.

Geçmişe mazi, yenmişe de kuzu, derler. Kıbrıs tımları ne kadar sureti haktan görünseler, ne kadar atlı dil dökseler, artık nafîle ve beyhudedir. Çünkü alplerini bir kitap gibi okumuş bulduğumuzdan, ken lilerine karşı en ufak bir emniyetimiz bile kalmamıştır. İşte bunun içindir ki, bizimle iyi münasebetler kurmak rzusunda oldukları hakkında ne yazsalar boştur. Bina-naleyh biz bu martavalları artık dinlemeyiz, dinlemeye eğiz del.

İstemiyerek ve sahte olarak izhar ettikleri bu arzu urunu yerine getirmeğe biz de hazırız. Fakat şimdi değil ancak, ada taksim edildikten sonra...

MUSTAKİL KIBRISTAKİ BOŞLUĞU KİM DOLDURACAKTIR ?

Üçüncü hal tarzı müstakil bir Kıbrıstır. Bu gün İngiltere bile yalnız başına emniyetini sağlayamaz ve iktisad olsun diye kuvvetlerini Kıbrıstan çekmeği düşünürken, müstakil bir Kıbrıs İngiltereden kalan boşluğu nasıl doldurabilecektir? Nitekim müstakil Malta adası da ikinci dünya harbinde yalnız başına kendini müdafaa edememiştir. Eğer İtalyanlar Mussolini'nin hakiki bir kuvvete dayanmayan sözde cengâver ve politikasına kapılmayıp da, 1940 senesinde Maltaya baskın yaparak harbi açsalar, bu harbin gidişatı daha çok başka olacaktı.

Kalıyor ki Kıbrısın tamamıyla Türkiye'ye verilmesi... Bu ihtiyaç orijinini Türk topraklarının, Hür dünyaya yapacağı hiz-

mek istemiyen Yunanlı evinde bırakılmış; Yunanlılardan Türk'e nazaran daha az vergi alınmış; Yunanlı mebus nâzır ve sefir yapılmıştır.

Bundan daha iyi demokrat bir idareyi asla görmemiştir. İstiklâl harbinde tekmil Anadolu'yu yakan o Yunanlıdır. Fakat Türk bütün bu ızdırabını birden unutmuş ve Yunanlıya adeta bir ikiz kardeş gibi sarılmıştır. Çünkü yaşamak hususundaki menfaatin Yunanistan'a bağlı olduğunu bilmektedir. Buna mukabil daha büyük bir şekilde Türkiye'ye muhtaç bulunan Yunanistan, 200,000 Yunanlı'nın hakikatte mevcut bulunmayan bir tehlike karşısında bulunduğunu iddia ederek Hür dünya için elzem olan bir stratejiye daha şimdiden kasdetmektedir.

Bizim son kanaatimiz şudur: Bu adanın Türkiye elinde bulunması, Hür dünyaya en bü-

Dr. Küçük'ün Telgrafı

Rum Belediye Başkanlarının geçen günlük toplantıları ve bunu müteakip Valiye gönderdikleri telgrafi protesto maksadıyla Kıbrıs Türkleri Genel Başkanı Dr. Fazıl Küçük Valiye'ye telgrafi göndermiştir:

Ekselâns Kıbrıs Valisi,

Sayın Ekselâns,

Kıbrıs Rum Belediye Reislerinin, Daireleri ve yazınhanelerini Politik maksatlar için kullandıklarını şiddetle protesto ederiz.

Dört Eylül tarihinde yaptıkları toplantıda, çok bir hadiseyi büyüterek Türkler aleyhine tedbirler alınmasını istemeleri iki cemaat arasında hadiseler çıkarılmasını sağlamanın bir misalidir.

Eoka'yı, kan dökmesini, masum vatandaşlardan kahbece vurulmasını, hastahanelerde kadın ve çocukların öldürülmesini takbih eden bu efendiler; şimdi de Türkler aleyhinde tedbirler alınmasını istemektedirler — Geçen hükümetin Eoka aleyhinde aldığı tedbir-

Türkiye Sendikaları Kıbrıs Kararını Protesto

MİLLETLERARASI HÜR SENDİKALAR FEDERASYONU
KARARI İNFIAL UYANDIRDI

Türkiye Taksime Sulhu Gayelerle Rıza Göstermiştir

Ankara, 6 — Türkiye Sendikalar Federasyonu Genel Başkanı Nuri Beşer ile Genel Sekreter İsmail Sener'in imzalarını taşıyan ve Tunus'ta toplantı halinde bulunan Milletlerarası Hür İşçiler Konfederasyonuna Kıbrıs'a dair alınan kararı protesto eden bir telgraf gönderilmiştir.

Geçen yıl Milletlerarası Hür İşçiler Konfederasyonu Kıbrıs meselesini Yunan temsilcisinin müracaatı üzerine gündeme almak için gayretler sarfetmiş, fakat Türk temsilcilerin müdahaleleri neticesi Yunan temsilcisinin müracaatı gündeme alınamamıştır. Bu yıl aynı

mevzuun müzakere edilerek karara bağlanması Türkiye genel efkârında infial uyandırmış ve Türk işçisini harekete getirmiştir. Gönderilen telgrafta ezvümle şöyle denmektedir:

"Milletlerarası Hür İşçiler Konfederasyonu Genel sekreteri, Kıbrıs hakkında almış olduğunuz karar memleketimizde derin bir infial uyandırmıştır. Kıbrıs tarihi sebebler ve hak bakımından tamamen bize aittir. Sulhun tahakkuku yolunda, sulhu gayelere bir hizmet olarak kabul ettiğimiz taksim, en son fedakârlığımızdır. Biz bunu sulhun tahakkuku için son bir fedakârlık olarak

Yunanlıların eline geçerse

(Birinci sayfadan devam)

iki adası alınmış olan İtalyan deniz ikmal yolunun emniyet noktasıdır. Kıbrıs, müttefikimiz Yunanistanın ikmal yolunu sağlayacak bir noktadır. Kıbrıs, Hür dünyaya rehberlik etmekte olan Amerikan stratejisinin ileri emniyet noktasıdır ve nihayet Kıbrıs, bildiğimiz gibi Türkiye müdafaasının can damarıdır.

İNGİLTEREYİ TEREDDÜDE SEVK EDEN SEBEPLER

Bütün bu mütaalealar bizi söyle bir suale cevap vermeğe mecbur etmektedir: Bu ada en iyi tarzda nasıl müdafa edilir? Ada Yunanistana çok uzak bir mesafededir; İngiltere ve İtalya, kendi menfaatlerini korumak üzere tertibat alırsa, bundan Yunanistan da müstefit olur. Şu halde Yunanistan bu adayı tahkim etmek ihtiyacını hiç bir suretle his etmiyecektir. Nasıl ki bu devlet, İkinci dünya harbinde Girid adasını da tahkim etmemiş ve adanın on gün içinde Alman eline düşmesine sebep olmuştur. Lâkin bu hatanın bütün acılarını İngiltere ve Fransa çekmiştir. Şu halde Kıbrısın Yunanistan'a emanet edilmesi, strateji bakımından bütün Hür dünyanın aleyhinde olduğu gibi bizzat Yunanistanın da aleyhinedir. Kıbrısın İngilterede bırakılması, bu memleketin mâlik olduğu servet, sanayi ve deniz kuvveti dolayısıyla belki ideal bir karar olabilir. Zira Akdeniz menfaati deyince, İngilizler adeta akıllarını kaybederler. Nitekim Mısır meselesinde de hemen silâha sarılmışlardır. Hatta İngiltere, Kıbrısı malik olduğundandır ki: Süveyşin Mısır gitmesine razı olmuştur.

Fakat İngiltere bu adayı takviye edeceği yerde bilâkis kuvvetlerini çekmeğe teşebbüs etmektedir. Şu halde Hür dünyanın münakalat emniyetini sağlayacak hal tarzı bu da değildir.

ra bu toprakları eline geçirecek olan muhtemel düşman harbi Akdenize ve oradan da Afrika'ya geçirecek; iki muhasım blok arasında bir sanayi ve iptidai madde muvazenesi vukua gelecek ve dolayısıyla harb uzadıkça uzayacaktır. Akıllı bir Atlantik paktının stratejik ihtiyacı Türkiye'yi geçilmez bir kale haline getirmek olmalıdır.

Bu ihtiyaç bakımından Kıbrıs adası birinci derecede ehemmiyet kazanır. Çünkü bu kaleye gelecek bütün malzeme Kıbrıs adasının kontrolünden geçecektir. Bilfarz Yunanistan elinde bulunan Kıbrıs adası, Suriyeye istinaden muhtemel düşman paraşütçüleri tarafından işgal edilecek olursa Türkiye ve bundan daha mühim olarak Atlantik paktı müdafaası en büyük bir tehlikeye maruz kalır.

2 MİLYAR HÜR İNSANIN SELAMETİ YUNAN KAPRİSLERİNE FEDA EDİLEMEZ

Demek oluyor ki Kıbrıs adasının Atlantik paktı çerçevesindeki kıymeti ancak, bu adanın Türkiye'ye verilmesiyle en iyi hal çaresi bulmaktadır. Çünkü Kıbrıs adası Atlantik Paktı Türkiye emniyeti gibi üçlü menfaat ancak bu adanın Türkiye'ye verilmesiyle sağlam bir yola girmektedir.

Burada zaruri olarak stratejinin dışına çıkmağa mecbur olmaktayız. Çünkü Yunanistan 200.000 Yunanlının selâmeti derken 2 milyar Hür insanın menfaatinden uzaklaşmaktadır. Halbuki bütün tarih boyunca fert olarak Yunanlı asla Türklerden bir zarar görmemiştir. Zira osmanlı imparatorluğu hâkimiyetinde bulunan Yunanlının ne din terbiyesi değiştirilmiş, ne aile menfaatine dokunulmuş ne de onlara en ufak bir zarar verdirilmiştir. Bilâkis paralı askerlik (Yeni çerlik) cari olduğu için silâh altına gir-

Hüzünlü bir gün daha yaşadık

Bu son hafta, Türk cemaati için asla unutulamiyacak kadar hüznü dolu bir zülmet içerisin de geçti. Dün de genç yasta vatan ve milleti uğrunda can veren kahraman şehidimiz KUBILAY ALTAYLI'yı nurlu makberine tevdi ettik. Binlerce Kıbrıs Türkünün günlerden beri dinmek bilmiyen göz yaşları dün de bu genç şehidimizin nâsi arkasından teessür membaı haline gelen gözlerden revân oldu — evet, bu milletin tarihi zaten şehit kanlarıyla süslenmiş olan bir zafer destanı değil midir?!

Nur içinde yatın ey aziz Türk şehedası.

Bu şehitler divarının sağı tarafında hazırlanan

Aziz şehitlerimizin ruhuna ithaf

Yazık be kahpe düny

Bir sair değilim, bir ilham arayım da
Doldurayım kâğıdı bu da senin diyerek
Al-yıldızlı bayrağı naşına sarayım da
Haykırayım durmadan yazık be kahpe felek..

Sensiz doğan seherler artık bir seher mi ki?
Nefes aldığın bu yer durulacak yer mi ki
Sensiz bu memlekette yaşamak değer mi ki
Haykırayım durmadan yazık be kahpe felek

Yazık be kahpe felek, ne aldın o gürsesi
Matemlere bürüdün onu seven herkesi
Bize mi nasib gördün bu acıyı bu yesi
Haykırayım durmadan yazık be kahpe felek.

Ateş düştü bağrına milletin işte gene
Bir hayli şehit verdik durmadan geçen sene
Bilmem ki kaçuncısın sarılan şu kefene
Haykırayım durmadan yazık be kahpe felek

M. T.

KIBRIS TÜRKÜR PARTİSİ BAŞKANLIĞINDAN:

Lefkoşanın ve İzmirin zaptı günü olan Eylül Pazartesi öğleden sonra saat 5'te Baktar Camiinde Dinî merasim yapılacağından sayın halkımızın iştiraki özlenir.

KIBRIS'IN ASİL TÜRK GENÇLİĞİ DİKKAT!

KIBRIS TÜRK TÜR PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINDAN:

Aziz Türk Gençliği,

Gençliğin 9 Eylül tarihinde harekete geçeceğine dair bazı sayılar dolmaktadır. Böyle bir taşkınlığın yapılması, senin ve Türkiye'nin leyhine seyretmekte olan hadiseleri baltalamak isteyenlere fırsat verecektir. Senin heyecan ve hareketlerinden istifade etmek isteyenleri sükkütü hayale uğratman vazifendir. Düşün ki Türkiye'mizin ve Türklüğünün davası bize eşit hak verildiği takdirde Kıbrısta Rumlarla yanyana yaşayabileceğimizdir. Hadisat isbat etmiştir ki «eşit hak» bize ancak Taksim prensibi altında verilebilecektir. Halbuki senin bir taşkınlığın, düşmanlarına «Türkler eşit haklar altında Kıbrısta yaşayabiliriz» vaadinde samimi değildiler; bakınız hiç sebep yokken bizlere neler yapıyorlar» yolunda propagandalar yapmak fırsatı verecektir.

Kıbrıs davası, Türkiye'mizin ve bizim leylimize seyretmektedir. Vatanımızın aziz büyükleri bu davaya dört elle sarılmıştır. Türk milleti Kıbrıs davasını benimsemiştir. Dünya efkârı umumiyeti bu davayı anlamaya başlamıştır. Kıbrıs Türklüğünü seksen seneye yakın bir zaman için kaplamış bulunan Enosis bulutu, Türkiye'mizin azimle bu davaya sarılması ile ufuklarımızdan silinip kaybolmaktadır. İstikbâl bize gülümsüyor. Bu şartlar altında Kıbrıs ta Türk bayrağı altında yaşamak ve Rum boyundurugu altına girmemek azmini milletine yakışır bir şekilde şimdiye kadar isbat ettin. Şimdiden sonra da senden beklenen itidal ve sükunettir. Türklüğe yakışır vakarla Kıbrıs davasının seyrini, Türkiye'mizin azimli ve kuvvetli büyüklerine bırakmak, onların davasına yapacağın hareketlerle zarar vermemek, senin en önde gelen milli vazifendir. 9 Eylülde veya her hangi bir günde heyecanına kapılarak zarar verecek hareketlere geçmen senden beklenemez. İyi günlerin Kıbrısta er geç doğacağına inan ve bu imanla sakin ol. Milli vazife sana bunu emrediyor.

K. T. P. Genel Başkanı
Dr. Fazıl Küçük

KIBRIS TÜRK İLKOKUL ÖĞRETMENLER BİRLİĞİNDEN

İlkokullara gönderilen sıhhat formlarının usulünd durulmaları ve projenin nasıl işliyeceği hakkında Dr. doulou tarafından aşağıda gösterilen tarih, saat ve me de konferanslar verilecektir.

Tarih	Saat	Mevki
7 Eylül	8.30	Sabah İlkokul, Lárnaka.
10 Eylül	9	Sabah İlkokul Yüksek, Leymosu
11 Eylül	8.30	Sabah İlkokul, Baf.
12 Eylül	8.30	Sabah İlkokul, Lefke.
14 Eylül	8.30	Sabah İlkokul, Magusa.
16 Eylül	8.30	Sabah Haydarpasa ilkokulu, Lef

Bu konferanslara yalnız başöğretmenler iştirak eder. Konferanslara gidiş ve dönüş için öğretmenlere Maarif si tarafından harcerah verilmeyecektir.

Dr. Theodoulou'nun konferanslarından önce veya Maarif Mufettiş muavinleri öğretmenlerle eğitim konul üzerinde tartışmalarda bulunacaklardır.

ATAN BORCUMUZU UNUTMAYALIM

Londra, 7 (Radyo) — Dün-
ce Londra Radyosunun ya-
nıladığı bir haberde, mahûr
NOSTIS'i Birleşmiş Milletler
ezdinde desteklemesi meya-
nda sırf giriştiği propaganda
kampanyasında harcaması ga-
masıyla toplanan binlerce lira
atarındaki meblâğ papaz Ma-
riosa peyderpey gönderil-
mektedir.

Bu bizler için artık son bir
az millî ödevlerimizin yerine
etirilmesi için bir PAROLA
suh. Şimdi yapacağımız mad
bir fedakarlık, yakın bir is-
kbalde bu ada ufuklarında al-
cancımıza giden şanlı bir za-
rin yolunu aydınlatacaktır.

Suriye Amerikaya meydan okuyor

Kahire, 7 (Röyter). — «El
hbar» gazetesi bu günkü sayı-
nda Suriye Ordusu Haber al-
a Dairesi-Sefii Abdülhamit
araç'ın Şam muhbirine ver-
gi bir beyanatı neşretmekte-
r. Saraf bu beyanatında ez-
imle şunları söylemiştir:

«Amerika Suriyeye aske-
müdahalede bulunursa onun

ATOM VE HIDROJEN DENEMELERİNE ON VERİLMİYECEK

Londra, 7 (Röyter) Black-
ool'e yıllık toplantısını yap-
makta olan İngiliz işçi birlik-
eri konfederasyonu azaların-
an biri, kayıdsız şartsız atom
hidrojen infilâklarının, tecrübe-
lerinin durdurulmasını talep et-
miş ve bu teklifi alkışlar ara-
nda ittifakla kabul edilmiş-
ir. Kararda hükûmetin derhal
eşebbüse girilmesi talep olun-
maktadır.

TÜRKİYEYE SİLAHLAR GÖNDERİLECEK

Londra, 7 (Röyter) Ameri-
kanın Türkiye, Lübnan, Irak,
İran ve Ürdüne sevkedeceği si-
lâhların Batı Almanyadaki
stoklarından yapılacağı haber
verilmektedir. Bir hava köprü-
sü kurularak Ürdüne silâhların
Pazartesi gününden itibaren
gönderileceği, Türkiye ve diğer
3 memlekete deniz yolu ile yol-
lanacak silâhların da yakında
yola çıkacağı bilinmektedir.

Kıbrıs Türklerinin önde- rine İstanbul ve Mersin- den gönderilen telgrafların metni

İstanbul, 7 Eylül 1951— Sa-
yın Dr. Fazıl Küçük, K. T. P.
Genel Başkanı,
«Halkın Sesi»
Gazetesi — Lefkoşa

«Çok sevgili Yurt arkadaşla-
rımızın kayıbyla duyduğumuz
büyük teessürün, ailelerine ve
ideallerine bağlılığımızın bu-
tün Kıbrıslı arkadaşlarımıza du-
yurulmasını sayın gazeteniz-
den rica ederiz.

Cağaloğlu Yüksek Öğrenci
Yurdu Talebeleri
İstanbul

MERSİN HALKININ
YAVRU VATANA MESAJI

Mersin Kuvvâi Milliye, Mü-
cahit ve Gaziler Cemiyeti Rei-

si Sayın Lütfi Öğuzcan'dan al-
dığımız diğer bir telgrafta, Co-
miyet mensuplarının istisnasız
olarak kalplerinin Kıbrıstaki
Türk kardeşlerinin dertleri ve
millî davaları ile çarptığını ve
adanın taksiminin tahakkuku
gününe kadar icap eden her
tür türlü yardımı — her ne paha-
sına olursa olsun — bir tek işa-
retle derhal yapmaya hazır ol-
duklarını, Kıbrıs Türktür Par-
tisi Genel Başkanı Dr. Fazıl
Küçük'e gönderdikleri bir tel-
graf ile Kıbrıstaki din kardeş-
lerine en derin sevgileriyle u-
laştırılmasını hassaten rica et-
mişlerdir.

YAZAN: YAVUZ

Olaylar - Alaylar

■ Pariste yapılan son tetkikler neticesinde, 15 sene zarfında dünya nüfusunun 700 milyon arttığı tesbit edilmiştir.

— Allah bereketini versin ama, bir Atom ve Hidrojen harbi patlarsa, dünya yüzünde canlı mahlûk namına hiç bir şey kalmıyacak galiba!

■ Lefkoşa'da Bayraktar civarındaki köprüden başlayarak Mağusa Kapusuna kadar uzanan yol üzerinde, 30 bin lira harcanarak en azdan 1000 taksi ile 500 kamyonun duraklıyabilmesi için mevkiler inşa edilecektir.

— Ver Allahum ver, altın araba, gümüş tekerlek, bir oluktan yağ, bir oluktan ball.. İşte bütün bunlar, Saye-i hazreti başkaniye, rum muhiti için oluyor tabii!

■ Atinadan gelen bir habere göre, yabancı gazetecilere beyanatta bulunan Averof, Kıbrıs meselesindeki Türk endişelerini yatıştırmak için Yunanistanın Türkiye ile Kıbrıs Türklerine garantiler vermeğe hazır olduğunu söylemiştir.

— Ne garanti isteriz, ne de teminat. Bir çok defalar yazdım ama, haydi tekrar edeyim: Sadakanızdan vaz geçtik, hak belânızdan saklasın. İşte o kadar!

■ Kıbrıs meselesi bu ayın 17 sinde B. Milletler toplantısında Yunan Delegeleri tarafından ileri sürülecektir.

— İleri sürülecektir ama, boylarının ölçülerini bir kere daha göreceklersiniz!

■ Kıbrıs'taki yardımcı polis teşkilâtında hiç bir değişikliğin yapılmıyacağı Elefteria gazetesinin bir sualine verilen resmi cevaptan anlaşılmaktadır.

— Verilen bu cevap hararetlerini eğer artırmış ise, bol bol soğuk su içmelerini tavsiye ederim!

■ Değerli Polis Yüzbaşlarımızdan İbrahim Tayyar Beyin Kızı Dr. Nazen ile Dr. Halûk Yılmaz 30.8.57 tarihinde İstanbul'da nişanlanmışlardır.

— Genç çifti tebrik eder, yakın bir zamanda mesut bir yuva kurarak Tayyar Bey dostuma bir düzine torun yetistirmelerini temenni ve niyaz ederim!

■ Geçen gece Larnaka-Dikelya yolunda motosikletle gitmekte olan iki Türk Yardımcı Polis eri, bir otomobil çarpışma neticesinde her ikisi de ölmüştür.

— Lânet olsun icat edene, demekten artık kendimi alamıyorum doğrusu. Bunlar motosiklet değil, çelik canavardırlar, canavar!

■ 9 Eylül'den itibaren Lefkoşada Homer Sokağında bit posta şubesi açılacak ve bu "Güney Lefkoşa Şubesi" diye anılacaktır.

— Buna "9 Eylül posta Şubesi" adını verseler, açılış tarihine daha uygun gelir zan ederim!

■ Geçen gün Lefkoşa Belediye binasında bütün Rum belediye reisleri tarafından yapılan bir toplantıda, Küçük Kaymaklıda bir Türk evinde bomba imalı edildiği ileri sürülerek, hükûmetin dikkat nazarı çekilmiştir.

— Tedhişçiler tarafından yüzlerce insan öldürüldüğü manastır ve rum eylerinde bir orduya yetecek miktarda çeşit çapta silâh bulunduğu ve hâlâ da bulunmakta olduğu halde, Rum belediye reisleri bugüne kadar hükûmetin dikkat nazarını çekmek lüzumunu acaba neden hissetmemişlerdir? Mesele bize gelince, hemen dile geldiler ama, hükûmetin kendilerine verdiği şamar mahiyetindeki cevap üzerine de her halde şapa oturdular. Rum Belediye Reislerinin bu hareketi zehir gibi Türk düşmanlığı değil de acaba nedir?

— Açma kutuyu, söyletme kötüyü, derler. Fakat şimdilik kolları ağzını daha fazla açmıyacağımı!

YAVUZ

KIBRIS YUNANLILARIN ELINE GECERSE...

Yazan: A. BUYOK TUĞRUL

Bu Adanın Türkiye elinde bulunması hür dünyaya en büyük emniyeti sağlayacak stratejinin temeltasıdır. Türkiye elinde bulunan Kıbrıs adası, Yunanistanı, Yunanistan elinde bulunan bir Kıbrıs adasından daha iyi korur.

Kıbrıs adası bir mesele olarak ortaya çıktığından beri bütün dünya gazetelerinde pek muhtelif şekillerde makaleler okuduk. Bütün eli kalem tutanlar siyasi, ictimai, iktisadi, tarihi bakımlardan meseleyi tetkik ettiler. Bu meyanda Türk devlet adamları ve muharirleri adanın, Türkiye için feragatı mümkün olmayan bir toprak parçası olduğunu en veciz şekilde belirttiler. Fakat adanın hakiki durumunu tesbit etmek için, başlıca unsur olan strateji meseleleri daima bu tetkiklerin dışında kaldı. Bu suretle biz de umumi çerçeveyi tamamlamak üzere mezkûr mevzuu ele almaya karar verdik.

Kıbrıs adasının stratejik ehemmiyetini çözmek, ancak modern harbin pek yeni kaide lerini bilmekle mümkün olur. Eski harbleri sadece memlekette içinde mevcut olan materyal ve silâhlarla yapmak mümkün. Vakti zamanıyla yapılacak madde stokları, herhangi bir harbi muvaffakiyetle başarmaya kâfi gelirdi. Bu devirlerde su veya bu adanın harbi içinde ki stratejik ehemmiyeti üzerinde pek durulmazdı. Nitekim Kıbrıs adası da, Türkler tarafından bir harbi ihtiyacı olarak değil de, sulh zamanındaki dünya deniz ticaretinin emniyetini sağlamak üzere fethedildi. Zira bu adaya dayanan Venedik Korsanları tüccar malını gasbediyor ve Akdeniz ticaretine zararlı oluyordu.

KIBRISIN HÜR DÜNYA ÜZERİNDEKİ ÖNEMİ, TÜRKİYENİN CAN DAMARI.

Modern harbin ihtiyaçları o kadar büyümüşür ki, sulh zamanında yapılacak madde stokları ile böyle bir mücadeleyi başarmak mümkün olamayacaktır. Şu halde gelecek bir harbi kazanmak maddenin çıktığı nokta ile cephe arasında sağ lam ve emniyetli bir münakale sistemi kurmakla mümkün olacaktır. Eğer atom enerjisi sık let itibarıyla, orduların kullana cağı malzeme miktarında çok fazla bir tasarruf meydana getirirse strateji ihtiyaçları gene eski halini bulur. Lâkin bugün beher Amerikan tümeninin günlük ihtiyacı 1 milyon dolarlık malzeme şeklinde mütalea edildiğine göre (Şüphesiz düş man karşısında bilfiil muhare be etmekte olduğu farzedilen tümen) münakele emniyeti en büyük davayı arzeder.

İşte Kıbrıs adasının da, muh temel bir harbin münakele em niyeti bakımından büyük bir kıymeti vardır. Bu kıymet sadece Türkiye'nin emniyeti bakımından değil, bütün Hür dünyanın emniyeti bakımından el zemdir. Müsterek dâvaya hizmet etmek isteyen her hükümet Kıbrıs stratejisini bu tarz da mütalea etmelidir.

Kıbrıs, Akdenizdeki İngiliz ana yolunun başlangıç emniyet noktasıdır. Kıbrıs, elinden on (Devamı sayfa 2 de)

Karamanlis yepyeni bir siyasi blöf kisvesine bürünüyor

Atina 5 (Royter) Yunan Baş vekili Karamanlis, Atina'da bulunan yabancı basın mensupları ile yorumculara verdiği resmî bir beyanatta ezûmle şunları söylemiştir: "Yunan Hükümeti Kıbrıs'ın istikbalini her hangi bir millete ve her nerede olursa olsun müzakereye hazırdır. Yeter ki bu müzakereler bir hüsûniyet atmosferi dahilinde cereyan etmiş olsun ve netice nihai bir hal çaresine intikal ettirilsin."

Sorulan bir suale cevaben Karamanlis şu cevabı vermiştir: "Kıbrıs meselesi Birleşmiş Milletler nezdinde istikrarlı bir surette plânlaştırılmadığı takdirde, tahakkuku muhtemel olan aksi ahvaldeki bir netice, ilgili devletlere faydadan ziyade zarar tevliit edecektir! Aramızdaki mevcut farkları tesbit etmek gayesiyle bir müzakere aktelemek kanaatimce" tamamıyla manasızdır. Yunan Hükümeti Kıbrıs halkını temsilen bu müzakereye Kıbrıs mevzuunda bir hal çaresi araştırmak gayesiyle değil, bu davayı kati bir sonuca bağlamak maksadıyla iştirak edecektir."

(Devamı Sayfa 4 sütun 2)

SAYIN VATANDAŞ!
Haklı dâvamızı dünya umumi efkârında isbat etmek onları aydınlatmak amacı ile partinin büyük yardımlara ihtiyacı olduğu aşîkârdır.
Türk vatandaşlarımızın yapacakları teberrûler memnuniyetle kabul edilir.

William O'Leary's new book

mal elik e, biter, telent
gekerek kibris - davast kcin
sunda tutumajndan dola
vi minnetarliklari izhat et
mislerdir.

[illegible]

ak, Kibrista Tirkere kar-
gi gışilen tecaüz ve kat-
tamlı belitmele. Makatıs-
Babın hüsnüme işle-
Babın hüsnüme işle-

— INDIAS —
— comulgar, kar-
— ginstikler
— tepkileri de
— on insanlık di
— 1911-1912 - ver

**Taburcu edilen yaralılarımız
Anıt Kabri ziyaret ettiler**

...Kendisiyle "Kendisiyle
...ve böyle devam
...EOKA'yla -
...Ortodoksları adına
...bu hareketimize

Karadeniz Ereğ
re diğer üç il
men protesto m

KİBRİS GENCİĞİ İZİN
MEDİR ALA... İbarası Yazı-
lı bir celenk... Koyunlardan
Teymur... edilen Yarıhan
adına... Cevdet, Amil
Kabir Ozel, Dettine "KIB
RIS TÜRK GENÇLİĞİ ÖZ
DİĞİN YOLDAN AYRILMI
YAKAKTIR ALAM... diye
Yazmıştir.

ANKARA 3 — Dün sâ
bah tedavî edilmeyen An
kara Hastanesinden ta
buren edilen Kıbrıs soydaş
larımızdan Vural Cevdet
Mehmet Sükrü Cemal İb
rahim, Yılmaz Mehmet
Mehmet ve Önder Ser
dar, Bugün, Kızılay minihabitatları
öğünde, Anıt Kabre gide
cek Ataturk ün manevi huzur
luğunda saygı duruşunda bu
lanınun ve Kabre ziyaretinde

[illegible]

Turk Ortodoks
 ! Leatin batis
 gk esastatna 34
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532

Londra - Türkiye -

İnün Telgrafi

BİRCOK TÜRK KÖYLERİ KATIAM

TEHDİDİ ALTINDADIR

LONDRA, 6 - Londra'da ki Kıbrıs Türk Cemiyeti İn bütün haber kayınları Rumların kontrolü altında. Rumlar bütün Kıbrıs Hava Kuvvetleri ile Kıbrıs Hava Kuvvetleri Komutanı General Mekeze Kıbrıs Genel Mekeze Komutanı İngiliz Yüksek Komutanı ve Barış Komutanı General Young a telgraf göndermiştir.

Telgrafa barış anlaşması ne rasmen Kıbrıs'taki birçok Türk köylerini ağır silahlarla donatılmış EOKA'nın tehditleri tarafından Rum tehditleri tarafından saldırı durumunda bulunan bu köylerin Rumların katliam tehdidi altında oldukları bildirilmektedir.

Telgrafa bildirildiğine göre bu köylerde yiyecek sıkıntı tedir.

Rum vahşeti

devam ediyor

AŞAĞI DEFTERA TÜRKLERİ

KÖYLERİNİ TERKETMEK

ZORUNDA KALDI

Kıbrıs Türkleri ağır zehrinin mahvediciliğini ve bir gürüşten katliam esnasında Asağı Deftera köyünde 16 gün mahsur kalan kardeşleri imza defterine imza etmişlerdir. Bu arada varandıkları bir İngiliz askerlerine men sup ile kamyon ve dört tane arabaları. Telkosa'nın Türk semine getirilecek bu rada ailelerinin yanına yerleştirilmiştir.

Asağı Deftera köyünde 16 gün mahsur kalan kardeşleri imza defterine imza etmişlerdir. Bu arada varandıkları bir İngiliz askerlerine men sup ile kamyon ve dört tane arabaları. Telkosa'nın Türk semine getirilecek bu rada ailelerinin yanına yerleştirilmiştir.

“Sunday Times” Gazetesinin Görüşü

Londra Konferansında Türkiyenin Tutumu Çok Sert Olacak

MAKARIOS BÜTÜN İLGİLİLERİN DÜŞMANLIĞINI KAZANMIŞTIR

Londra'da çıkmakta olan “SUNDAY TIMES” gazetesinin diplomatik muhabiri, gazetenin dünkü sayısında yayımladığı bir yazıda, Türkiye Dışişleri Bakanı Feri-dün Cemal Erkin'in şimdiye kadar itidal göstermesine rağmen, Londra Konferansı'nda Türkiye'nin pazarlık hususunda takınacağı tavrın, Kıbrıs meselesine bir hâl çaresi bulmak için daha önce yapılan müzakerelerde takındığı tavrırdan daha sert olacağını şimdiden açıkça belirlendiğini kaydetmektedir.

Türkiyeyi halihazırda meşgul eden başlıca noktanın, Kıbrıs Türklerinin selâmeti olduğunu ve Makarios'un ver-

simayan herhangi bir teminatın Ankara nazarında hiç bir kıymet ifade etmediğini belirten muhabir, Anayasa'da Türklerin haklarını koruyan maddelerin tadil edilmesine Türkiye'nin asla rıza göstermeyeceğine işaret etmekte, bilâkis bu garanti-nin takviye edilmesine gayret edeceğini ilâve etmektedir.

Her şeyden evvel Türk siyasetinin esasını, ikili hükümet sistemini de içine alan bir nevi taksim teşkil ettiğini kaydeden diplomatik muhabir, taksim probleminin faal bir şekilde gözden geçirilmekte olduğunu ve önümüzdeki bir kaç ay içinde Türklerin Rumlarla meskûn böl-

günlerini müteakip taksim tatbik sahasında bu şekilde gerçekleşmiş olacağını belirtmektedir.

Muhabir, yazısına devamla, Makarios'un Rum tezine sempati gösterenler de da-

hil kendisiyle müzakereye girecek olan bütün ilgilerin düşmanlığını kazanmış olmasının, Londra Konferansı'nda uzlaşmayı güçleştirecek önemli engellerden birini teşkil ettiğini bildirmekte,

Türkiye Hükûmetinin Kıbrıs Türk liderlerin manen desteklemesine rağmen Yunan Hükûmetinin aleni olarak

Makarios'u manen desteklemesinin kısmen bu geldiğini tebarüz etmektedir.

Batılı Diplomatların Kıbrıs ile ilgili Görüşleri

Kıbrıs Hükûmeti Meşru Değildir

LEFKOŞA : — Batılı diploma-
tik çevreler Londra'da beşli top-
lantılar yapılmasına dair alınan

kararla Kıbrıs meselesinin 1958
öncesi duruma döndüğünü ileri
sürmektedirler. Belirtilmesine göre
başta Makarios olmak üzere bir-
çok Rum politikacıları bütün gü-
cüyle Kıbrıs Hükûmetinin yaşa-
dığı tezihi savunmak endişesine
düşmüşlerdir. Oysa ki bizzat Ma-
karios'un tertib ettiği kanlı olay-
lar sonucunda Kıbrıs Hükûmeti
parçalanmış ve meşruluğunu kay-
betmiştir.

Aynı kaynaklar İngiltere Sömür-
geleri ve İngiliz Milletler Toplulu-
ğu ve Münasebetler Bakanı Dun-
can Sandys'in işbirliğiyle Kıbrıs
ta yapılan görüşmelerde Makarios
un garanti ve ittifak anlaşmalarını
feshetmek teşebbüslerine karşı
konulduğunu, meselelerin Makarios
un arzu ettiği gibi Güvenlik Kon-
seyinde görüşülmesi ihtimalinin
ortadan kaldırıldığını belirtmek-
tedirler. Bir batılı diplomat "Şu-
rası muhakkak ki, son tutumu do-
layısıyla Makarios'ı içeride ve dışar-
da prestijinden çok şeyler kaybet-
miştir," demiştir.

Öte yandan Makariosun Yunan-
istan ve Türkiye dışında sadece
İngiltere ile Kıbrıs'ın savunması
ile ilgili bir anlaşma yapmak he-
vesine kapıldığı fakat bu arzusu-
nun İngiltere tarafından zaman-
sız ve yersiz olduğu görüldüğü an-
laşılmaktadır. Makarios bu iste-
ğini bir süre önce adaya gelen
Komonvelt Münasebetler Bakanı
Duncan Sandys'e açmış fakat San-
dys, hükûmetinin bu konuda tek
başınahareket edemeyeceğini ga-
rantli ve ittifak anlaşmaları gere-
ğince Türkiye ve Yunanistan ile
işbirliği yapması gerektiğini bildir-
miştir. Ayrıca son olaylarda Rum
Komünistlerin Türklere karşı giri-
şilen katliam hareketine katılmak
için Makarios'tan silah istedikleri
ve bunların EOKA'cuları bizzat
Makariosun politikasını destek-

Asağı Deftera'dan Lefkoşa'ya göç eden Türk aileleri kendilerini kar-

DERHAL...

(Başarılı S)

akullanacakları beklenebilir mi? Artık en iyi çaren ve Andlaşmalarla kurulmuş hukuk düzenine uyma samimiyetle görebilirler mi?

Asla...

EOKA'nın, bu sefer tamamlanamayan "Türk plânı" ilk fırsatta tekrar ele alınmak istenecek, Ada'da yaşayan Türkler göç etmeye zorlanacaktır. (C) dadır. Kıbrıs Rumları Türklerle bir arada sülh i mayı kabul edecek medenî bir anlayışa ne hukukî ne de hattâ silâh zoruyla razı değildirlir ve olmuşunu bile bile yeni denemelere girişmek faydasız l erada yaşayan 100.000 in üstündeki Türk'lerin mu oynamak demektir.

Bu dâvaya artık herhalde kesin bir hâl çaresi manı gelmiştir. İki müzakerelerle, konferanslarla u satacak taktiklere asla mülâzade etmemek müdahale de olduğu gibi kararı almak ve derhal uygulamak llanda — bütün mahzurlarına rağmen — en iyi "Taksim" dir. Son olaylar önceleri kabul edilme müllün ehveni şer olduğunu göstermiştir. Sayet dak kl ortaya alınmazsa taksimin derhal gerçekleştirilm

DERHAL...

London ve Zürich andlaşmalarının amacı, Kıbrısta iki top- tam birlikte sülh içinde yaşamalarını sağlamaktır. Şüphesiz bu amaç, gerçekleşebildiği takdirde Kıbrıs için düşünülecek en iyidir. Ancak Makarios Cumhurbaşkanlığına geldikten kısa bir süre sonra arkasında gizlenenlerin de tahrikiyle böyle bir andlaşma kurulmasına imkân bırakmadı. Ruhlarına ENOSIS sin- si EOKA'cılar, dâvâlarından vazgeçmemişlerdi. Bunlar Türk- lara Rumları birlikte yaşatacak düzenin gerçekleşmesini mağ- lûbiyâ kabul ediyorlar. Türkleri yok etmek, Kıbrıs'ı bir Rum lara hâline getirmek hülyalarından vazgeçmiyorlardı.

Yüksekteki Anayasa ve üç devletin garantisini taşıyan andlaşmalar bu hülyanın gerçekleşmesini önleyen ilk önemli en- geldi. İdarinde ve Makarios'un etrafında devlet ada- rı mîyâ yer almaya muvaffak olan eski EOKA'cılar, önce bu engel ortadan kaldırmaya kalkıştılar. Zira Türkler aleyhine çıkılan Rumları Kıbrıs Anayasa Mahkemesinin tarafısız (Al- lara) kabul Anayasa dışı ilan etmekten çekinmeyecek kadar cesur ve cüretli. Onu gangstervari tehditlerle Ada'dan kaçırıt- tılar. Sonra da bir yandan Anayasaya aykırı davranışlarına devam larak bir yandan da mevcut hukukî düzenin tādilini istemeye lıştılar. Hedefi bilinen bu gelişmelerin ilk fırsatta kesin bir hâle hâline ortaya çıkacağı biliniyordu. Kıbrıslı Türkler andlaşmayı reddettiler. Bir emriyaki karşısında kalmaktan korku- yarak, bu hükümetin seyrinci olmasını bir türlü kabul ede- lmayarak.

Bu arada bekledikleri fırsatın bugünlerde geldiğine hükmet- tiler. Yunanistandaki seçimler siyasî bir kriz yaratmıştı. İngil- lere karşı hazırlanıyordu. Türkiyede ise hükûmet buhranı vardı. Bu arada kesin darbe için girişecekleri teşebbüs, ken- di iç işlerini idare eden üç garantör devleti müdahalesi ile karşılaştı. Ada'daki Türkler imha edilecek ve 1960 da andlaşma EOKA zafere ulaşacaktı!

Yapılan bu İngiltere ve Yunanistan için belki doğru idi. Ama EOKA'nın Türkleri ve Türkiyeyi hâlâ tanıyamadıklarını andlaşmalar, bu tinayelerine başlar başlamaz Türkiye'de hü- kümet kurulması ilk iç olarak Kıbrıs olaylarına müdahale larak atılan bir müdahale altında çekimser kalmak eğilimi- ni taşıyan İngiltere ve Yunanistan'da harekete geçmeye mec- bur etmiş ve EOKA karşısında üç garantör devleti aynı anda bulup paktını kırmıştı.

Şimdi ne olacak?

Makarios EOKA'cılarının ikinci mağlûbiyetten ders alıp (Devamı Sayfa Dörtte)

Andra Konferansının arefesinde Yunanistan'da Hükûmet yok

(Başarılı Sayfa Birde)

anlaşılmaktadır. Yu- nistan'ın bir sözcüsü veya aseti yoktur. Çünkü Hü- net yoktur. Geçici diye iflandırılan bir hükûmeti makla beraber bunun gö- i gelecek ay yapılacak n seçimleri hazırlamak Kibris meselesi de se- / kampanyası sırasında lica konuyu teşkil ede- tir. Yunanlılar durum- memnun olmamakla be- er Türkiyenin de daha- durumunda olmadığını ileri- rek kendi kendilerini te- etmeğe çalışmaktadır

çimlerde birbirine reka- eden iki büyük parti- biri olan Sağcı Radi- Birlik Partisi bilindiği Kıbrıs anlaşmalarını im- rı destekleyen partidir. alefette olan diğer Mır- Birlik Partisi ise bun-

ları takbih etmişti. Bu par- ti şimdi Kıbrıs anlaşmalarını feshetmek veya onları gözden geçirmek için kendi sini daha kuvvetli bir du- rumda hissetmektedir. Ma- mafih Rumları memnun ede cek açık bir Kıbrıs siyaseti meydana getirmemiş ve su- ve sabuna dokunmayan bir siyaset takip eder gibi görün müstür. Yunanistan'da şim- di kimse eski Enosis'ten bah setmemektedir. Şimdi kulla- nılmakta olan kelimeler, Kib- rıs için gerçek bağımsızlık veya self determinasyondur. Yunan siyaset adamları kon feransın teklif edildiği gi- bi Ocak ayı içinde başlama- yacağı kanaatindedirler. On- lara göre konferans, gerçek çalışmalarına ancak Yunan seçimlerinden sonra başlaya- bilecek ve başarılı sonuçlar verebilmesi için uzun sür- mesi gerekecektir.

ŞEHİT AİLELERİ İÇİN YARDIM KAMPANYASI

Kıbrısta, tedhişçi Rumlar tarafından şehid edilen soydaşlarımızın muhtaç aileleri ne yardım maksadı ile Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde faaliyete geçen yardım komitelerine vatandaşların bağışları devam etmektedir.

Bu cümleden olarak, Ankara Vilâyetince teşkil olunan yardım komitesi, merkeze bağlı Oğul Bey, Kılıç, Selâmetli, Vezirhan ve Cimsik köylerine giderek köylü vatandaşların 130 çuval bugday, 30 koyunla 2000 lira nakdi yardımını teslim al

mıştır.

Taşova ilçesinde ilk yardım olarak toplanan 1000 lira, açılan hesaba yatırılmıştır. Ege Yüksek Öğrenim Gençliğinin açtığı yardım kampanyasına iki günde 16,204 lira bağışlanmıştır. Öteyandan İzmirde bugüne kadar 380 şişe kan bağışı yapılmıştır.

Kızılay Kan Merkezine Mavi Melekleri bugün de muhtelif askeri birliklerin kan bağışlarını kabul etmiştir.

Kıbrıs Türkleri namına Dr. F. Küçük Devlet Başkanlarına müracaat etti Rum barbarlığı bütün dünyaya duyuruldu

Cumhurbaşkanı Muavini Dr. Fazıl Küçük, Kıbrıs Türk Cemaatı namına dün bütün Dünya Devlet Başkanlarına aşağıda tam metnini verdiğimiz mesajı göndermiştir.

Devlet Başkanlarına,
Kıbrıs Rumları, Cumhuriyetin Hükümet ve Em
kuvvetlerindeki ekseriyet kuvvetinden isti
ederek, ve bunu kötüye kullanarak, 20 Ara
1963 akşamından itibaren şehir ve köylerde
Rumlar ve Türk mallarına karşı plânladıkları
hücumu Rum polis ve sivilleri vasıtası ile
k mevkine koymuşlardır. Evimle Dairemin
edef teşkil ettiği bu hücumlar Garantör üç
tin müdahale ettikleri zamana kadar cania
barbarca devam etti. Bu hücumlar esnasın
koşa ile diğer yerlerdeki Türk evlerine zor
ilmi, ve masum birçok Türkler, kadın ve ço
da dahil, hunharca evlerinde katledilmiş,
rehine alınarak götürülmüştür. Dünya ha
ri yanlış aksettirmekte olan Rum liderler,
amızla kanunlarımızı hiçe sayarak Emni
kuvvetlerinin Rum üyeleri ile binlerce Rum
yı ağır silâhlarla silâhlandırmışlardır. Si
evkilerde bulunan Türkler salâhiyet ve va
tı ifadan kasten men edilirlerken, Emni
kuvvetlerinin Türk üyesi de silâhtan tecrid
ek tevkif edilmişlerdir. Aynı zamanda Rum
Türk vatandaşlarını "asi" olarak damga

lamışlar, ve bunların ev veya bölgelerinin dışında
görıldükleri an vurularak öldürüleceklerini ilân
etmişlerdir.

Ateş kes anlaşmasına rağmen Kıbrıs'taki Türk
lerin hayat ve malları, hâlâ büyük ve kaçınılmaz
bir tehlike içindedir. Ateşin kesilmesinden sonra
bile Rumlar tarafından bir çok Türk öldürülmüş,
kaçırılmış, ve bir çok Türk evleri yağma edilerek
kastan ateşe verilmiştir. Şehirlerle köylerde yaşı
yan Türkler hâlâ mahsur vaziyette tutulmaktadır.
Bunlarla her türlü temas imkânları kesilmiş, ve bu
Türlere normal yiyecek malzemesi gönderilme
si artık imkânsız hale gelmiştir. Aldığımız itima
da şayan haberlere göre şimdi bile Rumlar silâh
lanarak eskisinden daha geniş ölçüde umumî bir
hücum ve katliama hazırlanmaktadır.

Rum liderleri, önümüzdeki Londra Konferan
sında, Türklerin tamamen tahakküm altına alın
ması ve kaderlerinin insaflarına bırakılması husu
sundaki siyasetlerinden en ufak bir fedakârlıkta
bulunmayacaklarını en küçük bir şüpheye mahâl
bırakmayacak şekilde ve def'atle belirtmişlerdir.
Bu maksatla Başpiskobos Makarios, Garanti And
laşmasını intal etmel

şimdiden alenen ilân etmiştir. Bundan göttüğü aşā
gılık gaye aşikârki Kıbrıs Türklerinin tamamen
tahakküm altına alınması veya ortadan kaldırıl
masını hedef tutan Rum plânları nihayetle tatbik
mekkine konulduğu zaman Türkiye'nin, Kıbrıs
taki Türk cemaatinin imdadına yetişmesine mani
olacaktır.

Medeniyetin bu kadar ilerlemiş olduğu bu de
virde bu kadar hunharca mezalimin yapılmasına
ve böyle ahvalin devamına müsaade edildiğine
inanmak güçtür.

Binaenaleyh, size ve sizin şahsınızda, insan
hak ve hürriyetlerinin dokunulmazlığına ina
nan, ırk tefrikinin, şiddet hareketlerinin ve katilli
gi tasvir etmeyen barış-sever dünya milletlerine
müracaatle çok kötü şartlar tahtinde var olma mü
cadelesi yapan Kıbrıs Türk Cemaatinden maddî ve
manevî yardımlarınızı esirgememenizi rica ederim.

Kıbrıs Türk Cemaati Namına,
(Dr. FAZIL KÜÇÜK)
Cumhurbaşkanı Muavini,

KIBRIS KONUSUNDA IRAK TÜRKLERİ DESTEKLİYOR

HUKUK DIŞI DAVRANIŞLARIN SORUMLUSU
MAKARIOS'TUR

BAGDAT. 5 — Bağdat'ta çıkan El Fecul Ce-
did gazetesinde Kıbrıs olay-
ları ile ilgili olarak bir ma-
kale yayınlanmıştır. Bu ya-
zıda mevcut anlaşmalar hü-
kümleri çiğnenerek Türkle-
rin haklarının ihlâl edildi-
ği belirtilmekte bütün bu hu-
kuk dışı davranışların sorum-
lusunu olarak Makarios
gösterilmektedir. Yazar ayrı-
ca Makariosun tutumunun
diğer sebeplerine eğilmek-
te Başpiskopos ve hımpaları

nın bu düşmanca siyasetin
doğrudan doğruya Müslü-
manlığa karşı girişilmiş haş-
mane bir savaş olduğunu ke-
sin bir dille ifade etmekte-
dir.

Oteyanda. Bağdat radyo-
su nesriyatında Kıbrıs olay-
larını yayınlarken konunun
ikmalini yaparken Türk gö-
rüşünü savunmuş ve Rum-
ların hukuk dışı gayri insa-
nî davranışlarına çatmış-
tır.

Türklüğün Haykırışı "GEL"

Gel ey kahpe düşman!
Unuttuğun mazini hatırlamıya gel
Gel, hatırlatalım sana
İzmir'den denize nasıl döküldüğünü
Gel karşımıza,
Korkaklığını bir daha anlamıya gel,
Gel senin silâhlarına karşı
Gör nasıl sıkılmış yumruklarımız,
Gel Mustafa Kemal'lerin tükenmediğini
Her Türkün bir Mustafa Kemal olduğunu gör
Kork bu Kemallerden
Onların bileklerindeki kudretten kork
Kork, bir gün şahlanıp
Seni kudurmuş köpekken
Leşini Kıbrıs yollarına sereceğinden kork
Nasıl unutursun
Tarihin bile unutmadığı
Türkün kudretini yıllardan
Bizim, Fatih'lerin, Kemal'lerin,
Evlâtları olduğumuzu
Nasıl unutursun?
Yeniden mi yaşamak istiyorsun?
Türklüğün önünden kaçtığın devirleri
Yeniden mi vurmak istiyorsun alınına
O kapkara çıkmıyan lekeleri??

Sevim DUNDAN

Anavatanın Kıbrıs'a yardımı 20 TON GIDA MADDESİ DÜN GELDİ

Mübrem ihtiyaçlarımızı karşılamak üzere dün Türkiye'den C. 54 tipi iki askeri uçakla 20 ton gıda maddesi gelmiştir. Kızılay yardımını getiren askeri uçakla Türkiye Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreter Muavini Necdet Kent, Dışişleri Bakanlığında Nejat Uçtan ve Kızılay Genel Sekreteri Orhan Öztürk da adımıza gelmiştir.

Bir muhabirimizle konuşan Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreter Muavini Necdet Kent, Kıbrıs'lı Türklerin ihtiyaçlarını, durumunu tesbit etmek ve Türkiye'den gönderilecek yardımların muntazam bir şekilde adaya ulaşması için gerekli tedbirlerin alınması işini tanzim edeceğini söylemiştir. Necdet Kent, gelen Kızılay yardımı arasına ilaçlar da bulunduğunu belirtmiştir.

Dün gelen Kızılay yardımı yeni inşa edilen Defkoşa Türk Kız Lisesine götürüle-

(Devamı sayfa 4 de)

RAUF DENKTAŞ

OSMAN ÖREK

HALİT ALİ RIZA

Londradaki Beşli konferansa katılacak heyetimiz belli oldu

Bu ay içerisinde Londra'da toplanacak olan konferansa katılacak Türk heyeti dün belli olmuştur. Bildirildiğine göre heyet Denktaş, Osman Örek ve Halit Ali Rıza'dan

kurulu olacak ve heyet Ankara tarihiyle Londra'ya gitmek üzere bugün adadan ayrılacaktır.

Bu arada tedavi için Londra'ya gitmesi gereken Rauf

Denktaş'ın esli ve goanklı dün Ankara'ya girmiştir. Öğrenildiğine göre Kıbrıs konferansı 13 Ocak tarihinde Türkiye, İngiltere

(Devamı sayfa 4 de)

Anavatan'ın yaptığı ilaç yardımı Kız lisesinde kamyon-
dan boşaltılırken görülüyor.

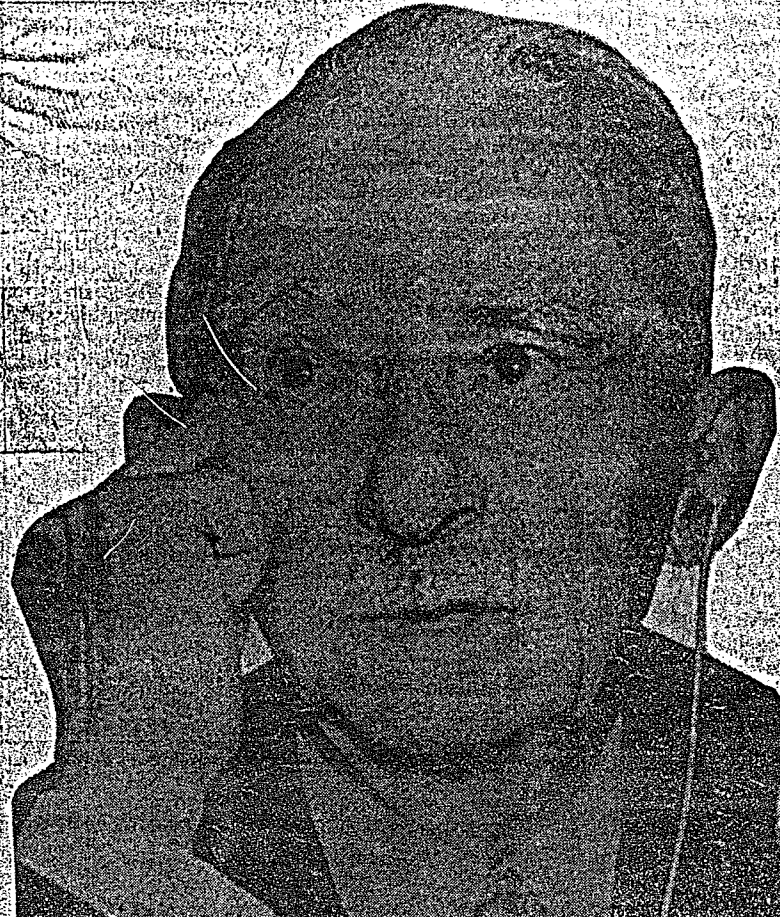
(Foto: REKOB)

Başbakan İsmet İnönü bütün Devlet Başkanlarına birer mesaj gönderdi

Adaletin ve akliselimin tecellisi için Türkiye'nin yaptığı çağrılar, insanlık haysiyeti ve hukuk nizamının üstünlüğüne manmış bütün barışsever ülkelerce en geniş bir desteğe mazhar olacağına inanıyorum: İSMET İNÖNÜ

ANKARA - Başbakan İsmet İnönü bütün Devlet Başkanlarına birer mesaj göndermiştir. Mesajın talimatı şudur:

"Başpiskopos Makarios tarafından bütün Devlet Başkanlarına hitaben Kıbrıs olaylarının hakiki hali hakkında Dünya umumi efkârını yanlış yönlendirmek, adadaki kargaşa ve dehşet havasını ateşli ithamlarla örtbas etmek gayesi ile bir demec üstadını basındaki haberlerden öğrenmiş bulunuruz. Bunun için durumu bizim gördüğümüz şekle açıklamak lüzumunu hissettim. Görüşümüzün safasız herhangi bir müzahitçe de paylaşılacağına inanıyoruz ve bu maksatla muhtelif Milletler topluluklarında tarafsız tahkik heyeti teşkilini sürdürdük. Kıbrıs'taki Türkleri kendilerine Anayam verdiği hakları tanımamak hususundaki sisli bir direnme ile ürkütme teşebbüslerinin başanlılıkla sonuçlanmaması üzerine Kıbrıslı Rumlar bir tek kadın ve erkeğin vahşiyane öldürülmesine ve bir tedhiş kampanyasına başladılar. Bu cinayetler Kıbrıs'taki Türk topluluğunu topyekün imha eder tutan tasarlanmış bir plânın varlığını isbat eden zincirleme olayların başlangıcı oldu. Bu plânım, erkek, yaşlı, genç ve çocuk ayrımaksızın infazca uygulanan bir tertiptir. Tepeden tırnağa tahli yirmi bin kişiden meydana gelen, tedhişçi OKA teşkilatının Kıbrıs Hükûmetinin Rum unsuruna yardım ve yataklık ediliği cihetle, hukuk düzeni tamamen çökmüş bulunan adada, hukuk ve nizamın iadesi için mevcut anlaşmalara dayanarak Türkiye, Birleşik Krallık ve Yunanistan Hükûmetlerince girilen üçlü harekâta rağmen bu topyekün imha felâketi Türk toplumunu elan tehdit etmektedir. Filrakika, Lefkoşada nisbi bir sükûn mevcut gibi görünüyorsa da adanın diğer kenterlerinden ve bilhassa köylerden haber almamaktadır."

SAYIN KIBRIS TÜRK HALI

Bazı fırsat düşkünüleri durumdan istifade ederek yüksek fiatla eşya satmakta, karal hırsızlık ve yağmacılık yapmaktadırlar.

Türk Polisi bunun için en uygun almıştır. Ancak bu gibi şahısları daha e dana çıkarmak gayesiyle halkımızdan bekliyoruz. Fırsat düşkünülerini ihbar ağır şekilde cezalandırılacak ve radyo lerde teşhir edilecektir.

KIBRIS TÜRK İŞÇİ BİRLİKLERİ FEDERASYONUNUN GENEL SEKRETERLİĞİNDEN AÇIKLAMA

1. Lefkoşa Kıralityet Hava Gücü üslerin Türk işçi, memur, ve polislerin işlerine dörsusunda ilgili makamların yaptığı teklif üz koşa Kıralityet Hava Gücü üslerinde çalışa çı, memur ve polislerin 6 Ocak, 1964 Pazarı den itibaren işlerine dönebilecekleri,

2. Söz konusu üslerde çalışanların 6 Pazartesi gününden itibaren her gün saat 08.00'de Girne Kapısı dışında park edilmiş olacak rı vasıtaları ile kamplarına götürölüp, ge

3. İngiliz makamlarının, İngiliz kâfıy yahat edecek işçilerin selâmeti için ger tedbirlerini aldığına dair Kıbrıs Türk İşçi derasyonu nu haberdar ettiği açıklanır.

5. Ocak

KAYIPLAR LİSTESİ GİTTİKÇE ÇOĞALIYOR

İşlerine gitmek üzere evlerinden çıktıktan sonra Rumlar tarafından rehine alınmış ve daha sonra kendilerine ne olduğu bilinmeyen Türklerin sayısı gittikçe artmaktadır.

Daha önce bildirdiğimiz isimlere ilâveten dün öğrendiğimize göre, Hasan Mehmet ve Münir Yusuf isimli iki Türk'ün daha akıbeti meçhuldür.

Baf'lı olan Hasan Mehmet tekalemitçi olup geçen Salı günü Belediyeden evlerinden çıktıktan sonra evine dönmemiştir. İki çocuk sahibi ve 33 yaşında olan Hasan Mehmet'in Rumlar tarafından rehine olarak alındıktan sonra kendisine ne yapıldığı bilinmemektedir.

Münir Yusuf isimli diğer soydaşımız ise, Küçük Kaymaklı'lı olup geçen Perşembe günü Hamit Mandrez'den hareket ederek Küçük Kaymaklı'ya gitmiş ve bir daha geri dönmemiştir. Küçük Kaymaklı'da dolanmış çapulcu Rumlar tarafından rehine olarak alındıktan sonra akıbeti meçhul olan Münir Yusuf evli olup 3 çocuk sahibidir. 2 yaşında olan Münir Yusuf Aksoy pastanesinde tathcılık yapmaktaydı.

Kıbrıs'taki Durum

22 Aralık Pazar gecesi Aspaşa semtinde silahlı Rum teröristleri ile yine silahlı Rum polislerinin durdurdukları Türk otomobillerindeki masum Türkleri katletmeleri ile başlamış ve Rumlar tarafından masum kadınlarla çocukları pusus kurmak ve baskın yapmak suretiyle gırtlıkları imha teşebbüsü Türkiye, İngiltere ve Yunanistan hükümetlerinin duruma müdahalesi ile ve Lefkoşada İngiliz Milletler Topluluğu ile Münasebetler Bakanlığı Duncan Sandys'in istisna ile yapılan toplantılar sonucunda önlenmiş ve Kıbrıs'ta durum nisbi bir sükuna kavuşmuştur. Rumların giriştikleri katliamdan sonra Türkler tarafından boşaltılan semt, mahalle ve köylerdeki evlerin kasten yakılıp talan edilmesi olayları takip etmiştir. Köylerle he-

nuz irtibat kurulamaz. Birçok Türk köyünü teröristler tarafından tahrip edilmiştir. Lefkoşa yollarının silahlı Rum teröristleri tarafından kontrol altına bulundurulduğu bilinmektedir. Kıbrıs'ta hâlâ Rumların idaresi altında sadece Maltepe etrafındaki Rum lider politikasının propagandasını yaptığı anlaşılır. Kıbrıs Türk Cemaati tarafından alel acele kurulan orta dalga 200 metreden yayın yapan Bayrak Radyosu faaliyetleriyle ise, istasyonda bulunan teröristlerin den geniş bir yaygın temin edilememiştir. Kıbrıs Rum Radyo olayları tam manasıyla tathcılığı ve bu tathcılığı Makarios tarafından yapıldığı anlaşılmamıştır.

Forsthoff Kıbrısta iken Rumların kendisini tehdit ettiğini doğruladı

Makariosun Anayasa konusundaki sinsi düşünceleri açıklandı

HAYDELBERG : 5 — Makarios ve taraftarlarının tutumunu tasvip etmeyerek bundan bir süre önce istifa etmek zorunda kalan Kıbrıs eski Anayasa Mahkemesi Başkanı Profesör Forsthoff, dün verdiği demeçte Adadaki çalışmalar sırasında Makarios ve taraftarlarının zaman zaman Anayasa Mahkemesi'nin görevlerine müdahale etmek istediği ve kendisini bu anayasasının işlemeyeceği yolunda peşin demeç vermeye sevk ettiklerini belirten Profesör, ada Rumları tarafından tehdit edildiğini doğrulamış, bu arada AP ajansına verdiği demeçte belirttiği "Taksim tezine inanmıyorum" şeklindeki cümlesini demeçten sonraki son olaylar karşısında Taksimın tatbiki ve Taksimın doğuracağı güçlüklerin önlemesi tamamen imkân dışı değildir şeklinde tavrını açıklamıştır. Profesör Forsthoff'un sorulara verdiği cevaplar şöyledir:

S — Son olayların ışığı altında ve mevcut anlaşmalarla Kıbrıs Hükümetinin çerçevesi içinde Türk Hükümetinin müdahalesini nasıl karşılıyor sunuz? Sizce Makarios'un belirttiği gibi bu müdahaleyi bir müteaviz tutum olarak yasılandırmak doğru mudur? Aynı konuda Türk müdahalesi

gümsüzlüğünün çığnendiği yolundaki iddialara ne dersiniz?

C — Bu soru insanı oldukça dürüst olayları tahliye sevk ediyor. Herşeyden önce şu noktaya işaret etmek isterim ki, yürürlükteki anlaşmalar ve anayasa ile Kıbrısın bağımsız ve kendi kendini idare edebilecek bir devlet olduğunu ile

dir. Bu iddialar gerçeğe uymamak ta, asıl olan mevcut anlaşmaların İngiltere, Türkiye ve Yunanistan'ın muayyen garanti fonksiyonlarını derpis etmesidir ki, bunlar bir müdahaleyi de içine almaktadır. Müdahalesiz garanti olamaz. Elbette gerektiği takdirde müdahale garantisinin tesirli bir hâle getirilmesinden başka anlam ifade etmez. Son günlerde gazete haberlerinde anladığıma göre İngiltere, Türkiye ve Yunanistan müşterek müdahale karşısında birlik halinde

dirler. S — Kıbrıs Anayasasının işlemeyeceği yolundaki programlar Makariosun yeni tesbit ettiği birşey değil. Öteden beri tasarlanmış bir baltalama olsa gerek. Ancak sizin göreviniz sırasında direk yahut endirekt olarak müdahaleler oldu mu? Örneğin Anayasasının işlemeyeceği yolunda resmi bir demeç vermeye zorlandınız mı?

C — Şundan şüphelenmemeliyiz ki, 16 Ağustos 1960 tarihli Kıbrıs Anayasası tamamen komünal bir şekilde meydana getirilmiştir. Evet daha vazifeye başladığım an bu anayasasının uygulanma gücü olmadığı, değiştirilmesi gerektiği ve sair gibi görüşlerin ileri sürüldüğüne şahit oldum. Ben bu görüşlere daima şu mütla-

anayasa yoktur ki, belirli güçlükleri ve problemleri olmasın. Bu herşeyden önce iyi niyet meselesidir. Eğer iyi niyet olursa anayasa uygulanabilir ve bu anayasa da uygulanma kabiliyetini haizdir.

S — İstifanızda hardağı taşıran son sebebi de kısaca belirtir misiniz?

C — Anayasa karşısındaki bu tenkidci görüşler zaman ilerledikçe arttı. Ve anayasa Mahkemesi ne akseden beş büyük şehirdeki bağımsız belediyeler kurulması meselesinde bağımsız belediyelerin kabili tatbik olmadığı görüşünde ısrar edildi. Mahkeme bu meseleğe uzlaşmalara imkân verecek şekilde çok büyük bir dikkatle formüle etmişti. Şunu da belirtiyim ki mahallî idarelerdeki aksaklıktan dolayı bir devlet hiçbir zaman batmaz.

S — Anayasa Mahkemesinin bu mahallî belediyeler konusunda almış olduğu 25 Nisan 63 tarihli kararı Makarios Hükümeti uygulamış mıydı? Bu kararın uygulanmayacağı önceden tahmin ediliyormuydu?

C — Anayasa Mahkemesinin kararının uygulanmayacağını bana açıkça aksettirmişti. Nitekim

başkalarını istifa etmeye zorlayan asistiz iddialar çıkarıldığı taktikinin tehdit ve takip eylemleri idi. Bu çeşit iddia ve eylemler asistiz olduğuna eminim.

S — Son birkaç günlük belalardan sonra da adada Türk Rum temsilatlarının bir arada iş içinde yaşayabileceğini tal ediyor musunuz?

C — Bu soruya iyi niyetliyorum ki cevaplandıramam. Bugün Kıbrısta gerçek durum ne olduğunu görebilmeyi

dur.

dur.

dur.

TÜRK GAZETECİLER HAVA ALANINA GİDEMİYOR

Kıbrıs'taki İngiliz komutanları hâlâ Türk gazetecilerin muhabere imkanlarını,

hava alanına ve Lefkoşa'nın Rum semtlerine gitmelerini sağlayamamıştır. İngiliz komutanlar bütün ısrarlara rağmen Türk gazetecilerine teminat veremeyeceklerini bildirmektedirler.

Lefkoşa Türk Belediye Başkanlığından

6 Ocak Pazartesi sabahından itibaren Türk Belediye Pazarı vatandaşlarımızın hizmetine açılacaktır.

Türk Belediye Pazarında iş sahiplerine ve vatandaşlarımıza duyurulur.

TÜRK BELEDİYE BEİSİ

Türk Halkına

Normal zamanda olduğu gibi Trafik Kaidelerine riayet edilmesi ve Trafik Polislerine zorluk çıkarılmaması duyurulur. Aksi hareket edenler cezalandırılacaktır.

Kıbrıs'a gözlemci gönderilmesi istendi.

NEYYORK 5 — Birleşmiş Milletlerden bir sözcüğün bildirdiğine göre İngiltere U'Thant'tan Kıbrıs'taki barışı korumak hareketini izlemek üzere bir gözlemci yolamasını istemiştir. Sözcük, İngiliz Büyükelçisi Sir Patrick Dean tarafından yapılan istegin U'Thant tarafından incelendiğini ilâve et-

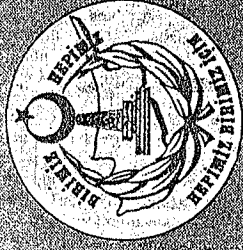
BAYRAĞIMIZDAN SESLER

Koca bir devin şahlanışından Türk'ün nağrası doğar
Elinde kandan bayrak içinde tükenmez sonsuz hınc var..
"GEL" diye kükredi alçak Yunanlıya er meydanına
Göğsünde tunçtan bir siper saldırdı Kıbrıs gâvuruna..
Bu öyle bir şahlanış ki önünde ordu kalsa durmaz..
Gözünde şimşek, "Hürriyet" için ölmekten asla yılmaz..
Yeşil Kıbrıs Türk'ündür, anla! Yeniden Türk kalacaktır
Kalbimizdeki iman, her geçen zamandan taşacaktır!..
Türk'ün gür sesini dünya "Bayrak" radyosundan dinliyor
Dinledikçe "Bayrağı", gâvuru gönülden lanetliyor!..
Annemin gözyaşında sen varsın bayraklaşan şehidim
Yavrumun ninnisinde bile sen, Atalaşan şehidim..
Tarihi süvariler koşarak altın atlarla geçer
Geçtikleri yollara Türklüğü süngüsüyle çizir..
Koca bir devin şahlanışından Türk'ün nağrası doğar
Elinde kandan bayrak içinde tükenmez sonsuz hınc var..
"GEL" diye kükredi alçak Yunanlıya er meydanına
Göğsünde tunçtan bir siper saldırdı Kıbrıs gâvuruna!..

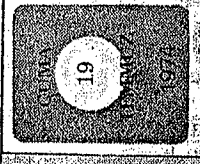
OSMAN GÜVENİR

Halkın Sesi

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kıbrıs'ta 40 Mill
İngilizce'de 12p

Kurucusu: Dr. Fazıl Kuçuk

172. Gıme Caddesi, Lefkoşa KIBRIS. Tel: 62446 Dahili: 397

Kıbrıs konusunda Londra'da acil toplantı yapıldı

EGEVİT-İKİLİ MÜDAHALE ŞART

SON DAKİKA

Yunanistan Darbeyi Yapan 650 Subayı Mükâfatlandıracak

Yunan hükümeti geçen Pazartesi günü Makarios'a karşı düzenlenen darbeyi yöneten 650 Yunan subayını değiştirecek bu konudaki açıklama, iki günden beri Brüksel'de NATO üleri temsilcilerinin katıldığı toplantıdan sonra yapılmış-

açıklamada; Rum Millî Muhafız Ordusu subaylarının de-
ğıştirme işleminin kademe kademe yapılacağı belirtilmek
işlemi önümüzdeki günlerde başlanacağı ifade edilmek

tiyasl gözlemler, bu kararın hiçbir değer taşımadığını
örnek, darbeye katılan Yunanlı subayların değiştirilme
geri gelme anlarına gelmesinin söz konusu olmadığı
retle, bunun Yunanlı subayların bir nevi mükâfatlandı-
rılmasına gidileceğini kaydetmektedirler.

TÜRKİYE BAŞBAKANINA AÇIK MEKTUP

FUAT VEZİROĞLU

Sayın Bâleat Ecevit,
Başbakan — Ankara.

Hiç bir şüpheye mahal bırakmayacak şekilde Yuna-
nistan cuntası tarafından planlanan ve uygulanan bir
darbe sonucunda Makarios yönetimi bertaraf edilerek
Yunan cuntasının faşistlikli iktidara el koydu. Bu, gu-
ranlı anlaşmasında garantör devletlerin müdahalesi
için belirtilen ortam ve şartların yine hiç bir şüpheye
mahal bırakmayacak şekilde tahakkuk etmiş olmasın-
dan başka bir şey değildir.

1960 anlaşmalarıyla kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti
teşkilî 2 toplumun ortaklığı esasına dayanmaktadır. Bu
ortaklardan biri olan Türk toplumunun hakları 1963'de
Makarios'la Yunanistan'ın müstakemmen düzenledikleri
darbe sonucunda ve kaba kuvvetle gasbedilmiştir. Devlet
organlarına el koyan Makarios hükûken değilse bile
milen Türk toplumunun ortaklık statüsünü bozmuştur.
Bu nedenle Türk toplumunun haklarının tadisi bakımın-
dan garanti anlaşmasında belirtilen müeyyidelerin iş-
lenmesi için bütün şartların 21 Aralık 1963'den beri mev-
cut olduğu, ancak bu müeyyidelerin harekete geçirilme-
diği bilinmektedir.

(Devamı Sayfa 5'te)

RUM MİLLÎ MUHAFIZLARIN TAHKİMAT YAPMASI ÜZERİNE;

Barış Gücü alâрма girdi

LEFKOŞA (Özel): Darbe-
den sonra ilk kez Barış Gücü
Lefkoşa'da önemli binalar
binasında ve kışaile nolitlarda

mevzi almıştır. Darbecilerin
Türk kesimine bakan bölge-
lerde yeni mevziler kurma-
rı ve buradaki birliklerini

takeviye etmeleri üzerine Ba-
rış Gücünün tedbir aldığı bil-
dirmektedir. Belirtilmişine
göre RMM'nin yığınak yapma-
sı üzerine Barış Gücü bu ted-
birleri almak zorunda kalmış-
tır.

MÜDAHALE AMERİKA'YI ÜZECEKMiŞ!!

Washington'da açıklan-
yapan Birleşik Amerika D
işleri Bakanlığı sözcüsü, A
merika'nın Kıbrıs'a dışarı
dan yapacak bir müdahale
yi üzüntüye karşılayacağını
belirtmiştir. Sözcü, Bir-
leşik Arapik Hükümetinin
Türk y. ve Yunanistan
itidatını ürettiğini de
belirtmiştir.

56 YIL SÜREN KAVGA

(Evkaf'ın kayıtsız gartsız topluma
devr'i teslimi)

ZEKA BEYİN KONUŞMASI

Bugün Sayfa 2'de

Gerginleşen durum üzerine
Mihailtillerimiz de gerekli ted-
birleri almıştır. Kıbrıs'ta
Rum Millî Muhafız Gücünün
tahkimat yapmaktaki olduğu-
nu Associated Press Ajansı
da vermiştir. Son dakika al-
dığımız bir habere göre İngi-
liz işleri bölgesinde de İngi-
liz birlikleri harikatlar kur-
muş ve kontrole başlamışlar-
dır.

BASBAKAN: "DURUM ÇOK VAHİM. ADA'DA YUNAN ASKERİ VARLIĞI SAATLER GEÇTİKÇE ARTMAKTADIR" DEDİ GÜNEY TÜRKİYE'DE TAM TECHİZATLI ZIRHLI ARAÇLAR HAREKET HALİNDE - DONANMAYA BAĞLI GEMİLER DENİZE AÇILDI

R.B.C. radyosunun Londra'dan verdiği bir habere göre, Londra'da Kıbrıs Krizi konusundaki yeni bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıya, Türkiye Başbakanı Ecevit, ABD Dışişleri

Şözcüsünün bir açıklamasına göre Sisco ile Callaghan, Kıbrıs konusunu üzerinde tam bir görüş birliğine sahiptir.

RBC diplomatik muhabiri, New Kanaatline göre Türkiye

nun ıstıralı ile geniş bir faaliyete geçmiştir. Bu arada birçok zırhlı gemi ve karadan sonra meşgul bir istikamete doğru hareket etmektedir. Aynı haber bir Amerikan

mekte olduğunu da bildirmektedir. LONDRA: Kıbrıs'taki donanma Yunan darbesi konusunda garantör devlet olan İngiltere yetkileriyle Londra'da görüşmeler yapan Başbakan

Başbakan Ecevit ile görüşmek için hava alanından doğrudan Türkiye Büyükelçiliğine gitmiştir. ABD Dışişleri Bakanı Yardımcılarından biri de bulunuyordu. Başbakan Ecevit, Sisco ile görüşükten sonra verdiği demeçte şunları söyledi:

"Durum çok vahimdir. Zaman çok önemli bir nokta haline gelmiştir. Çünkü saatler geçtikçe Kıbrıs'taki Yunan askeri varlığı artıyor. Adada ki kanunsuz rejim kökleşiyor."

Ecevit, Yunanistanın hava ve deniz yoluyla adaya askeri kuvvet gönderdiğini ortaya koyan haberler aldığını da söylemiştir.

Birleşik Amerika'nın siyasi işlerle görevli Dışişleri Bakanı Yardımcısı Sisco, Başbakan Ecevit ile görüşükten sonra İngiltere Dışişleri Bakanı James Callaghan'la da bir görüşme yapmıştır.

BASIN TOPLANTISI Ecevit, İngiltere yetkileriyle önceki gün yaptığı temaslardan sonra dün sabah

bir basın toplantısı yapmıştır. Ecevit, basın toplantısında Birleşik Amerika'nın Londra'ya gönderdiği Dışişleri Bakanı Yardımcısının bundan önceki Kıbrıs bunalımında arabuluculuk yapan Cyrus Vance'ine benzeyen bir görev yüklenip yüklenmeyeceği yolundaki bir soruya şu karşılığı vermiştir:

"İngiliz gazetecileri Sisco'nun gelişiyi ilgili olarak üçü görüşmeler yapılacağını ya zayırlar. Bu yanlıştır. Biz İngiltere ile iki garantör devlet olarak görüştük. Sisco ile görüşmemiz İngiltere ile görüşmemizden ayırdır."

SISCO ATINADA Türk ve İngiliz yetkileri arasında Kıbrıs konusunda yapılan görüşmelere katılmak için Londra'ya gönderilen Birleşik Amerika Dışişleri Bakanı Yardımcısı Sisco, Başbakan Ecevit ile ikinci görüşmesini yaptıktan sonra Atina'ya gitmiştir.

Sisco'nun Atina'dan sonra Ankara'ya gitmesinin muhtemel olduğu bildiriliyor.

SÖZCÜ NE DEDİ? İngiltere Dışişleri Bakanı'nın sözünü verdiği bir açıklamada, İngiltere hükümetinin Kıbrıs'taki Yunan subayları'nın geri çekilmesi konusunda ısrar ettiğini açıklamıştır. Sözünü, İngiltere hükümetinin bu görüşünün Başbakan Billant Ecevit ve Londra'da bulunan Birleşik Amerika

Dışişleri Bakanı Yardımcısı Sisco'ya ilettiğini bildirmiştir. İngiliz sözünü, Dışişleri Bakanı Callaghan'ın Başbakan Ecevit ve Dışişleri Bakanı Vekili Isık'la görüşmeden önce İngiltere Kara, Deniz ve Hava Kuvvet Komutanları ve Savunma Bakanı la Doğu Akdeniz'deki durumu görüşüğünü söylemiştir.

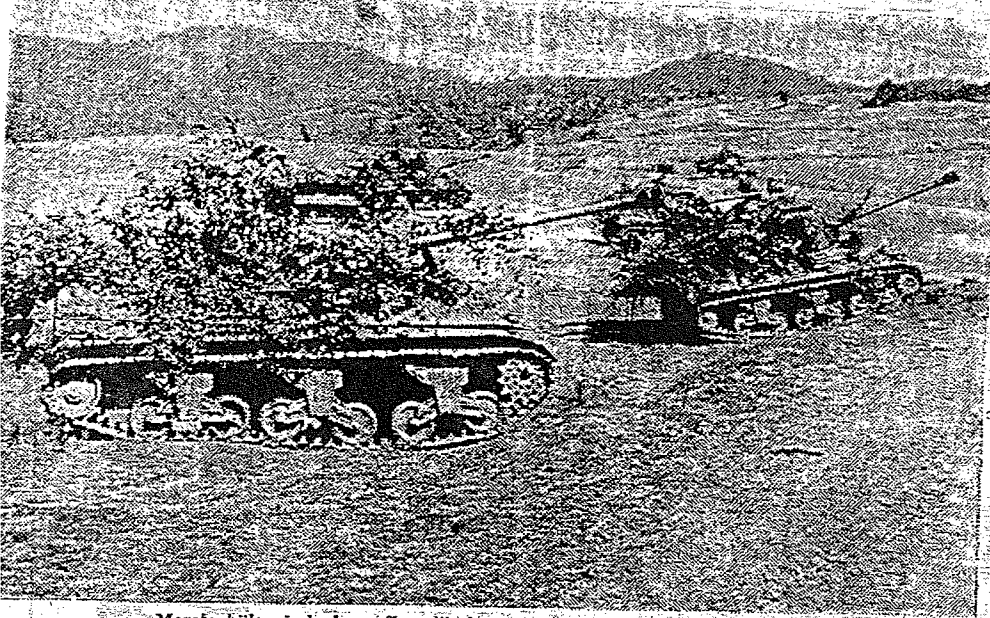
İNGİLTERE, KIBRISTAKİ YENİ REJİMİ TANIMAYACAK

LONDRA: Makarios, dün öğleden sonra New York'a gitmek üzere Londra'dan ayrılmıştır. Makarios ayrılmasından önce Londra hava alanından verdiği demeçte, İngiliz yetkilerini Kıbrıs'taki darbe rejiminin İngiltere hükümeti tarafından tanınmayacağı yolunda kendisine teminat verildiklerini söylemiştir.

Öteyandan İngiltere'nin Dışişleriyle görevli Devlet Bakanı, Makarios'u yola edeceğini

Başpiskoposu Kıbrıs Cumhuriyeti başkanı olarak karşıladıklarını, New York'ta da aynı şekilde uğurladıklarını bildirmiştir. İngiltere Devlet Bakanı, New York'a giden Makarios'a orada da teması sürdüreceğini belirtmiştir.

Makarios'un New York'ta B. M. Güvenlik Konseyinin Kıbrıs'taki dolaylı Yunan darbesi konusundaki yapacağı toplantıya katılması beklenmektedir.

Mersin bölgesinde kamufle edilmiş tanklar tatbikat sırasında.

Başbakan Yardımcısı Sisco ve İngiltere Dışişleri Bakanı Callaghan bulunmaktadır. Ecevit, neak alanında verdiği beyanatta Kıbrıs meselesine bütün sülh yoluyla çözüm bulma çabaları içinde olduğunu, ancak Türkiye'nin, da Türklerin Yunanistanın üstüne bırakılma niyetinde olmadığını bildirmiştir. Adada Yunan askeri gücünün artırıldığını ve bu gücün an da an daha da güçlü bir hale gelmekte olduğunu, Ecevit, mesele'nin hal için çıkar yolun iki garantör devlet olarak Türkiye ve İngiltere'nin müdahale etme şart olduğunu belirtmiştir. İngiltere Dışişleri Bakanı'nın

ve İngiltere, Yunanistanın askerlerini geri çekmesi için gerekli baskıyı kullanmaya kararlıdır. Ayrıca her iki ülke herhangi bir müdahalede bulunmadık Yunanistanın bu konudaki kararlarına hassas yette beklemek niyetindedir.

ASKERİ YIGINAK BBC'nin ayrıca bildirdiğine göre, Türkiye güney sahille içinde geniş bir askeri yığınak yapmaktadır olup bu arada bazı bölgelerde karartma hareketi yapmaktadır.

BBC muhabirinin ayrıca müşahade ettiğine göre, karartma tatbikatına girişimden önce Türk Silahlı Kuvvetleri bir düzine sivil gemiyi de askeri birliklerle donatmış olup Deniz ve Kara ordusu,

maberi ajansı muhabiri de Mersin'den verdiği bir haberle teyit etmekte ve binlerce kamufle edilmiş tank ve piyade erinin üç bin mil uzunluğundaki güney sahil boyunca kamufle edilmiş durumda mevzilenmiş olduğu haberi vermektedir.

BBC'nin Ankara muhabiri, Ankara'dan verdiği habere göre, TBMM'nin gizli bir oturum yapmaktadır olduğunu ve adaya askeri müdahale dahil alması ancak her türlü tedbir görüş

Billant Ecevit, "Durum çok vahimdir. Adadaki Yunan askeri varlığı saatler geçtikçe artmaktadır" denmiştir.

İngiltere Başbakanı Harold Wilson'la önceki gün görüşen Başbakan Ecevit, dün de Birleşik Amerika Hükümetinin Londra'ya gönderdiği Dışişleri Bakanı Yardımcısı Joseph Sisco ile bir görüşme yapmıştır.

Birleşik Amerika Dışişleri Bakanı Yardımcısı Sisco, Londra'ya geldikten sonra

SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI BUGÜN 5.00 - 19.00 ARASI KALKIYOR

LEFKOŞA Şehri idare nizamı gereğince bugün Cuma günü saat 5.00 - 19.00 arası sokaklar

hürdür olacaktır. Tüm ulaşım araçları da bu süre zarfında

ŞANLI TÜRK MÜCAHİDİ !

Sabırının ve kahramanlığının mükâfatını görme zamanı geldi

Bölgeni sonuna kadar savun

Savaşta ZAFER DİRENENİNDİR

Kucaklaşmaya geliyoruz.

KIBRIS TÜRK BARİŞ KUVVETLERİ KOMUTANI

şte bir döküman...

is Türk Barış Kuvvetleri Komutanı tarafından Kıbrıs Türk Mücahitlerine iletilen mesajda;
avaşta zafer direnenindir. Bölgeni sonuna kadar savun. Kucaklaşmaya geliyoruz" deniliyordu.

Zamanın Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar'ın mesajı

T. C.
GENELKURMAY BAŞKANLIĞI
ANKARA

ÖZEL KALEM : 2059-164-74

20 TEMMUZ 1974

KONU : Genelkurmay Başkanı'nın
Mesajlar

GENELKURMAY BAŞKANI SAYIN ORGENERAL SEMİH SAN-
CAR'IN TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNE VE TÜRK ULUSUNA
MESAJI

"ŞANLI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ VE ULUSUM,

MESAJIMIN YAYINLANDIĞI ŞU ANDA KAHRAMAN TÜRK Sİ-
LAHLI KUVVETLERİ, MİLLETİNİN EMRİNDE VE ONUN YÜCE
VARLIĞINDAN ALDIĞI GÜÇLE, DEVLETLERARASI ANDLAŞMA-
LARIN KENDİSİNE TANIDIĞI HAKLARA DAYANARAK KIBRIS TA-
VE BÖLGEDE BARİŞİ SAĞLAMAK, YAVRU VATANDA YAŞAYAN
ARKDAŞLARIMIZIN GÜVENLİĞİNİ SAĞLAMAK MAKSADIYLA BİR-
LEŞİK BİR HAREKATTA BULUNMAKTADIR.

TÜRK'ÜN KAHRAMANLIĞINI VE BARİŞ SEVERLİĞİNİ BİR
KERRE DAHA CİHANA İSPAT EDEN SİLAHLI KUVVETLERİMİZİ

BU HAREKETİNİZLE ŞANLI TARİHİMİZE VE İNSANLIĞA UNU-
TULMAYACAK BİR SAYFA AÇMAKTASINIZ.

KAHRAMAN TÜRK MİLLETİNİN YILLARCA BU BARİŞİ GER-
ÇEKLEŞTİRMEK YÖNÜNDEN GÖSTERDİĞİ METANET DE AYRI BİR
VUGÜDÜR.

YÜCE TÜRK ULUSU ZAFER HABERLERİNİZİ BEKLEM EK-
TEDİR.

TARİHİMİZ VE ULU ATAMIZA LAYIK OLACAGINIZA İNANCIM
ONSUZDUR.

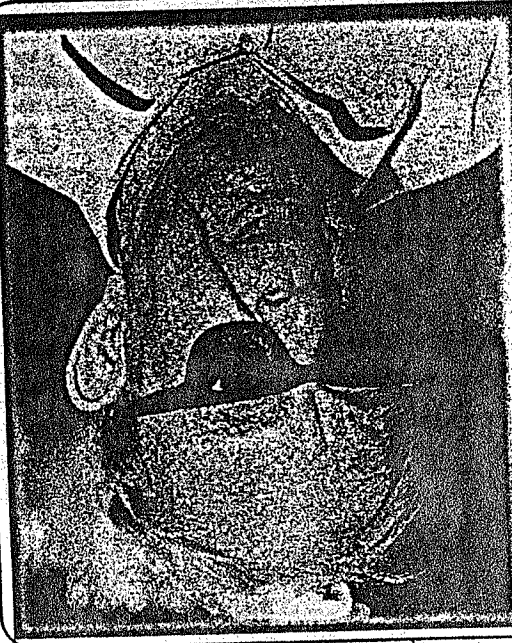
Semih Sancar

SEMİH SANCAR
ORGENERAL
GENELKURMAY BAŞKANI"

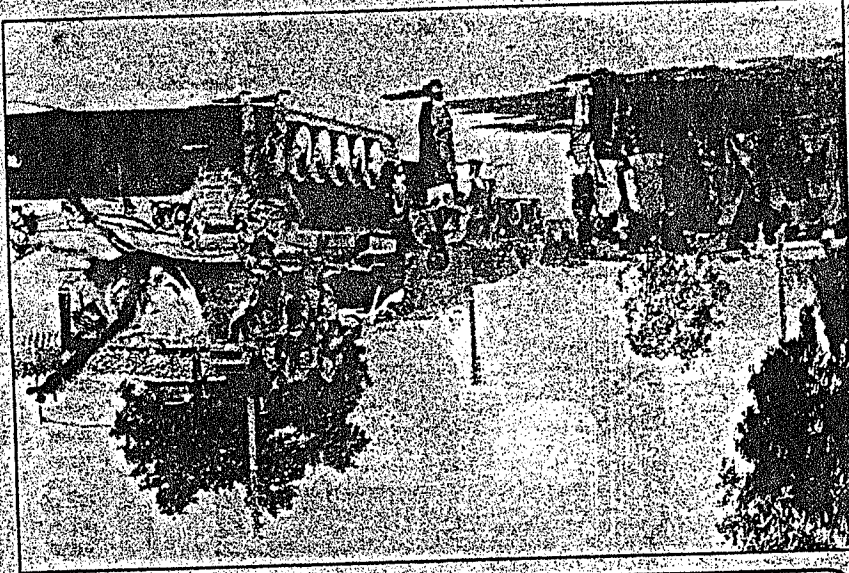
Ecevit'in
20 Temmuz
sabahı
rododan
yaptığı
konusma

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Kıbrıs'a indirme ve çıkarma harekati başlamış bulunmaktadır. Allah milletimize, bütün Kıbrıslılara ve insanlığa hayırlı olsun. Bu şekilde insanlığa ve barışa büyük hizmete bulunmuş olacağız. İnşallah. Oyle umarım ki kuvvetlerimizle de acımaz ve kanlı bir çüşme olmaz. Biz, aslında savaş için değil barış için, yalnız Türkiye için değil Rumlara da barış getirmek için adya gidiyoruz. Bu karara ancak tüm politik ve diplomatik yolları denedikten sonra mecbur kalarak vardık. Bunun dost ülkelere bu arada son zamanlarda yakın ilişkilerde bulunduğumuz dost ve müttefiklerimiz Birleşik Amerika, ya ve İngiltere ve meselenin müdahalesiz ve diplomatik yollarla halledilmesi için gösterdikleri iyi niyetli cabaları için şükranlarımızı bellimiyi borç bilir. Eğer bu cabalar sonuç vermediyse elbette sorumlusu bu iyi niyetli gayretleri gösteren devletler değildir. Fakat bu hareketin insanlığa, milletimize ve tüm Kıbrıslılara hayırlı olmasını dilerim.

Kıbrıs Türk
Halkının
Özgürlük
Mücadelesi
Lideri Dr. Küçük
"KIBRIS
MESELESİ
TÜRKİYE/SİZ
HALEDİLEMEZ"
demisti...

Askere sevgi gösterisi

Tıpkı Kosova'da olduğu gibi, Kıbrıslı Türkler, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gerçekleştirdiği Barış Harekati'nin mutluluğunu tadarken, sokaklara çıkarak askeri araçları heyecanlı heycanla izlediler, onlara tezahüratta bulundular.

Gazimağusa özgürlüğe kavuştu

Osman Fazıl Polat Paşa komutasında Gazimağusa'ya giren Mehmetçikler, günlerce Rum ve Yunan askerlerinin ablukasında bulunan Mühahidlerle buluşarak Gazimağusa'yı da özgürlüğe kavuşturmuşlardı.

Türk Silahlı Kuvvetleri Kıbrıs'a barış ve huzur getirdi

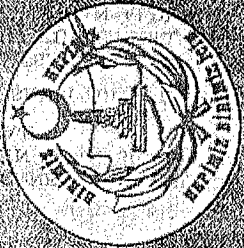

Türkiye
Kara
Harekatını
25 yıl önce
yapmıştı

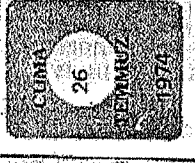
Türk Silahlı Kuvvetleri, Sırp zulmüne karşı NATO'nun Kosova'da gerçekleştiremediği kara harekatını, 25 yıl önce Kıbrıs'ta gerçekleştirmiş ve Kıbrıslı Türklerin etnik temizliğe uğramasını önlemişti. Buna rağmen Türk askerinin önünden kaçan Rum ve Yunan askerleri yine de savunmasız halkı katlederek toplu mezarlar yaratmaktan geri kalmamışlardı.

Halkın Sesi

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kit ista 40Ml
İngilizce de 12p

Kurucusu: Dr. Fazıl Kuçuk

172 Gırmı Caddesi / Lefkoşa KIBRIS Telefon 82446 Dahili 387

SALAMORU

96 Yılın Hasreti

Salıtanat idaresinin yanlış ve sakat politikasına kurban giden Yeşilladımız, 96 yıl gibi uzun bir zaman hakiki annesinden uzak kalmış, bir üvey annenin in-saf ve merhametinde yıllarca binbir meşakkat, ezgi, haksızlık içinde çırpınıp durmuştur. Çökilen bütün iz dıraplar Türk toplumuna inancından hiçbir şey kaybettirmemiş, vatana ve bayrağına duyduğu sevgiyi unutturmamıştır.

Sömürge devrinin, idaresindeki ülkeleri yakıp kavurduğu günlerde Kıbrıs Türkü her haksızlığa bas

kaldırılmış, tehdit ve baskılar onu tuttuğu yoldan geri çevirememiştir. Türk toplumu hakiki vatanının bir gün gelip onu tekrar himayesine alacağına inandığını dandir ki, inadından ve ısrarından dönmemiş, müca-delesinden vazgeçmemiş, yabancı bir idare, bir bayrak altında, her türlü yoksulluğa rağmen kalbinde ta-sıdığı sevgi azalmamış, sönmemiş ve bugüne kadar 'beni kurtar' diye haykurmıştır.

(Devamı Sayfa 3'te)

Mehmetçikler bizi açık hava hapishanesinden kurtardı

AKAY CEMAL

Kıbrıs'ta gelişmeler son aylarda, özellikle son haftalarda, hızla birbirini değiştiriyor. Dünya kamu oyununda hakim olan durum Kıbrıs'ta böylece "olacak" merkezinde. Yunan Çatıast Adası (son bir silâh deposu haline getirilmiş) olayı bir anda Nitti De Fesad ile değişti. Kıbrıs'ta da Yunan işgalatırına katılmakla Yunanistan'ın banyo banyo olarak planlarını kanıtlaması, Ma karios'u devirerek, kredi di rektilerini hırsiyen uygulayacak bir kukla hare kuz, nusu Kıbrıs'ta Darbe Türk hükümeti adanmasını da de

Halihazır durumda dolayısıyla gazetemiz geçici bir zaman için 4 sayfa olarak yayını na devam edecek ve bu süre içinde 25 mi le katılacaktır.

Yığıyla Emosio'ya doğru atılmış önemli bir ulundu. Bundan sonra sıra Türklere gelecek. Emosio gerçekleştirilecek.

— Ama Yunanistan le nün papatya gahıdır. Ada'nın gerçek sahiplerini Türk toplumunun hak ve hukukunun Anavatan Türkiye'nin garantisi altında olduğu anı sonlandırdı. Samos adası nın güncel göce bu Tür kiye iş birliği gerçekleştirildi. Onlara göre, Makarios'a kar şı yapılan darbe, Romalılar die le mes'etleştirdi. Halbuki bu darbe ile Anayasal düzen kaldırılmış. Kıbrıs'ın bağımsızlığı ayaklar altına alınmış te Türkiye, garantilerden birlele Kıbrıs'ta bu tür dar bane karışında edetti ve aır kalamazdı.

Darbe'den sonra Ankara'dan süregelen sedit, Türkiye'nin eli kolu bağli kalamayn, enğün bir kanıtı bki. Nite kim Başbakan Ecevit, Ada'daki son gelişmelerle ilgili

olarak hiçbir oldu bittiyi ku bul edemeyeceğini belirtmiş ti. 15 Temmuzda yer alan dar bden sonra gazetemin inan t beşikdarı da tutuştu.

Kandaydı, Kıbrıs Türki e imitti günü beyces ve salar sızıkla bekliyor, kuzeyden ge lecek seslere kulak veriyordu.

Kahraman Türk silâh kuv vetlerinin Kıbrıs'ta harekâta başladığı haberi'ni duyulur dan itibaren, gürayışlarını ta lamamış. "Artık kurtulduk, açık hava hapishanesine par das, kurtarılmamız çok ya şa" diye haykırıyorlardı. Türk silâh kuvvetleri gerek

tiğinde neler başarabilecek ti, neisire muktedir olduğunu bütün dünyaya bir kere daha isbat etmiştir. Türkiye, Kı brıs'ta bir silâh girişken dıns ya kamu oyu omı alkışlamış. Türk ordusuna Kıbrıs'ta ö gürliğün müddetleri, oradan kaldırılan Anayasal düzenli karardarı ve de banyo kartal ları' gövde kalmışlardır.

Dünya kamuuna, ahyala rin, alımların, bükümede yetki leri'ne Türk harekâtından bu şekilde bahsedilmesi el bette nedenleri vardır. Çünkü Türkiye, bu harekâta bütün diplomatik yolları denedikten

sonra kendisine ve Anayasala rına verdiği yetidiye dayanarak girişmiştir.

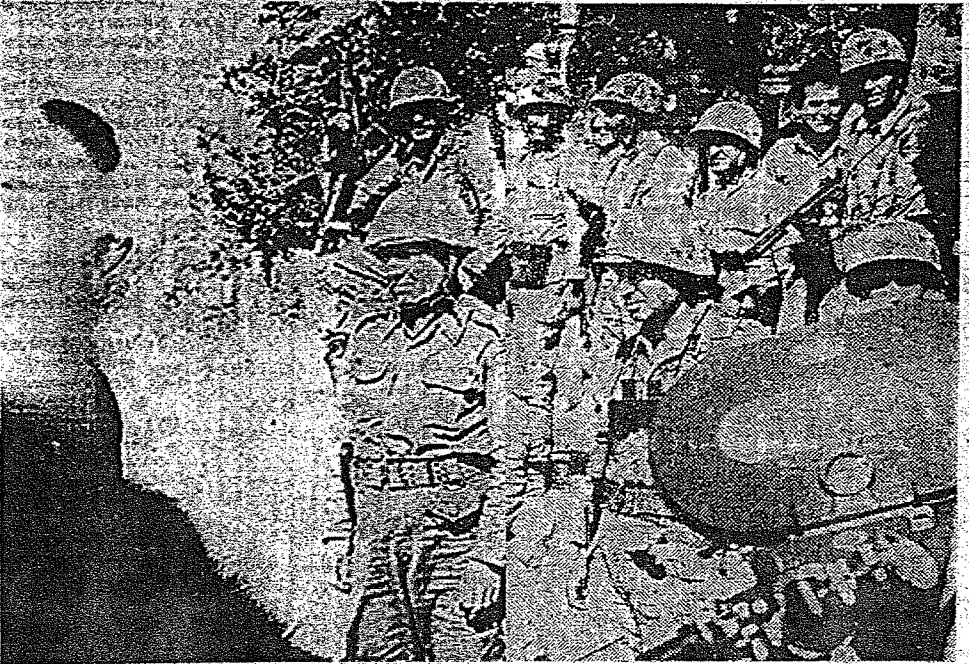
Bütün dünya Türkiye'yi al kışıyor. Çünkü Türkiye, bu işi kuvvetli masasına, sava mız sivil halka kadını, ço cula silâh çekmecekte, mert ce çelik yumruğunu indirmek tdir. Türk ordusunun insan haklarına ve anlaşımlarına ne denli saygılı olduğuna Gine de yabancı gazeteciler de ta nıklı olmuş, hiçbir evin tulan edilmediğini gövrek, "dünya nın başka hiçbir yerinde harp esnasında bu şekilde bir dü rumla kurgılaşmadık" demek

ten kendilerini alantamışlar dır. Rumi papatya'lar gibi liti yarlara, çocuklara ve hatta sakatları silâh çekmecekte, Kah raman silâh kuvvetlerinin ki tabında yer, saktır. İşle bu harekâta bakay istenmiştir.

Türk silâhli kuvvetlerimiz le Gine'de, Boğaz'da, Zeytin lik'te, Lefkoşa'da velhasıl her yerde konuşuldu. Hepsinin de moralleri çok yüksek. "Yollar dır, bu günü bekliyorduk" di yorlar. Gözleri pek attığı adından emin, güçlü inanı ile. Mücahîdlerimizle birlikte bugün dostla, düşmana konu

haykırıyorlar; Türkiye artık eskiden çok daha içtinde.

Haklarımıza el uzatacak ola nın vay haline..

Kıbrıs'a özgürlüğü getiren, Türk toplumuna insanca yaşama hakkı sağlayan Kahraman Silâhli Kuvvetle rimizin Kıbrıs harekâtını bütün dünya alkışlamıştır. Resimde Kıbrıs harekâtını idare eden üç generalden biri olan Komando Tugay Komutanı General SABRI DEMİRBAĞ ve komandoları.

(Fotoğraf: E. ARI)

VII INDEXES

KİŞİ ADLARI İNDEKSİ

İSİM	SAYFA
Abdi Dayı	9
Aziz Dayı	16
Dr. Fazıl Küçük	38
Emine	4
Gadino	14, 15
Gilanzer	17
Girivas	11
Hakkı Bey	8, 17
Hüseyin	32, 33
Lefkaridis	24
Makrios	12,
Maria	19
Melek Hanım	8
Münür Karabardak	6
Müjan Arçelik	14
Necibe Hanım	16
Niki	19
Özay Türedi	6, 8
Perihan Abla	9
Rana	19
R. Raif Denктаş	38
Samson	11
Sadidi	14

Sıdika

12

Şevket Menteş

38

Volkan Türek

8

Yorfacis

11, 12

YER ADLARI İNDEKSİ

YER	SAYFA
Afonya	11
Akdoğan	34
Aksu	35
Alyazara	24
Angarina	11, 12
Aynikola	16
Balık Esir	11, 12
Baf	30, 31, 39
Dimba	11
Galatarga	16, 5
Girne	32
Hamitköy	39
Landura	14, 15
Larnaka	5
Lapetoz	14
Lefkoşa	4, 11, 5, 15, 22, 28, 37
Limasol	34
Lidreplace	29
Magosa	11, 12
Meriç	11
Ortaköy	12
Pergama	35
Reçça	30